

ХЪРБЪРТ УЕЛС НЕВИДИМИЯ

Превод от английски: Христо Кънев, 1980

chitanka.info

ПЪРВА ГЛАВА

ПОЯВАТА НА НЕПОЗНАТИЯ

Непознатият се появи в началото на февруари, през един мразовит зимен ден, когато духаше остър вятър и бръскаше сняг — последният сняг за тази година; той дойде по стръмния път от гара Брамбълхърст пеша и държеше в ръка, пъхната в дебела ръкавица, малък чер куфар. Беше се увил от глава до пети, периферията на меката му филцова шапка скриваше цялото му лице, виждаше се само лъскавият край на носа; снегът се бе натрупал по раменете и гърдите му и бе образувал бял гребен върху куфара. Непознатият влезе ни жив, ни умрял в странноприемницата „Кочияш и коне“ и тръшна куфара на пода.

— Огън! — извика той. — В името на човеколюбието. Стая и огън!

Отърсил от себе си снега, той последва госпожа Хол до приемната, за да се спазарят. Разговорът беше кратък. Като хвърли два суверена на масата, непознатият се установи в странноприемницата.

Госпожа Хол запали камината и остави новодошлия, за да му приготви яденето. Да отседне през зимата в Айпинг такъв човек и при това, без да се пазари, беше рядка сполука и госпожа Хол реши да се покаже достойна за щастливия случай.

Когато беконът вече се пържеше, а Мили, флегматичната прислужница, получи няколко унищожаващи язвителни забележки, госпожа Хол понесе към стаята на новодошлия покривка за маса, чинии и чаша и почна с финес да сервира масата. Огънят буйно гореше в камината, но новодошлият — за нейно най-голямо учудване — още не беше свалил шапката и палтото си и стоеше гърбом, гледайки през прозореца как вали снегът в двора. Ръцете му, все още с ръкавици, бяха заключени на гърба и той, изглежда, се беше замислил дълбоко. Стопанката забеляза, че топящият се сняг капе от раменете му върху килима.

— Мога ли да взема вашето палто и шапка, господине — каза тя, — ще ги отнеса в кухнята и ще ги простра да съхнат.

— Не бива — отговори той, без да се обръща.

Тя помисли, че не го е разбрала добре, и се готвеше да повтори въпроса си.

Непознатият извърна глава и я погледна през рамо.

— Предпочитам да не ги свалям — рече натъртено той и тя забеляза, че новодошлият има големи сини предпазни очила и гъсти бакенбарди, които съвсем скриваха лицето му.

— Добре, господине — каза тя. — *Както* обичате. Но след малко ще стане още по-топло.

Той не отговори и отново извърна лице, а госпожа Хол, чувствувайки, че разговорът не върви, бързо довърши слагането на масата и също тъй бързо излезе. Когато се върна, той пак си стоеше, подобен на каменна статуя, до прозореца с отпуснат гръб, с вдигната яка и извита надолу периферия на шапката, която скриваше лицето и ушите му и от която се стичаха капки. Тя остави на масата бекона с яйца доста шумно и по-скоро извика, отколкото каза:

— Яденето ви е готово, господине.

— Благодаря — изрече той почти едновременно с нея, но не се помръдна, докато тя не затвори след себе си вратата. Тогава той рязко се обърна и тутакси се приближи до масата.

Като минаваше зад бара за към кухнята, стопанката чу ритмично повтарящ се звук. Трак, трак, трак — тракаше бързо лъжицата в чинията.

— Ах, това момиче! — каза госпожа Хол. — Ето че и аз забравих! Тутла с тутла! — И като се зае сама да довърши приготвянето на горчицата, тя отправи няколко остри думи по адрес на Мили заради нейната необикновена мудност. Тя самата бе опържила бекона с яйца, бе сложила масата, бе направила всичко, пък Мили — хубава помощница! — остави човека без горчица. А той е нов посетител, може би ще иска да остане повечко! Като помъмри, госпожа Хол напълни чашката с горчица и слагайки я внушително на черния със златни ивици чаен поднос, се упъти към приемната.

Тя почука и веднага влезе. При влизането ѝ непознатият направи бързо движение и тя едва успя да види някакъв бял предмет, който изчезна зад масата. Той, изглежда, беше вдигнал нещо от пода. Тя

остави горчицата на масата и тогава забеляза, че непознатият е свалил палтото и шапката си и ги е сложил на един стол до камината. На стоманената решетка пък бяха сложени мокрите му обувки и решетката щеше да ръждяса. С твърди стъпки госпожа Хол се приближи до камината.

— Мисля, че сега мога да взема вашите неща да ги изсуша — заяви тя с тон, който не търпи възражение.

— Оставете шапката — рече новодошлият с глух глас и като се обърна, стопанката видя, че е вдигнал глава и я гледа.

Известно време, спряла втренчен поглед върху него, тя просто не можеше дума да продума.

Той държеше една бяла кърпа — салфетка, която си бе донесъл — пред долната част на лицето си, така че устата и челюстите му бяха напълно скрити и това беше причината за неговия глух глас. Но не това изуми госпожа Хол. Странното беше, че цялото чело на непознатия над сините му очила беше омотано с бели превръзки и че други такива превръзки покриваха ушите му, без да оставят открита нито частица от неговото лице, с изключение на розовия остър нос. Този нос си беше останал светлорозов и лъскав, както при влизането на госта. Непознатият носеше тъмнокафяво кадифено сако с високо вдигната черна яка с платнена подложка. Гъстата черна коса, която се подаваше разчорлена под намотаните бинтове, стърчеше на снопчета и придаваше на непознатия необикновено странен вид. Тази прикрита от кърпата и обинтована глава така изуми госпожа Хол, че за миг тя се вцепени.

Без да сменя салфетката от лице и като я придържаше както преди с ръката си в кафява ръкавица, гостът гледаше стопанката през непроницаемите си сини очила.

— Оставете шапката — каза той неясно през бялата кърпа.

Госпожа Хол започна да се съвзема от уплахата. Тя остави шапката пак на стола до камината.

— Не знаех, господине — поде тя, — че... — И млъкна смутено.

— Благодаря — каза той сухо, като премести поглед от нея към вратата и после пак към нея.

— Ей сега ще изсуша всичко, господине — рече тя и изнесе дрехите. Като излизаше от стаята, погледна отново обинтованата му глава и тъмните му очила; той все още закриваше устата си със

салфетката. Стопанката излезе от стаята разтреперана и лицето ѝ красноречиво свидетелствуваше за нейната изненада и силен смут. — За *първ път*! — прошепна тя. — Да! — Тя съвсем тихо се върна в кухнята и бе толкова улисана, че не попита Мили с какво се тутка *сега*.

През това време непознатият седеше и се вслушваше в отдалечаващите се стъпки на стопанката. Преди да свали салфетката и отново да продължи да се храни, той изпитателно погледна към прозореца. Глътна хапка, погледна подозрително към прозореца и глътна друга хапка; после стана и като държеше салфетката в ръка, отиде при прозореца и спусна щората до бялата муселинена завеса, която закриваше долната му част. Стаята потъна в полумрак. Поуспокоен, той се върна на масата и продължи да се храни.

— Бедният, много е пострадал или пък са му правили операция или нещо такова — каза госпожа Хол. — Цялата му глава е омотана, да те е страх да го погледнеш!

Тя хвърли още въглища в печката, разгърна сушилника и простря на него палтото на новодошлия.

— Ами очилата му! Прилича ми в главата на някой водолаз, а не на човек като всички. — Тя провеси на края на сушилника и шалчето му. — И все си крие устата с оная кърпа! Говори през нея. Може би и устата му е пострадала, така ще да е.

После стопанката се обърна, защото изведнъж се бе сетила за нещо.

— Боже — възкликна тя, — сладките *още* ли не са готови, Мили?

Когато госпожа Хол влезе в приемната, за да разтреби масата, тя намери ново потвърждение на своята догадка, че устата на непознатия също е ранена или пострадала при нещастен случай: той беше запалил лула и през цялото време, докато стопанката стоеше в стаята, нито веднъж не поотпусна копринената кърпа, с която беше покрил долната част на лицето си, за да пъхне края на лулата в уста. А това не беше от разсеяност, защото госпожа Хол забеляза, че той поглежда към димящия напразно тютюн. Новодошлият седеше в ъгъла с гръб към спуснатата щора; след като яде, пи и се стопли добре, сега той говореше не толкова рязко както преди. В червения отблясък на огъня големите му очила сякаш оживяха.

— Остана ми багаж на гара Брамбълхърст — каза той и попита как да си го получи. Като изслуша отговора, най-учтиво кимна с обинтованата си глава. — Най-рано утре ли? Не може ли по-рано? — И много бе разочарован, когато тя отговори отрицателно. — Никак ли не може? — попита отново той. — Може би все пак ще се намери някой, който да отиде с двуколка до гарата?

Госпожа Хол отговаряше охотно на въпросите му, после съвсем се разприказва.

— Пътят за гарата е много стръмен, господине — каза тя. Сетне се възползува от случая и добави: — Преди година и нещо на този път се обърна един файтон. И пътникът, и файтонджията загинаха. Бедата, господине, се случва за миг, нали?

Но не беше лесно да увлечеш новодошлия в разговор.

— Да — отвърна той през кърпата, като гледаше спокойно стопанката иззад непроницаемите си очила.

— Но колко време се иска, докато човек оздравее, нали? Ето например моят племенник Том си поряза ръката с коса — спънал се в косата, като бил на коситба.

И вярвате ли, господине, три месеца ходи с превързана ръка. Оттогава страшно се боя от косите.

— Да, разбира се, така е — продума новодошлият.

— По едно време даже се страхувахме, че ще трябва да му правят операция, толкова беше зле ръката!

Новодошлият рязко се изсмя, сякаш излая.

— Така ли? — рече той.

— Да, господине. И това съвсем не беше смешно за ония, които се грижеха за него, като мен например, защото сестра ми, неговата майка, все с малките си деца се занимаваше. А аз току връзвам и развързвам ръката му. Тъй че, ако позволите да кажа, господине.

— Дайте ми, моля, кибрит — изведнъж я пресече той. — Лулата ми изгасна.

Госпожа Хол млъкна. Грубо беше от негова страна да я прекъсне така, след като му бе разказала всичко. Тя остана със зяпнала уста, после си спомни за двата суверена. И тръгна за кибрит.

— Благодаря — лаконично рече той, когато тя остави кибрита на масата, и като ѝ обърна гръб, отново загледа през прозореца. Несъмнено темата за операции и бинтове му беше неприятна.

Стопанката реши да не се връща на тази тема. Но нелюбезното поведение на непознатия я разсърди и това се изсипа на главата на Мили още същия следобед.

Новодошлият остана в приемната до четири часа, без да даде ни най-малък повод да влязат при него. Почти през цялото време в стаята беше много тихо: навярно той седеше в засилващия се мрак и пушеше край камината, а може и да дремеше.

Но ако някой се бе послушал внимателно, щеше да чуе как гостът разрови въглените, а след четири-пет минути се заразхожда из стаята, като си говореше сам. После креслото изскърца — той седна в него отново.

ВТОРА ГЛАВА

ПЪРВИТЕ ВПЕЧАТЛЕНИЯ НА ГОСПОДИН ТЕДИ ХЕНФРИ

В четири часа, когато вече беше почти съвсем тъмно и госпожа Хол събираше кураж, за да влезе при новодошлия и го попита дали не иска чай, в странноприемницата довтаса Теди Хенфри, часовникарят.

— Какво лошо време за тънки чепици като моите, госпожа Хол! — каза той.

Навън снегът валеше по-силно.

Госпожа Хол се съгласи, че времето е лошо, и като видя, че Хенфри носи куфарчето си с инструментите, просия.

— Ето какво, господин Теди — рече тя. — Вижте, моля ви се, стария часовник в приемната. Той върви добре и си бие добре, но малката му стрелка все стои на шест часа и не мърда оттам.

И като поведе часовникаря след себе си, стопанката се упъти към приемната, почука и влезе.

Новодошлият — както тя успя да забележи, когато отваряше вратата — седеше в креслото до камината и, изглежда, дремеше; обинтованата му глава бе клюмнала на една страна. Единствената светлина в стаята идеше от червения отблясък на огъня. На госпожа Хол всичко се стори червеникаво, изпъстрено със сенки и смътно, още повече, че тя току-що бе запалила лампата в бара и очите ѝ бяха заслепени. За миг ѝ се стори, че човекът, когото гледа, има огромна, широко отворена уста, която заема цялата долна част на лицето му. Това беше мимолетно видение — бяла обинтована глава, огромни очила вместо очи и под тях грамадна, отворена като при прозявка уста. Но ето че спящият се размърда, изправи се в креслото и вдигна нагоре ръка. Госпожа Хол отвори широко вратата и в стаята стана по-светло; сега тя разгледа по-добре непознатия и видя, че лицето му е загърнато с шалчето също тъй, както преди със салфетката. И тя реши, че играта на сенките е създала тази мнима картина пред очите ѝ.

— Ще позволите ли, господине, часовникарят да прегледа часовника? — каза тя, щом се овладя.

— Да прегледа часовника? — попита той, като се оглеждаше сънено наоколо и говореше през ръката си. После, вече по-буден, добави: — Може.

Госпожа Хол отиде за лампа, а той стана от креслото и се протегна. Лампата бе донесена и господин Теди Хенфри, влизайки в стаята, се озова лице в лице с обинтования човек. Той бе, както сам призна, „поразен“.

— Добър вечер — каза непознатият, гледайки „като рак“ според израза на Хенфри — такова сравнение той направи поради тъмните очила.

— Надявам се, че няма да ви обезпокоя — рече Хенфри.

— Ни най-малко — отвърна новодошлият. — Макар да мисля — добави той, обръщайки се към Хол, — че тази стая е отредена за мое лично ползуване.

— Предполагах, господине — каза стопанката, — че ще предпочетете часовникът да...

— Разбира се — пресече я той, — разбира се; но изобщо предпочитам да бъда сам и не обичам да ме безпокоят. — Новодошлият се обърна с гръб към камината и сложи ръце на гърба си. — Когато се свърши с поправката на часовника, искам да пия чай — рече той. — Но нека преди това поправят часовника.

Госпожа Хол се готвеше да напусне стаята — този път тя не направи опит да завърже разговор, защото не желаше да я прекъсват грубо пред господин Хенфри, — когато непознатият я попита дали е направила нещо за доставянето на багажа му. Тя му съобщи, че е говорила с пощальона и че багажът ще бъде докаран на другия ден сутринта от превозвача.

— Сигурна ли сте, че не може да го докарат по-рано? — попита той.

— Напълно — отвърна тя съвсем хладно.

— Трябваше веднага да ви кажа, че съм изследовател-експериментатор, но бях толкова измръзнал и уморен, че просто не ми се говореше.

— Така ли! — възкликна госпожа Хол, на която неговите думи направиха силно впечатление.

— Моят багаж се състои от всевъзможни апарати и прибори.
— Трябва да са много полезни неща — добави госпожа Хол.
— И аз с нетърпение чакам възможността да продължа своите изследвания.

— Разбира се, господине.

— Да дойда в Айпинг — продължи той бавно, сякаш обмисляше всяка своя дума, — ме накара стремежът към усамотение. Не искам да ме безпокоят по време на моите занимания. Освен това един нещастен случай...

„Така си и мислех“ — рече си госпожа Хол.

— ... ме принуждава да търся уединение. Разбирате ли, очите ми понякога стават толкова слаби и почват така да ме болят, че трябва да се затварям в тъмна стая по цели часове, да се заключвам. Това се случва от време на време. Сега такова нещо, разбира се, няма. Но когато имам пристъп, най-малкото безпокойство, появата на чужд човек в стаята, ми причинява мъчителна досада. Добре е да знаете това отсега.

— Разбира се, господине — каза госпожа Хол. — Осмелявам се да ви попитам...

— Това е всичко, което исках да ви съобщя — пресече я той със своя категоричен тон.

Госпожа Хол не се доизказа и реши да отложи въпроса и съчувствието си за по-подходящ момент.

Тя излезе, а непознатият остана да стои пред камината, гледайки как господин Хенфри поправя часовника (така твърди сам той, Хенфри). Часовникарят бе сложил лампата близо до себе си и големият абажур хвърляше ярка светлина върху ръцете му и частите на механизма, а всичко друго в стаята тънеше в полумрак. Когато той вдигаше глава, пред очите му почваха да плуват разноцветни петна. По природа човек любопитен, Хенфри бе извадил механизма — това съвсем не беше необходимо, — желаейки да проточи работата и дори да увлече непознатия в разговор. Но другият стоеше мълчалив и неподвижен. Толкова неподвижен, че почна да действа на нервите на Хенфри. На него му се стори даже, че е сам в стаята, но като вдигна очи, пред които изведнъж заплуваха зелени петна, той видя стоящата в синия полумрак фигура с обинтованата глава, вперила в него огромните си тъмни очила. Това беше толкова странно за Хенфри, че

часовникарят се смути и за миг двамата останаха загледани един в друг. После Хенфри отново наведе очи. Какво неловко положение! Трябваше да заговори за нещо. Дали да каже, че времето е много студено тази зима?

Той отново вдигна очи, сякаш се прицелваше за подготвителния си изстрел.

— Времето...

— Хайде свършвайте и се махайте — каза неподвижната фигура, очевидно едва сдържайки гнева си. — Трябваше да закрепите часовата стрелка по-здраво за оста и... толкоз. Вие се разтакавате без нужда.

— Ей сега, господине... една минутка. Изпуснах из пред вид... — И Хенфри, като свърши бързо работата си, излезе. Излезе много нервиран.

— По дяволите! — мърмореше си той, като крачеше по заснежената улица. — Все някога ще трябва да се прегледа часовникът, да... Кажете, моля ви се, защо пък да не може да го погледне човек. Пфу!... Явно не бива. Така се е омотал и овързал, сякаш полицията го търси.

Като стигна до една пресечка, господин Хенфри забеляза Хол, оженил се наскоро за стопанката на странноприемницата „Кочияш и коне“, където бе отседнал непознатият; Хол се връщаше от гара Сидърбридж, за където бе возил с айпингския кабриолет случайни пътници. По това как караше беше ясно, че „се е поотбил“ някъде в Сидърбридж.

— Как си, Теди — обърна се той към Хенфри, когато се изравни с него.

— У вас е отседнал някакъв тип — каза Теди.

Хол, който бе много приказлив човек, опъна юздите.

— Какво приказваш? — попита той.

— Във вашата странноприемница е отседнал някакъв подозрителен тип — повтори Теди. — Бога ми! — И той почна много живо да описва на Хол странния посетител. — Прилича ми малко на някой предрешен. Ако аз бях стопанинът, щях да предпочета, разбира се, да видя лицето на своя посетител — каза той. — Но жените са винаги доверчиви към непознатите. Настани се у вас, Хол, и дори не каза как му е името.

— Така ли? — рече Хол, който не се славеше с особена досетливост.

— Да — потвърди Теди. — Нае си стая за една седмица. Който и да е той, няма да се отървете от него, преди да измине тази седмица. И каза, че има доста багаж, който ще пристигне утре. Да се надяваме, че това не са сандъци с камъни, Хол.

И той разказа как някакъв човек, който пристигнал с празни куфари, измамил леля му в Хейстингс. Общо взето, разговорът с Теди породил у Хол известно подозрение.

— Хайде, мила — извика Хол на кобилата. — Трябва да видим тая работа.

А Теди продължи пътя си вече в по-добро настроение.

Обаче, вместо да „види тая работа“, Хол, като се върна в къщи, трябваше да изслуша куп упреци на жена си, че се е забавил толкова в Сидърбридж, а на своите плахи въпроси за новия обитател получи резки и уклончиви отговори. Ала все пак семената на подозрението, посети от часовникаря в главата на Хол, поникнаха.

— Вие, жените, нищо не разбирате — каза господин Хол, решил при първия удобен случай да разузнае, по-подробно кой е новодошлият.

И когато непознатият се прибра в стаята си, което стана към девет и половина, Хол влезе наперено в приемната, почна внимателно да оглежда мебелите на жена си, сякаш искаше да покаже с това, че стопанин тук е той, а не новодошлият, и презрително погледна листа хартия с математически изчисления, оставен от непознатия. Като си лягаше да спи, Хол посъветва жена си внимателно да огледа какъв багаж ще докарат утре за непознатия.

— Ти си гледай работата — прекъсна го тя, — знам какво да правя.

Госпожа Хол се сърдеше на мъжа си, защото непознатият действително беше някакъв странен човек и в душата си тя самата се безпокоеше. Посред нощ се пробуди, видяла насън грамадни бели глави като ряпа, с големи черни очи, които я преследваха на дългите си опънати шии. Но тъй като беше жена с трезва мисъл, тя потисна страха си, обърна се на другата страна и отново заспа.

ТРЕТА ГЛАВА

ХИЛЯДА И ЕДНА СЪТЪКЛЕНИЦИ

И тъй, на девети февруари, когато снегът почна да се топи, в село Айпинг се появи неизвестно откъде странен непознат. На следния ден в кишата докараха багажа му в странноприемницата и този багаж беше много особен. Двата куфара наистина по нищо не се различаваха от тези, с които обикновено пътуват хората, но освен тях имаше и един сандък с книги — големи, дебели книги, някои от които не бяха напечатани, а написани с нечетлив почерк, — цяла дузина, а дори и повече, кошници, касетки и сандъци, в които имаше някакви предмети, увити в слама; Хол, който разрови сламата, обзет от обичайното си любопитство, реши, че това са стъкленици. И докато той бърбеше с Фиъренсайд, каруцаря, готвейки се да му помогне да внесат багажа, на вратата се показва непознатият с ниско прихлупена шапка, с палто, ръкавици и наметало. Той излезе навън, без да види кучето на Фиъренсайд, което *просто* душеше краката на Хол.

— Хайде, внасяйте нещата — каза непознатият. — Достатъчно дълго чаках да пристигнат.

При тези думи той слезе по стълбите и отиде до задната част на каруцата, сякаш искаше сам да вземе и отнесе една по-малка кошница.

Като го забеляза, кучето на Фиъренсайд се наежи и почна силно да ръмжи; когато той заслиза бързо по стълбите, кучето подскочи да го ухапе за ръката.

— Чибя — извика Хол и се дръпна назад — той се боеше от кучета, — а Фиъренсайд закрепя:

— Марш, марш! — и грабна камшика си.

Те видяха как зъбите на кучето се плъзнаха по ръката на непознатия, чуха един ритник, кучето отскочи настрана, ухапа крака на непознатия и последва раздиране на плат. После край на камшика на Фиъренсайд достигна кучето и то, като заскимтя от болка, се свря под колелата на каруцата. Всичко това стана за половин минута. Никой нищо не говореше, но всички се развикаха. Непознатият бързо

погледна скъсаната си ръкавица и раздрания си панталон, направи движение, като че ли искаше да се наведе към крака си, сетне се обърна и бързо изкачи стълбите на странноприемницата. Всички чуха как той профуча по коридора и затропа по голите стигала към своята стая.

— Ах ти, гадино! — изруга Фиъренсайд, като слизайте от каруцата с камшик в ръка, а кучето го гледаше иззад колелото. — Ела тук!... — извика той. — Иначе зле ще си изпатиш.

Хол стоеше със зяпнала уста.

— Кучето го ухапа — рече той. — Ще отида да го видя. — И закричи след непознатия. В коридора срещна жена си и ѝ каза: — Кучето на Фиъренсайд ухапа нашия квартирант.

Той се изкачи по стълбата; вратата на непознатия беше полуотворена, Хол я бутна и влезе в стаята, без да се церемони, бързайки да изрази съчувствието си.

Щората беше спусната и в стаята цареше полумрак. Хол успя да забележи нещо твърде странно, подобно на ръка без китка, което се размахваше към него, и едно лице, състоящо се от три големи петна с неопределена форма на бял фон, много приличащи на цвят на бледа теменужка. После силен удар в гърдите го отхвърли в коридора, вратата се тресна под носа му и се заключи. Всичко това стана тъй бързо, че Хол не можа нищо да разбере. Мярнаха му се някакви смътни сенки, последвани от удара в гърдите и болка. И сега стоеше на малката тъмна площадка пред вратата и се питаше какво бе видял.

Не след дълго той се върна при малката група, събрала се на улицата пред странноприемницата. Там беше Фиъренсайд, който вече за втори път разказваше цялата история; и госпожа Хол, която твърдеше, че неговото куче няма никакво право да хапе нейните квартиранти; там беше Хъкстър, собственикът на отсрещния магазин, силно заинтересуван от случилото се; и Санди Уоджърс от ковачницата, който слушаше Фиъренсайд с дълбокомислен вид; освен тях имаше и жени и деца и всеки изричаше по някоя глупост като например: „Мене да беше се опитало да ухапе“, „Не трябва да се държат такива кучета“, „А защо кучето го ухапа?“ и тъй нататък.

Господин Хол ги гледаше от стълбите, даваше ухо на разговорите и почна да му се струва, че не е видял горе нищо необикновено. Пък и речникът му беше твърде беден, за да изрази такива впечатления.

— Той каза, че нищо не иска — само това бяха думите на Хол на въпроса на неговата жена. — Трябва да внесем багажа му.

— Намажете го с йод — рече Хъкстър, — да не би да стане инфекция.

— Да остане до мен, ще застрелям това куче — рече една от жените.

Изведнъж кучето отново изръмжа.

— Внасяйте багажа — разнесе се сърдит глас и на вратата се показва непознатият, цял омотан, с вдигната яка и наведена надолу периферия на шапката. — Колкото по-скоро го внесете, толкова по-добре. — По думите на един от очевидците той си бил сменил панталоните и ръкавиците.

— Здравата ли ви ухапа, господине? — попита Фиъренсайд. — Много се извинявам, че моето куче.

— Грешите — отговори непознатият. — Даже не ме одраска. Побързайте с багажа.

При тези думи той, както твърди Хол, изругал под носа си.

Веднага щом внесоха, както се разпорежи непознатият, първата кошница в приемната, той нетърпеливо почна да рови в нея, като сипеше сламата по килима на госпожа Хол, без ни най-малко да се стеснява, и заизважда стъкленици — малки тумбести, с прахове; малки тесни, с разноцветни или безцветни течности; грапави сини, с надпис *отровно*; кръгли стъкленици с тесни гърла; големи зелени и бели шишета; шишета със стъклени запушалки и изличени от химикали етикети; шишета с хубави и с големи запушалки; шишета с дървени запушалки; винени бутилки и шишета от зехтин. Всички тези стъкленици той нареди върху скрина, върху камината, на масата, на перваза на прозореца, на пода, на етажерката — навсякъде. В Брамбълхърстката аптека нямаше и половината от това множество стъкленици. Гледката беше внушителна. Непознатият ровеше в кошница след кошница и от всяка вадеше стъкленици, докато накрая и шестте кошници бяха вече празни, а на масата имаше планина от слама; последните кошници освен стъкленици съдържаха и много епруветки, както и едни грижливо опаковани везни.

Веднага щом изпразни кошниците, непознатият отиде до прозореца и се залови за работа, без да го смущават ни най-малко

купчината слама, изгасналата камина, сандъкът с книгите, останал отвън, куфарите и другият багаж, който беше вече внесен горе.

Когато госпожа Хол му занесе обеда, той беше толкова погълнат от работата си, която се заключаваше в това да сипва на малки капки в епруветки течности от стъклениците, че дори не забеляза присъствието ѝ; едва когато тя махна сламата и сложи подноса на масата може би малко по-шумно, отколкото обикновено, тъй като я ядоса плачевното състояние на килима, непознатият само за миг поизвърна глава към нея. Стопанката успя да забележи, че гостът е свалил очилата си; те стояха до него на масата и на нея ѝ се стори, че очните му кухини са необикновено дълбоки. Той пак си сложи очилата, обърна се и я погледна в лицето. Тя вече се канеше да изрази недоволство заради сламата на пода, но я изпревариха.

— Бих ви помолил да не влизате в стаята, без да чукате — каза гостът с необикновено раздражение, което несъмнено се пораждаше у него при най-малкия повод.

— Почуках, но сигурно...

— Може и да сте чукали. Но по време на моите изследвания — които са необикновено важни и необходими — и най-малкото безпокойство, открехването на врата... Бих ви помолил.

— Разбира се, господине. Ако искате, можете да заключвате вратата. По всяко време.

— Много добра идея! — каза непознатият.

— Но тази слама, господине. Осмелявам се да забележа...

— Не бива. Ако сламата ви безпокои, пишете я в сметката. — И той измърмори под носа си нещо много приличащо на ругатни.

Непознатият стоеше пред стопанката войнствен и ядосан, държейки в едната си ръка стъкленица, а в другата — епруетка, и целият му вид беше тъй странен, че госпожа Хол се смути. Но тя беше решителна жена.

— В такъв случай — заяви тя — бих искала да знам колко ще дадете...

— Шилинг, пишете един шилинг. Мисля, че е достатъчно, нали?

— Така да бъде — отвърна госпожа Хол, взе покривката и почна да постила масата. — Разбира се, щом сте съгласен...

Непознатият се обърна и седна с гръб към нея.

Той работи през целия следобед, заключил се в стаята, и както твърди госпожа Хол, почти при пълна тишина. Само веднъж се чу шум и звън на счупено стъкло, сякаш някой бе блъснал масата и бе запратил на пода някаква стъкленица, а след това прозвучаха бързи стъпки по килима. Като се страхуваше, че нещо не е в ред, стопанката се приближи до вратата и без да чука, взе да се ослушва.

— Нищо няма да излезе — викаше той разярено; — *няма* да излезе! Триста хиляди, четиристотин хиляди! Огромно нещо! Аз съм измамен! Целият ми живот ще отиде за това!... Търпение! Лесно е да се каже търпение!... Ах, какъв съм глупак!

В този момент някой влезе в странноприемницата, затракаха тежки обувки по плочките на бара и госпожа Хол съвсем неохотно трябваше, ще не ще, да се отдръпне от вратата, без да може да чуе монолога докрай. Когато тя се върна до вратата, в стаята отново беше съвсем тихо; само креслото слабо поскърцваше и сегиз-тогиз звънваше някоя стъкленица. Всичко се беше свършило; непознатият отново се бе заловил за работа.

Когато тя донесе чая, видя в един от ъглите на стаята под вдлъбнатото огледало счупени стъкла и едно златисто петно, изтрито небрежно. Обърна внимание на обитателя за този факт.

— Пишете и това в сметката — озъби се той. — За бога, не ми пречете! Ако ви причинявам някакви вреди, пишете ги в сметката. — И продължи да прави отметки в разтворената пред него тетрадка.

— Знаете ли какво ще ви кажа — тайнствено поде Фиъренсайд. Разговорът се водеше същия ден вечерта в местната бирария.

— Казвай — рече Теди Хенфри.

— Този човек, когото ухапа моето куче. Ето какво: той е с черна кожа. Или най-малкото краката му са черни. Забелязах това, когато кучето разкъса панталоните и ръкавицата му. Трябваше под тях да се покаже розова кожа, нали? Е, всъщност не беше така. Видях само чернота. Казвам ви, той е черен като шапката ми.

— Господи! — възкликна Хенфри. — Гледай ти! Но нали носът му е тъй розов, сякаш е намазан с боя!

— Така е — рече Фиъренсайд. — Вярно. Само че ето какво — този човек е шарен, Теди; някъде чер, някъде бял — на петна. И го е срам от това. Трябва да е някакъв мелез и кожата му, вместо да бъде с

един цвят е станала на петна. Аз и по-рано съм чувал за такива, неща.
При конете то се случва много често, знаете това.

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

ГОСПОДИН КЪС ИНТЕРВЮИРА НЕПОЗНАТИЯ

Аз подробно изложих обстоятелствата, които съпътствуваха пристигането на непознатия в Айпинг, за да може читателят да разбере всеобщото любопитство, предизвикано от неговата поява. Що се отнася до пребиваването му там до знаменателния ден на клубния празник, то на това — с изключение на две странни случки — може да не се спираме за дълго. От време на време ставаха стълкновения с госпожа Хол от домакински характер, но от тях квартирантът излизаше победител, предлагайки тутакси допълнително заплащане, и така се стигна до края на април, когато той почна да проявява първите признаци на безпаричие. Хол не го обичаше твърде и при всеки удобен случай повтаряше, че трябва да се отърват от него; неприязънта на Хол обаче се изразяваше главно в това, че той се стремеше колкото е възможно да избягва да се среща с квартиранта си.

— Потърпи до лятото — съветваше мъдро мъжа си госпожа Хол. — Ще почнат да пристигат художници, тогава ще видим. Той, разбира се, е нахалник, но пък си плаща редовно всичко, това не може да се отрече.

Непознатият не ходеше на църква и не правеше никаква разлика между неделя и делник, дори се обличаше всеки ден еднакво. Той работеше според госпожа Хол съвсем нередовно. Някои дни слизаше в приемната рано и дълго се занимаваше със своите изследвания. Други дни ставаше късно, разхождаше се из стаята, по цели часове мърмореше на висок глас, пушеше или дремеше в креслото до камината. Не поддържаше никакъв контакт с външния свят. Настроението му и сега беше необикновено лабилно; най-вече се държеше като човек, изпаднал в крайно раздразнение, а два-три пъти се появиха и силни пристъпи, при които той хвърляше, късаше и чупеше всичко, което му попаднеше. Навикът му да си говори тихичко

ставаше все по-силен и госпожа Хол не можеше да разбере нищо от тези негови думи, колкото и старателно да подслушваше.

Денем той рядко излизаше навън, но по здрач имаше навика да се разхожда, загърнат така, че нищо не се виждаше от лицето му — независимо дали беше студено или топло, — и избираше за разходка най-уединените пътеки или пък пътеки, засенчени от дървета и минаващи покрай някоя рътлина. Тъмните му очила и страшното му обинтовано лице под надвисналата шапка изникваха внезапно от тъмнината и изплашваха някой и друг селянин, който се прибираше дома; а Теди Хенфри, излязъл веднъж, залитайки, от пивницата „Червеният мундир“, в девет и половина вечерта, едва не умря от страх, като видя на светлината, падаща от отворената врата, главата на непознатия, подобна на череп (той се разхождаше с шапка в ръка). Децата, зърнали го в здрача, сънуваха през нощта таласъми; трудно можеше да се каже дали хлапетата го мразят повече, отколкото той тях, но несъмнено омразата беше взаимна и много силна.

Няма нищо чудно в това, че човек с такава странна външност и поведение създаваше изобилна тема за разговори в селото. Относно характера на неговите занимания мненията бяха най-различни. В това отношение госпожа Хол беше съвсем педантично точна. На въпроса с какво се занимава той, отговаряше, че е „изследовател-експериментатор“ — тези думи тя произнасяше предпазливо, почти на срички, сякаш се боеше да не пропадне в някоя дупка. А когато я запитваха какво значи това, обясняваше с нотка на превъзходство, че то е известно на всеки учен човек, и добавяше: „Прави разни открития.“ С нейния квартирант станал нещастен случай, разправяше тя, и ръцете и лицето му изгубили временно естествения си цвят, а тъй като той бил чувствителен човек, не искал да се показва в такъв вид пред хората.

Но зад гърба ѝ упорито се разпространяваше мнението, че нейният квартирант е углавен престъпник, който се укрива от полицията чрез своята необикновена външност. За пръв път тази мисъл се роди в главата на Теди Хенфри. Впрочем нито едно що-годе сериозно престъпление, извършено в средата или края на февруари, не беше известно. Ето защо Гулд, учителят, промени версията на Хенфри, обяви непознатия за предрешен анархист, който приготвял тайно взривни вещества, и реши, доколкото му позволява времето, да се заеме с този случай. Детективската му дейност се изразяваше главно в

това, че колкото пъти срещнеше непознатия, все го гледаше много упорито и разпитваше за него хора, които никога не бяха го виждали. Той не можа да открие нищо.

Други хора споделяха идеята на Фиъренсайд, че непознатият е с шарена кожа, или пък бяха близо до тази идея. Сайлърс Дърган например твърдеше, че ако непознатият реши да се показва по панаирите, ще натрупа бързо сума пари, и тъй като беше малко богослов, позоваваше се на известния от библията случай с човека, който заровил таланта^[1] си в земята. Трети смятаха, че непознатият страда от някаква тиха лудост. Това мнение имаше предимството, че отведнъж обясняваше всичко. Освен твърдите последователи на тези основни течения имаше и хора, които се колебаеха и бяха готови на компромиси.

Жителите на графство^[2] Съсекс малко се поддават на суеверие и първите догадки за свръхестествената същност на непознатия се появиха едва след случките в началото на април. Но дори тогава само жените им вярваха.

Ала каквито и да бяха мненията на отделните жители на Айпинг за непознатия, антипатията към него беше всеобща. Неговата раздражителност, понятна за гражданин, занимаващ се с умствен труд, беше изумителна за скромните съсекски жители. Налудничавите му жестикulations от време на време, стремителната му походка нощем, когато той неочаквано изникваше в мрака на някое тихо кътче, грубото пресичане на всички деликатни опити да задоволи любопитството им, слабостта му към полумрака, която го караше да заключва вратата, да спуска щорите, да гаси свещта и лампата — кой би могъл да приеме всичко това! Когато непознатият минаваше по улицата, всички се отдръпваха, а когато отминеше, младите шегобийци, вдигнали яки на палтата и прихлупили шапки, почваха да подражават нервната му походка и загадъчното му поведение. По това време беше много известна песента „Таласъмът“. Госпожица Сачел я изпя на един концерт в училището — с парите щяха да бъдат купени лампи за черквата — и след това, щом някой зърнеше на улицата непознатия, тутакси почваше да си подсвирква малко по-високо или по-ниско началото на тази песен. Дори закъснелите малчугани, които бързаха вечер към къщи, извикваха подир него: „Таласъмът!“ — и отминаваха, обзети от страх и възторг.

Къс, местният лекар, изгаряше от любопитство. Обинтованата глава будеше у него професионален интерес; мълвата за хиляда и едната стъкленици породи в него завист и почит. Целия април и май той грижливо търсеше случай да заговори непознатия, накрая не издържа и към Петдесетница реши да отиде при него, използвайки като предлог подписката за събиране на суми за болногледачка в селото. И с изненада научи, че госпожа Хол не знае името на своя квартирант.

— Той си го каза — рече тя — твърдение, лишено от всякакво основание, — но не го чух добре.

Неудобно ѝ беше да признае, че квартирантът няма никакво намерение да си съобщава името.

Къс почука на вратата на приемната и влезе. Отвътре се чува ругатни.

— Моля за извинение, че влизам при вас — рече Къс, след което вратата се затвори и госпожа Хол не можа да долови нищо повече.

В продължение на десетина минути до слуха ѝ достигаше само неясен говор, после се раздаде възклицание на учудване, изтрополи някакъв блъснат стол, разнесе се нервен смях, след него отекнаха бързи стъпки към вратата и на прага се появи Къс, пребледнял, който се озърташе през рамо с опулени очи. Без да затвори зад себе си вратата и без да погледне стопанката, той прекоси хола, слезе по стълбите отвън и бързо закрачи по улицата. Държеше шапката си в ръка. Госпожа Хол стоеше зад тезгяха и гледаше към отворената врата на приемната. След малко тя чу тих смях, после стъпки. От мястото си не можеше да види лицето на квартиранта. После вратата на приемната се хлопна и всичко отново замря.

Къс отиде право при Бънтинг, викария^[3].

— Луд ли съм? — изрече той рязко, щом влезе в бедния малък кабинет на викария. — Приличам ли на побъркан?

— Какво се е случило? — попита викарият, затискайки с амонитовата преса неподредените листа на предстоящата си проповед.

— Онзи субект в странноприемницата...

— Е, какво?

— Дайте ми да пийна нещо — каза Къс и се отпусна на един стол.

Когато Къс се поуспокои благодарение на чашата евтино шери — единственото питие, с което разполагаше добрият викарий, — почна да разказва за своята среща с непознатия.

— Влизам — подхвана той задъхано — и го моля да запише сума за болногледачката. Още щом влязох, пъхна ръце в джобовете си и се отпусна в креслото. Седи и подсмърча. „Интересувате се от наука, казват“ — подех аз. „Да“ — отвърна той и пак подсмъркна. През цялото време все подсмърчаше, трябва да беше настинал. Нищо чудно — така се е омотал. Почнах да му говоря по-надълго за болногледачката и да се озъртам наоколо. Навсякъде стъкленици, химикали. Даже везни, епруветки на стойки и мирис на... вечерна иглика. Ще запише ли и той някаква сума? „Ще си помисля“ — казва. И аз направо го попитах дали се занимава с научни изследвания. „Да“ — каза той. „Дълги ли са тези изследвания?“ Той рече троснато: „Дяволски дълги.“ — „Така ли?“ — рекох аз. И той стана по-словоохотлив. У него и преди това всичко просто напираше и моят въпрос отприщи бента. Получил от някого рецепта — много ценна рецепта, за какво — не можел да ми каже това. „Медицинска ли?“ — „Дявол да го вземе, какво сте ме заразитвали!“ Аз се извиних. Той снизходително подсмъркна, изкашля се и продължи. Прочете ми рецептата. Пет ингредиента^[4]. Остави я на масата, извърна глава. Изведнъж нещо изшумоля: течението беше подело хартийката. Той работеше в стаята при отворена камина — лумна огън, рецептата изгоря и се превърна в пепел. Той се хвърли към камината, но късно. Да! Тогава отчаяно махна с ръка.

— Е, и какво?

— Нямаше никаква ръка. Само празен ръкав. „Господи — помислих си аз, — той е инвалид. Навярно има ръка от корк и я е свалил. И все пак — рекох си, — тук нещо не е в ред. Защо ръкавът не е нагърчен и провиснал, щом в него няма нищо?“ А в него наистина нямаше нищо, уверявам ви. Съвсем празен ръкав, чак до самата свивка. Видях, че е празен до лакътя, и нещо повече, от една дупка прозираше светлина. „Милостиви боже!“ — възкликнах аз. И тогава той млъкна. Устреми непроницаемите си очила първо към мен, после към ръкава си.

— Е, и какво?

— Това е всичко. Не каза нищо, само ме погледна и бързо пхна ръкава в джоба си. Последните ми думи бяха: „Рецептата гори, нали?“ И той въпросително се покашля. „За бога, как движите този празен ръкав?“ — попитах аз. „Празен ръкав ли?“ — „Да — казах аз, — празен.“ — „Според вас това е празен ръкав, така ли? Вие видяхте, че ръкавът е празен?“ И той стана от креслото. Аз също станах. Тогава той бавно направи три крачки и се спря съвсем близо до мен. Ядосано подсмръкна. Аз не се уплаших и не отстъпих, макар че, право да си кажа, това обинтовано страшилище с тъмни очила би изплашило всеки, до когото се доближи.

„И тъй, вие казвате, че ръкавът е празен?“ — рече той. „Разбира се“ — отвърнах аз. Тогава, без да каже нещо, вперил в мен очи, той извади спокойно ръкава от джоба си и го издигна към мен, сякаш искаше отново да ми го покаже. Направи всичко това много, много бавно. Погледнах ръкава. Стори ми се, че измина цяла вечност. „Е — казах аз, като се покашлях смутено, — в него няма нищо.“ Трябваше да кажа нещо. Стана ми страшно. Видях вътрешността на целия ръкав. Той го протегна към мен бавно — ей така — и краят му дойде на шест инча от лицето ми. Странно нещо е да видиш как се приближава към тебе празен ръкав! И после.

— Е?

— Нещо — стори ми се като палец и показалец — ме оципа по носа.

Бънтинг се разсмя.

— Но в ръкава нямаше нищо! — каза Къс и едва ли не изпищя при думата „нищо“. — Лесно ви е да се смеете, а аз бях така смутен, че ударих силно края на ръкава, обърнах се и избягах от стаята, от него.

Къс замълча. В истинността на неговата уплаха не можеше да има съмнение. Той се обърна безпомощно и изпи още една чаша от лошото шери на чудесния викарий.

— Когато докоснах ръкава — продължи Къс, — уверявам ви, почувствувах, че ударих някаква ръка. А ръка нямаше! Нямаше и помен от ръка!

Бънтинг се замисли. После подозрително погледна Къс.

— Съвсем необикновена история — изрече той с твърде дълбокомислен и сериозен вид. — Да, съвсем необикновена — повтори той още по-внушително.

[1] Талант — най-голямата древна монета в Гърция, Месопотамия, Сирия и Египет. ↑

[2] Графство — административна единица в Англия. ↑

[3] Викарий — енорийски свещеник. ↑

[4] Ингредиент — съставна част на сложно съединение или смес.

↑

ПЕТА ГЛАВА

КРАЖБАТА С ВЗЛОМ В ДОМА НА ВИКАРИЯ

За кражбата с взлом в дома на викария научихме главно от самия викарий и неговата жена. Това се случило преди разсъмване на Свети дух, деня, в който Айпингският клуб урежда всяка година празненства. Госпожа Бънтинг внезапно се събудила в предутринната тишина със силното чувство, че вратата на спалнята се е отворила и сетне затворила. Отпърво тя решила да не буди мъжа си, а само приседнала в леглото и се ослушала. Чула ясно шляпане на боси крака, сякаш някой бил излязъл от съседната стая и вървял по коридора към стълбите. Тогава тя събудила мъжа си колкото могла по-тихо. Той решил да не пали лампата и като си сложил очилата, като облякъл робата на жена си и обул банските си чехли, излязъл на площадката и почнал да се ослушва. Напълно ясно чул, че някой тършува долу в кабинета му, после се кихнало силно.

След това се върнал в спалнята, взел единственото оръжие, което се виждало по-ясно — ръжена, — и заслизал по стълбите колкото може по-тихо. Госпожа Бънтинг излязла на площадката.

Било към четири часа, нощният мрак бледнеел. В хола вече се процеждаше светлина, но вратата на кабинета зеела като черна пропасть. В пълната тишина се чувало само слабото скърцане на стъпалата под стъпките на Бънтинг и лекото движение в кабинета. После нещо изщракало, било отворено някакво чекмедже и зашумолели листа хартия. Последвала ругатня, запалена била клечка кибрит и кабинетът се озарил от жълта светлина. В това време Бънтинг бил вече в хола и през полуотворената врата видял бюрото си, отвореното чекмедже и свещта, която горела бюрото. Но крадецът не се виждал. Викарият стоял в хола и не знаел какво да предприеме, а по стълбите слязла бавно бледата, изплашена госпожа Бънтинг и застанала зад гърба на

мъжа си. Само едно нещо подхранвало мъжеството на викария: убеждението, че крадецът е местен човек.

После двамата съпрузи чули звън на монети и разбрали, че крадецът е намерил скътаните им пари — два фунта и десет шилинга в монети от по половин суверен. Звънът на монетите за миг отърсил Бънтинг от неговата нерешителност. Като стиснал здраво ръжена, той се втурнал в кабинета; жена му го последвала по петите.

— Предай се! — гневно извикал Бънтинг и спрял като вкаменен: в стаята нямало никого.

И все пак било съвсем ясно, че само миг преди това тук някой шумолял. Половин минута съпрузите стояли запъхтени, после госпожа Бънтинг прекосила стаята и надникнала зад паравана, а мъжът ѝ, обзет от същото чувство, погледнал под масата. Сетне госпожа Бънтинг отдръпнала завесите на прозореца, а Бънтинг огледал камината и поръчкал в комина с ръжена. След това тя преровила кошчето за боклук, а той отворил капака на кюмюрника. После се спрели и с недоумение се загледали един друг.

— Готов съм да се закълна — казал Бънтинг. — Ами свещта! — възкликнал той. — Кой е запалил свещта?

— А чекмеджето! — добавила жена му. — И парите ги няма!

При тези думи тя бързо се упътила към външната врата.

— За пръв път в моя живот...

В коридора се кихнало силно. Викарият и жена му се втурнали натам и в този миг чули как се хлопнала вратата на кухнята.

— Донеси свещта! — казал Бънтинг и тръгнал напред. И двамата ясно чули как бързо се отключва някаква врата.

Като отворил вратата на кухнята, Бънтинг видял, че задният вход също се отваря и че в бледата предутринна светлина се откроява тъмната зеленина на градината. Но той твърди, че никой не излязъл през вратата. Тя се отворила, постояла отворена, после шумно се затворила. Пламъкът на свещта, носена от госпожа Бънтинг, затрепкал и засветил по-ярко. Минали минута-две, преди двамата съпрузи да влязат в кухнята.

Там нямало никой. Те отново сложили резето на задния вход, внимателно огледали кухнята, килера за продукти, стаичката за миене на съдовете и накрая слезли в мазето. Но въпреки грижливото претърсване двамата не открили никого.

Утрото заварило викария и жена му в твърде странно облекло. Те още стояли на долния етаж при ненужната вече светлина на догарящата свещ, потънали в догадки.

— Никога досега в живота ми... — за двадесети път подел викарият.

— Драги мой — прекъснала го госпожа Бънтинг, — ето че идва Сузи. Почакай малко, докато влезе в кухнята, и да се качваме тихичко горе.

ШЕСТА ГЛАВА

ПОБЕСНЕЛИТЕ МЕБЕЛИ

Същия ден сутринта, на разсъмване на Свети дух, когато дори прислужницата Мили още спеше, господин и госпожа Хол станаха от леглото и безшумно слязоха в мазето. Там те имаха да вършат работа от личен характер, която до известна степен бе свързана със специфичната притегателна сила на тяхната бира.

Те не бяха успели още да влязат в мазето, когато госпожа Хол си спомни, че е забравила да вземе шишето със сарсапарила, което държаха в спалнята. Тъй като главен специалист и майстор в предстоящата работа беше тя, отиде да вземе шишето мъжът ѝ.

На площадката на стълбите Хол с учудване забеляза, че вратата на стаята на непознатия е открехната. Като влезе в спалнята, той намери шишето на мястото, посочено от жена му.

Но връщайки се обратно в мазето, Хол забеляза, че резето на входната врата е махнато и че вратата е затворена само с мандалото. Обзет от внезапно вдъхновение, той свърза това обстоятелство с отворената врата на стаята на квартиранта и с предположенията на Теди Хенфри. Помнеше ясно, че сам държеше свещта, когато жена му слагаше резето за през нощта. Спря се със зяпнала уста; после, все още с шишето в ръце, отново се качи горе. Почука на вратата на квартиранта. Отговор не последва. Пак почука; сетне отвори широко вратата и влезе в стаята.

Всичко се оказа така, както той предполагаше. В леглото в стаята нямаше никой. И нещо още по-странно дори за не особено досетлив човек като Хол — на един стол и върху пречките на леглото бяха разхвърляни дрехите на квартиранта, единствените, които Хол бе виждал досега, както и неговите бинтове. Голямата шапка с наведени поли също стърчеше наперено върху една от топките на леглото.

Като стоеше в пълно изумление сред стаята, той чу отдолу, от мазето, гласа на жена си, която проявяваше всички признаци на силно нетърпение.

— Джордж — викаше тя. — Намери ли онова, което исках?

Господин Хол се обърна и заслиза бързо към мазето.

— Джени! — извика той, навеждайки се над парапета на стълбите за мазето. — Хенфри е прав. Квртиранта го няма в стаята. И резето на външната врата е махнато.

Отначало съпругата не го разбра, но като се сети след малко за какво става дума, реши сама да огледа празната стая. Хол, все още с шишето в ръце, тръгна напред.

— Него го няма, а дрехите му са там — каза той. — Къде се шляе без дрехи? Чудна работа.

Когато се качваха по стълбите от мазето, и на двамата, както по-късно стана ясно, се стори, че някой отвори и затвори външната врата; но тъй като те я намериха заключена, в момента не си казаха нищо. В коридора госпожа Хол изпревари мъжа си и се затича нагоре първа. В това време някой кихна на стълбите. Хол, шест стъпала по-долу от своята жена, помисли, че тя е кихнала; тя пък беше уверена, че е кихнал той. Като се качиха горе, тя разтвори широко вратата и заоглежда стаята на квртиранта.

— За пръв път виждам такова нещо! — каза стопанката.

В това време отзад и както ѝ се стори, съвсем близо до главата ѝ, някой подсмръкна, тя се обърна и за свое най-голямо учудване видя, че Хол е на около дванадесет стъпки, на най-горното стъпало на стълбите. Той тутакси се озова до нея. Тя се наведе и почна да опипва възглавницата и завивките.

— Студени са — рече госпожа Хол. — Станал е още преди час или повече.

Тя още не беше се доизрекля, когато се случи нещо съвсем чудновато. Завивките на леглото се събраха на куп, който тутакси полетя нагоре и падна върху пречките на леглото. Сякаш някаква ръка бе събрала завивките и ги беше отметнала настрана. После шапката на непознатия подскочи от мястото си, описа във въздуха дъга и шляпна госпожа Хол право в лицето. Сетне със същата бързина полетя и гъбата от умивалника; след нея столът, небрежно отърсвайки от себе си сакото и панталона на непознатия и закисквайки се със сух смях, който поразително приличаше на смеха на квртиранта, се обърна с четирите си крака към госпожа Хол и като се прицели в нея, литна напред. Тя изпищя и се извърна към вратата, а краката на креслото

внимателно, но сигурно опряха в гърба ѝ и избутаха нея и мъжа ѝ от стаята. Вратата с трясък се затвори и се заключи. Столът и леглото, както изглежда, потанцуваха малко, тържествувайки от победата, и после изведнъж всичко притихна.

На площадката госпожа Хол почти припадна в ръцете на мъжа си. С големи усилия той и Мили, която се бе събудила от вика на господарката си, можаха да свалят госпожа Хол долу и да ѝ дадат капки за успокоение.

— Това са духове — каза стопанката, като дойде на себе си. — Знам, това са духове. Чела съм за тях във вестниците. Масите и столовете почват да подскочат и да танцуват.

— Пийни още малко, Джени — прекъсна я Хол, — ще ти даде сила.

— Заключи вратата — каза тя — и не го пускай повече вътре. Подозирах тази работа. Как не се досетих! Очите му не се виждат, главата му е обинтована, в неделя на черква не ходи. И толкова шишета е събрал, защо му са на един свестен човек толкова шишета! Вкарал е духове в мебелите. Милите ми стари мебели! На същия онзи стол обичаше да седи бедната ми, скъпа майка, когато бях момиченце. И сега той да се вдигне срещу мен.

— Пийни още, Джени — рече Хол, — нервите ти са съвсем разнебитени.

Беше вече пет часът, златните лъчи на утринното слънце къпеха улицата. Съпрузите Хол пратиха Мили да събуди Санди Уоджърс, ковача.

Мили му каза, че господин Хол го поздравява и че с мебелите на горния етаж на странноприемницата станало нещо много особено. Запита го дали не би могъл да прескочи до странноприемницата заради тая работа.

Уоджърс беше проникателен и много находчив човек. Той се отнесе с най-голяма сериозност към този случай.

— Направена е магия, главата си режа — рече той. — На вашия квартирант само копитата му липсват.

Пристигна в странноприемницата много загрижен. На съпрузите Хол им се искаше да се качат веднага горе, но той явно не бързаше. Предпочиташе да поговори в коридора. От магазина за тютюн на Хъкстър излезе момчето и почна да сменя дървените капаци. Извикаха

го да вземе участие в обсъждането на случилото се. След него, няколко минути по-късно, дойде, разбира се, и самият Хъкстър. Англосаксонският парламентарен дух се прояви с пълна сила: говореха много, но не предприемаха нищо.

— Да установим първо фактите — настояваше Санди Уоджърс. — Да обсъдим напълно ли правилно от наша страна ще бъде да разбием вратата на неговата стая. Заключена врата винаги може да се разбие, но щом веднъж си я разбил, вече не може да я направиш неразбивана.

Ала изведнъж за всеобщо учудване вратата на стаята на квартиранта се отвори сама и като погледнаха нагоре, те видяха омотаната фигура на непознатия: той заслиза по стълбите и втренчено ги загледа със зловещия поглед на необикновено стъклените си очи. Бавно, с вдървена походка той слезе долу, прекоси коридора и се спря, като не преставаше да ги гледа.

— Вижте! — каза непознатият и протегна пръста си, облечен в ръкавица; поглеждайки нататък, където сочеше, те видяха до самата врата на мазето шишето със сарсапарилата. После влезе в приемната и бързо и злобно им тръшна вратата под носа.

Никой не промълви нито дума, докато не замря шумът от хлопнатата врата. Всички мълчаливо се споглеждаха.

— Да си призная, това е вече върхът... — поде Уоджърс, но не се доизказа.

— На ваше място щях да отида да го попитам какво значи всичко това — каза той по-късно на Хол. — Щях да му искам обяснение.

Нужно беше известно време, докато убедят мъжа на стопанката да се реши. Най-сетне той почука на вратата, отвори я и започна:

— Извинете.

— Вървете по дяволите! — извика гръмогласно непознатият. — Затворете вратата!

С това обяснението свърши.

СЕДМА ГЛАВА

НЕПОЗНАТИЯТ Е РАЗКРИТ

Непознатият влезе в малката приемна на странноприемницата „Кочияш и коне“ към пет и половина сутринта и остана там почти до обед; щорите на стаята бяха спуснати, вратата заключена и след неуспеха на Хол никой не смееше да влезе там.

През това време той, изглежда, не беше ял нищо. Три пъти звъни, третия път дълго и сърдито, но никой не се отзова на повикването.

— Ще му дам аз едно „вървете по дяволите“! — рече госпожа Хол.

Мълвата за обира в дома на викария вече се бе разпространила и между двете неща някои виждаха известна връзка. Хол, придружен от Уоджърс, тръгна да намери съдията Шъкълфорт, за да се посъветва с него. Никой не се решаваше да се качи горе. С какво се беше занимавал през цялото това време непознатият, не бе известно. От време на време той нервно почваше да крачи от единия край на стаята до другия, на два пъти отвътре прозвучаха ругатни, късане на листа и звън на счупено стъкло.

Малката група изплашени, но обзети от любопитство хора нарастваше. Дойде и Хъкстър; дойдоха също няколко наперени момци, наконтени за празника с готово ушити черни сака и връзки от пике — нали беше Свети дух, — и почнаха да задават неудобни въпроси. Младият Арчи Харкър се отличи с това, че отиде на двора и се опита да надникне изпод спуснатите щори. Той не можа да види нищо, но даде да се разбере, че е видял, и още неколцина айпингски младежи тутакси се присъединиха към него.

Празничният ден беше най-хубавият от всички досега; по улицата бяха построени десетина лавки и едно стрелбище, а на полянката пред ковачницата имаше три жълто-шоколадови фургона, боядисани на ивици, и някакви мъже и жени в пъстроцветни дрехи натъкмяваха един прицел за мятане на кокосови орехи. Мъжете бяха със сини жилетки, а жените — с бели престилки и модни шапки с

големи пера. Удиър от „Червеният елен“ и мистър Джагърс — общарят, който се занимаваше и с продажба на стари велосипеди, опъваха през улицата гирлянда от национални знамена и кралски стандарти, останали от празненствата по случай юбилея на кралица Виктория.

А в полумрака на приемната, където проникваше само един тънък лъч слънчева светлина, непознатият, навярно гладен и страховит, сгорещен от своите превръзки, гледаше през тъмните си очила листа пред себе си, мръсните му стъкленици сегиз-тогиз извънтяваха и той от време на време изругаваше бясно шумящите под прозорците невидими малчугани. В ъгъла до камината стояха парчетата на пет-шест счупени стъкленици и въздухът миришеше на хлор. Ето всичко, което ни е известно от разказите на очевидци и от това в какъв вид беше стаята, когато влязоха в нея.

Към пладне непознатият внезапно отвори вратата на приемната и се спря на прага, гледайки втренчено трима-четиримата души, които стояха в бара.

— Госпожо Хол — извика той.

Някой неохотно напусна стаята и отиде да извика стопанката.

След малко тя се появи позадъхана, но ядът ѝ не беше минал. Господин Хол още го нямаше. Тя бе обмислила вече всичко и сега държеше малък поднос, на който лежеше неплатената сметка.

— Искате да платите сметката си ли? — попита тя.

— Защо не ми донесохте закуска? Защо не ми пригответе храна и не отговаряхте на звъненето? Мислите, че мога да живея и без да ям, така ли?

— А защо не си платихте сметката? — отговори госпожа Хол. — Ето какво искам да знам пък аз.

— Още преди три дена ви казах, че чакам да ми пратят пари.

— А аз ви отговорих, че нямам намерение да чакам тези пари. Няма какво да ми мърморите, че закуската е закъсняла, щом вече пет дена не си плащате.

Непознатият кратко, но енергично изруга.

— Ей, ти, по-кратко! — обади се откъм бара.

— Моля ви, господине, запазете си ругатните за вас — каза стопанката.

Непознатият млъкна и остана да стои на вратата подобен на ядосан водолаз. Всички посетители в странноприемницата почувстваха, че госпожа Хол сега е господарка на положението. Следните думи на непознатия потвърдиха това.

— Чуйте, любезна... — поде той.

— Я не ме наричайте така.

— Казах ви, че още не съм получил парите...

— Да, не сте! — отговори натъртено госпожа Хол.

— Но трябва да знаете, че имам в джоба си.

— Преди три дена казахте, че нямате дори един суверен.

— Е, сега имам повечко.

— Охо-о! — разнесе се откъм бара.

— Бих искала да знам откъде сте взели тези пари — рече госпожа Хол.

Тази забележка явно никак не хареса на непознатия. Той тропна с крак.

— Какво искате да кажете?

— Само това, че ми е чудно откъде сте взели тези пари — отвърна тя. — И преди да ви поднасям сметката, да ви приготвям закуски и да върша каквото и да било за вас, трябва първо да ми обясните някои неща, които не разбирам и които никой не разбира, но всички искаме да разберем. Искам да знам какво направихте горе с моя стол, искам да знам как вашата стая беше празна, а после пак се озовахте тук. Моите квартиранти влизат през вратите — такъв е редът в този дом, — но вие постъпвате *иначе* и аз искам да знам *как* правите това. И още.

Изведнъж непознатият стисна облечените си с ръкавици ръце, тропна с крак и извика: „Стига!“ — така бясно, че госпожа Хол тутакси млъкна.

— Вие не разбирате — каза той — кой съм и какво представлявам, но ще ви покажа. За бога! Ще ви покажа. — При тези думи той долепи отворената си длан до лицето и веднага след това я свали. На мястото на средната част на лицето зееше черна дупка. — Дръжте — рече той и като пристъпи към госпожа Хол, ѝ подаде нещо. Без да откъсва очи от неговото преобразено лице, тя машинално пое подаденото. После, щом видя какво е това, силно изпищя, изпусна го

на пода и залитна. По пода, тракайки като празна картонена кутия, се затъркаля един розов и лъскав нос — носът на непознатия.

После той си свали очилата и всички в бара ахнаха. Свали си шапката и трескаво почна да маха бакенбардите и бинтовете. Отначало това не му спореше. Всички замряха от ужас.

— О, господи! — промълви някой.

Най-сетне бинтовете бяха свалени.

Това, което се появи пред очите на присъстващите, надмина всички очаквания. Госпожа Хол, застанала с отворена уста и занемяла от ужас, изпищя и побягна към външната врата. Хората се раздвижиха. Бяха очаквали да видят рани, осакатен човек, истински ужаси, а видяха *нищо*! Бинтовете и перуката полетяха по коридора към бара и един тромав юноша отскочи, за да не го засегнат. Всички се спуснаха стремглаво по външните стълби, блъскайки се едни други, защото на прага на приемната, като крещеше несвързани обяснения и размахваше ръце, стоеше една фигура, която приличаше на човек само до яката на палтото, а над яката нямаше *нищо*, съвсем *нищо*!

Айпингци чуха викове и писъци и поглеждайки към странноприемницата „Кочияш и коне“, видяха как оттам стремително изхвъркват посетителите. Те видяха как госпожа Хол падна и как Теди Хенфри подскочи, за да не се препъне в нея. После чуха ужасените писъци на Мили, която, изскочила от кухнята при врявата, неочаквано зърна безглавия непознат. Виковете ѝ стихнаха отведнъж.

След това всички, които бяха на улицата — продавачът на сладкиши, собственикът на прицела с кокосовите орехи и неговият помощник, стопанинът на люлките, момченца и момиченца, селски контета, местни хубавици, старци с халати и цигани с престилки, — се затичаха към странноприемницата. След миг пред заведението на госпожа Хол се събраха четиридесет души, тълпата бързо растеше, люлееше се, шумеше, хората задаваха въпроси, викаха, изразяваха предположения. Всички говореха едновременно, цареше истинско стълпотворение. Неколцина крепяха госпожа Хол, вдигната от земята след припадъка ѝ. Сред бъркотията един гръмогласен очевидец казваше смайващи неща в отговор на въпросите.

— Таласъм е!... Какво направи той?... Нападна слугинята, така ли?... Сигурно ги е подгонил с нож... Нямаше глава, казвам ви. И си

говореше, а беше без глава!... Глупости! Направил е някакъв фокус... Като си свали бинтовете...

Мъчейки се да надникне през отворената врата, тълпата се превърна в неспокоен клин, чието острие, насочено към входа на странноприемницата, се състоеше от най-отчаяните смелчаци.

— Спря се за малко, момичето изпищя и той се обърна. Момичето побягна, а той — подир него. След миг — връща се обратно и държи нож и самун хляб. Спря и сякаш се загледа. Преди малко беше. Влезе през ей онази врата. Казвам ви, никаква глава няма. Минутка по-рано да бяхте дошли, сами щяхте...

В задните редици стана някакво раздвижване. Разказващият млъкна и се отстрани да мине малка процесия, която с твърди стъпки крачеше към входа; пръв вървеше Хол, силно зачервен и обзет от решителност, след него Боби Джафърс, селският полицаи, и най-отзад Уоджърс, заел това място от предпазливост. Те носеха заповед за арестуване.

Един през друг останалите им съобщиха противоречиви неща, изречени доста високо.

— С глава или без глава — каза Джафърс, — аз получих заповед да го арестувам и *ще го арестувам!*

Хол се изкачи по стълбите пред входа, упъти се право към вратата на приемната и я намери отворена.

— Полицай — рече той, — изпълнете вашия дълг.

Джафърс влезе пръв, след него Хол, последен Уоджърс. В полумрака те съзряха безглавата фигура, която ги гледаше с недояден хляб в едната ръка и с парче сирене в другата; ръцете бяха в ръкавици.

— Ето го — каза Хол.

— Какво значи това? — разнесе се сърдит възглас от пространството над яката.

— Такива като вас пръв път виждам, господине — каза Джафърс. — Но независимо дали имате глава, или не, в заповедта се казва „да се арестува“ и служебният дълг си е дълг...

— Не се приближавайте! — извика фигурата и отстъпи назад. В миг тя хвърли хляба и сиренето на пода и Хол едва успя да грабне навреме ножа от масата. Непознатият си свали лявата ръкавица и перна с нея Джафърс по лицето. Мина още миг и Джафърс, като прекъсна разясненията относно заповедта, хвана с едната си ръка

китката на невидимата ръка, а с другата сграбчи невидимото гърло. Тогава той получи силен ритник по коляното и изохка, но не изпусна Невидимия. Хол търкулна ножа по масата към Уоджърс, който действуваше, така да се каже, като вратар на нападащия отбор, и после пристъпи напред да помогне на Джафърс. Последният се беше здраво вкопчил в непознатия. В разгорещената схватка противниците закачиха един стол, той отлетя встрани с трясък и сетне двамата се намериха на земята.

— Хванете го за краката — изсъска Джафърс.

Хол, който се опита да изпълни разпореждането, получи силен удар в ребрата и за момент излезе от строя, а Уоджърс, като видя, че безглавият непознат се е изтърколил отгоре и е взел връх над Джафърс, отстъпи с ножа в ръка към вратата, където се блъсна в Хъкстър и сидърбриджския файтонджия, които идваха на помощ на пазителя на закона и реда. В същото време от полицата се изсипаха три-четири стъкленици и стаята се изпълни с остра миризма.

— Предавам се! — извика непознатият, въпреки че лежеше върху Джафърс; в следния миг той се изправи, дишайки тежко — странна фигура без глава и ръце, защото беше свалил първо лявата, а после и дясната си ръкавица.

— Няма смисъл — каза той, силно запъхтян.

Съвсем странно беше да чуваш глас, който иде сякаш от празно пространство, но жителите на Съсекс са, изглежда, най-трезвомислещите хора под слънцето. Джафърс също стана и измъкна чифт белезници. Сетне се облеци.

— Виж ти беля! — рече той, започнал смътно да съзнава неуместността на постъпката си. — Дявол да го вземе! Май че те няма да ми послужат.

Непознатият прекара десния ръкав по жилетката си и копчетата сякаш с някаква магия едно по едно се откопчаха. После той спомена нещо за своите крака и се наведе. Изглежда, пипаше обувките и чорапите си.

— Чакайте! — възкликна изведнъж Хъкстър. — Та това съвсем не е човек. Това са само празни дрехи. Вижте! Може да се надникне през яката, и хастарът на дрехите се вижда. Мога да бръкна в отвора.

При тези думи той протегна ръка; изглежда, тя докосна нещо във въздуха, понеже в същия миг Хъкстър с вик я отдръпна.

— Моля да не тикате пръстите си в очите ми! — отекнаха думи, произнесени с ядовит тон. — Всъщност аз съм цял при вас — с глава, ръце, крака, с всичко, само че съм невидим. Твърде неудобно е, но няма какво да се прави. Обаче това обстоятелство съвсем не дава право на всеки глупак от Айпинг да си тика в мене ръцете.

Пред тях стоеше с ръкави на талията един костюм, целият разкопчан и висящ свободно на невидима опора.

Междувременно бяха влезли още няколко души и в стаята стана тясно.

— Какво, невидим ли? — каза Хъкстър, пренебрегвайки обидната забележка на непознатия. — Няма такива работи.

— Може би това е странно, но в него няма нищо престъпно. С какво основание върху мен се нахвърля полицаи...

— А, това е друго нещо — рече Джафърс. — Наистина тук е тъмничко и затова е трудно да ви види човек, но аз имам заповед за вашето арестуване и заповедта си е в ред. Трябва да бъдете арестуван не защото сте невидим, а заради кражба с взлом. Вмъкнал се е някой в една къща и е откраднал оттам пари.

— Какво ме засяга това?

— Някои обстоятелства показват ясно.

— Ама че глупост! — възкликна Невидимия.

— Дано да е така, господине, но аз получих заповед...

— Добре — каза непознатият, — ще дойда с вас. Ще *дойда*. Но без белезници.

— Такъв си е редът — каза Джафърс.

— Без белезници — настоя непознатият.

— Извинете, но не може — каза Джафърс.

Изведнъж фигурата седна на пода и преди някой да разбере какво става, пантофите, чорапите и панталонът се намериха под масата. После фигурата бързо се изправи и стръска от раменете си сакото.

— Ей, спри! — завика Джафърс, сетил се изведнъж какво става. Той хвана жилетката, тя почна да се дърпа, после от нея се изхлузи ризата и в ръцете на Джафърс остана празната жилетка.

— Дръжте го! — извика високо Джафърс. — Щом той се съблече...

— Дръжте го! — завикаха всички и се втурнаха към мяркащата се във въздуха бяла риза — единственото, което беше останало да се

вижда от непознатия.

Ръкавът на ризата нанесе на Хол по лицето силен удар, което преустанови решителната му атака и го тласна назад върху стария Тутсъм, клисаря; после ризата се издигна нагоре и почна да се извива като всяка риза, когато я сваляме през главата. Джафърс я хвана, но с това само помогна на Невидимия да я съблече по-лесно. Нещо от въздуха го удари по устата, той тутакси измъкна палката си и като замахна с все сила, фрасна Теди Хенфри по темето.

— Пазете се! — викаха всички и удряха напосоки празното пространство. — Дръжте го! Затворете вратата! Не го изпускайте! Хванах нещо! Ето го!

В стаята цареше истинско вавилонско стълпотворение. Удари се сипеха едновременно върху всички и прозорливият Санди Уоджърс, чийто ум се изостри още повече поради един страшен удар, който той получи по носа, отвори вратата и пръв побягна навън. Всички тутакси го последваха и в тъгла до вратата настана страшна блъсканица. Ударите продължаваха да се сипят. Фипс, унитаристът^[1], беше със счупен преден зъб, а Хенфри — с наранено ухо. Джафърс получи удар в брадата и като се извърна, улови нещо невидимо, провряло се между него и Хъкстър. Той напипа едни мускулести гърди и в следния миг цялата купчина борещи се, разгорещени мъже излетя в препълнения с хора коридор.

— Хванах го! — извика Джафърс задъхан и без да изпуска своя невидим враг, цял червен и с издути вени, се заклатушка из тълпата, която се отдръпваше пред този странен двубой. Накрая всички се изтърколиха от стълбите пред странноприемницата. Джафърс завика с хриплив глас, все още здраво стискайки в ръцете си нещо невидимо и действайки енергично с коляното си, сетне се олюля и като се строполи под всички, удари силно главата си в чакъла. Чак тогава той пусна това, което беше сграбчил.

Чуха се възбудени викове: „Дръжте го!“, „Невидимия!“, някакъв млад човек от друго място — не успяха да научат името му — притича, хвана нещо, но после го изтърва и падна върху проснатото тяло на полица. Сред улицата изпищя една жена, защото нещо, което премина покрай нея, едва не я събори; някакво куче, получило, както изглежда, ритник, заквича и се скри в двора на Хъкстър; с това завърши бягството на Невидимия. Известно време тълпата остана да стои

изумена и жестикулираща, сетне, обзета от ужас, се разпиля из селото като опадали листа, подгонени от есенния вятър. Само Джафърс, с лице към небето и превил колене, лежеше неподвижно край стълбите пред странноприемницата.

[1] Унитарист — член на християнска секта, която отрича троичността на бога. ↑

ОСМА ГЛАВА

НА ПЪТ

Осма глава е съвсем кратка; в нея се разказва как Джибинс, местният любител-естественик, се бил изтегнал на големия открит хълм, мислейки си, че на най-малко две мили от него няма жива душа, и бил почти задрямал, когато изведнъж чул, че наблизо някой кашля, киха и невъздържано ругае; като се обърнал, естественикът не видял никого. Но гласът си звучел, без всякакво съмнение. Невидимият минувач продължил да ругае с отбрани и разнообразни хули, по което личало, че е образован човек. Гласът се издигнал до крешендо, след това станал по-тих и накрая съвсем замрял, отдалечавайки се, както се сторило на Джибинс, към Адърдийн. За последен път се чуло кихане — и настанала тишина. Джибинс нищо не знаел за случилото се същия ден сутринта, но това, на което станал очевидец, толкова го поразило и смутило, че философското му спокойствие тозчас изчезнало; той скочил на крака и с все сила се завтекъл надолу по хълма към селото.

ДЕВЕТА ГЛАВА

ТОМАС МАРВЕЛ

За да имате идея за Томас Марвел, трябва да си представите човек с пълно, твърде подвижно лице, с дълъг като цилиндър нос, с голяма, винаги влажна, лигава уста и остра брада, щръкнала на всички страни. Фигурата му подсказваше *предразположение към пълнота* — това се подчертаваше от много късите му крайници. Той носеше мъхест цилиндър, а фактът, че на деликатните места по дрехите му вместо копчета имаше канапчета и връзки от обувки, говореше, че е закоравял ерген.

Томас Марвел седеше на една стръмнина, спуснал крака в канавката край пътя за Адърдийн на около миля и половина от Айпинг. Беше се събул по чорапи, които бяха с неравна, рехава плетка, и палците му — големи и извити нагоре — приличаха на наострените уши на някое куче. Бавно — той вършеше всичко бавно — Марвел разглеждаше чифт обувки. Това бяха много здрави обувки, такива той отдавна не беше имал, но му бяха доста големи; при това старите обувки, които му бяха съвсем удобни, можеше да се носят само в сухо време, тъй като подметките им бяха много тънки. Томас Марвел не търпеше широки обувки, но не обичаше и влагата. Впрочем той още не беше наясно какво мрази повече — широките обувки или влагата. Но денят беше хубав, друга работа Марвел нямаше и реши да помисли по този въпрос. Затова нареди на земята четирите обувки в приятна група и почна да ги гледа. И като гледаше как те стоят в тревата сред избуялия репей, Марвел изведнъж реши, че и двата чифта са съвсем безобразно грозни за окото. Той никак не се учуди, когато чу зад гърба си нечий глас.

— Това са все пак обувки — каза Гласа.

— Това са харизани обувки — отговори Томас Марвел, навел глава встрани, разглеждайки с неудоволствие обувките; — и да пукна, ако мога да кажа кой чифт е по-грозен.

— Хм — рече Гласа.

— Носил съм и по-лоши обувки, право да си кажа, пък се е случвало и никакви да нямам. Но такива отвратително грозни, ако може да се изразя така, никога не съм носил. Отдавна си търся обувки, защото моите съвсем ми *опротивяха*. Здрави са, така е. Но човек като мен, който винаги скита от едно място на друго, все в краката си се гледа. И вярвайте, колкото и да се мъчих, не можах да се сдобия с *други* обувки освен с тези в това графство. Погледнете ги само! А казано изобщо, тъдява хората имат хубави обувки. Само моят късмет е такъв. Вече десетина години как нося обувки, взети от това графство. А ето какво ми харизаха накрая.

— Това е отвратително графство — каза Гласа — и хората тук са свини.

— Така ли? — рече Томас Марвел. — Божичко! Ех, че обувки! По-добре да ги нямах.

При тези думи той погледна надясно през рамото си, за да види обувките на своя събеседник и да ги сравни със своите, но за голямо учудване там, където очакваше да види чифт обувки, нямаше нито обувки, нито крака. Погледна през другото си рамо наляво, но и там не видя нито обувки, нито крака. Това го смая.

— Къде *сте*? — попита Томас Марвел с извърната глава, застанал на ръце и крака.

Пред него се простираше безлюдна стръмнина, само далечните зелени и островърхи храсти жълтуга се полюляваха от вятъра.

— Пиян ли съм? — рече мистър Марвел. — Или така ми се е сторило? Или сам съм си приказвал? Дяволска р...

— Не се плашете — пресече го Гласа.

— Оставете, моля ви, вашите шеги — каза Томас Марвел и бързо скочи на крака. — Къде *сте*? Плашите ме!

— Не се плашете! — повтори Гласа.

— Вие *сам* ей сега ще се изплашите, глупако неден! — рече Томас Марвел. — Къде *сте*? Ще ви пипна аз...

Последва мълчание.

— В земята ли сте заровен? — попита Томас Марвел.

Гласа не отговори. Томас Марвел продължи да стои по чорапи, с почти свлечено от раменете сако и със слисано лице.

„Пиу, пиу“ — отекна отдалеч песента на една калугерица^[1].

— Пиу, пиу — повтори Томас Марвел. — Стига вече глупости. — Местността беше безлюдна. Накъдето и да се обърнеш, не се виждаше жива душа; един път с плитки канавки и с бели стълбове от двете страни, гладък и пуст, водеше на север и на юг, а в синьото небе също нямаше нищо друго освен калугерицата. — Помогни ми, боже! — възкликна Томас Марвел, намествайки пак сакото върху раменете си. — Това е от пиенето. Така си и знаех.

— Не е от пиенето — каза Гласа. — Не се вълнувайте.

— Ох! — простена Марвел и побледня. — От пиенето е — беззвучно повториха устните му. И той почна бавно да се върти и да гледа втренчено пред себе си. — Мога да *се закълна*, че чух някакъв глас — прошепна той.

— Разбира се, че чухте.

— Ето пак — каза Марвел, като затвори очи и се плесна отчаяно по челото. В този миг някой го хвана за яката и така го разтърси, че мислите му съвсем се объркаха.

— Не бъди глупак! — рече Гласа.

— Аз... съм... се... побъркал! — избъбри Марвел. — Нищо не ще ми помогне. И всичко заради проклетите обуца. Чисто и просто съм се побъркал! Или пък това са духове!

— Нито едното, нито другото — отвърна Гласа. — Чуй.

— Побъркал съм се! — повтори Марвел.

— Почакай де! — с най-голяма убедителност произнесе Гласа, като едва сдържаше гнева си.

— Е? — рече Марвел, изпитвайки странното усещане, че някой го мушва с пръст в гърдите.

— Ти мислиш, че просто така ти се е сторило, нали?

— А какво друго? — отговори Томас Марвел, като се почеса по врата.

— Чудесно — рече Гласа с тон на облекчение. — В такъв случай аз ще хвърлям по тебе камъни, докато се убедиш в противното.

— Но къде *сте*?

Гласа не отговори. Чу се шум и един камък, очевидно пуснат от въздуха, прелетя до самото рамо на Марвел. Като се обърна, Марвел видя как друг камък, описвайки дъга, се издигна нагоре, сетне сякаш спря за миг и после полетя към краката му с почти недоловима бързина. Марвел беше толкова изумен, че дори не се опита да се

отдръпне. Камъкът изсвири, удари го по голия палец на крака и отхвъркна в канавката. Томас Марвел подскочи и изрева от болка. После хукна да бяга, спъна се в нещо и като се преметна през глава, намери се в седящо положение.

— Е, какво ще кажеш *сега*? — попита Гласа и трети камък излетя нагоре и се извиси във въздуха над скитника. — Само така ти се е сторило ли?

Вместо отговор Марвел се изправи с мъка на крака, но веднага отново се намери на земята. Един миг той лежа неподвижен.

— Стой мирно — рече Гласа, — иначе камъкът този път ще те удари по главата.

— Ех, че работа! — възкликна Марвел, като приседна и почна да търка ударения си крак, но не сваляше очи от третия камък. — Нищо не разбирам. Камъните сами хвърчат. Камъните говорят. Не бягай. Умри. Свърши се с мен.

Третият камък полетя към него.

— Всичко е много просто — рече Гласа. — Аз съм невидим.

— Кажете нещо по-ново — отговори Марвел, като охкаше от болка. — Къде се криете, как правите това?... *Не мога* да се сетя. Предавам се.

— Аз съм невидим, това е всичко. Разбираш ли, или не? — каза Гласа.

— Та това е по-ясно от всичко. И няма какво толкова да ми се сърдите, господине. Кажете по-добре сега как се криете.

— Аз съм невидим. В това е цялата работа. И искам да разбереш точно това...

— Но къде сте? — прекъсна го Марвел.

— Ей тук пред тебе, само на пет крачки.

— *Хайде де!* Да не съм сляп? Остава да кажете, че сте от въздух. Да не съм някакъв тъпак.

— Да, аз съм от въздух. Ти гледаш през мен.

— Какво? И нямате никакво тяло? *Само* един бърбърив глас и нищо повече?

— Аз съм човек като всички други, от плът и кръв; трябва да ям, да пия и да прикривам голотата си. Но съм невидим. Разбираш ли? Невидим. Много просто. Невидим.

— Истински човек?

— Да, истински.

— Е, щом е тъй — каза Марвел, — дайте си ръката. Щом сте истински. Тъй по подобава. *Божичко!* — извика той изведнъж. — Как ме изплашихте. Така ли се стиска!

Той опипа с другата си ръка ръката, която стискаше китката му, после нерешително опипа и рамото, мускулестите гърди, брадата. Лицето му изразяваше пълно изумление.

— И таз добра! — рече той. — По-интересно от бой на петли! Просто поразително! И бих могъл да видя през вас заек на половин миля оттук. А от вас самия нито парченце... не, май че...

При тези думи Марвел почна да се взира внимателно в сякаш празното пространство пред себе си.

— Кажете, не сте ли яли хляб и сирене? — попита той, без да изпуска невидимата ръка.

— Точно така. Храната още не е усвоена от организма ми.

— А-а! — възкликна Марвел. — И все пак това е толкова странно.

— Всъщност не е и наполовина тъй странно, колкото си мислиш.

— За *моята* скромна глава то е достатъчно странно — отвърна Томас Марвел. — Но кажете, как правите това? Как го правите, дявол го взел!

— Това е твърде дълга история. Пък и...

— Просто не мога да дойда на себе си — рече Марвел.

— Ето какво искам да ти кажа: нуждая се от помощ. Принудиха ме да имам нужда от нея. Срецах те съвсем случайно. Вървах, обезумял от ярост, гол, отпаднал. Готов бях да убия някого... И тогава видях тебе...

— Божичко! — възкликна Марвел.

— Доближих те изотзад, поразмислих и отминах...

Лицето на Марвел твърде красноречиво изразяваше неговото състояние.

— После се спрях. „Ето — рекох си — още един самотник като мен. Ето човек, какъвто ми трябва.“ Върнах се и се упътих към теб. Към теб. И...

— Божичко! — рече Марвел. — Главата ми се мае. Позволете ми да ви попитам: какво е това нещо? Да бъдеш невидим! И каква помощ ви трябва?

— Искам да ми помогнеш да се снабдя с дрехи, с покрив и с още някои неща. Лиших се от всичко това отдавна. Ако пък не искаш... Но ти ще ми помогнеш, *трябва* да ми помогнеш!

— Почакайте — каза Марвел. — Нека да събера мислите си. Не ми пречете да стана на крака. И не ме пипайте. Трябва да дойда на себе си. Едва не ми счупихте палеца на крака. Всичко е толкова глупаво: пусти хълмове, небе без живинка. Нищо не се вижда на цели мили наоколо освен майката-природа. И изведнъж чуваш глас. Глас от небето. И после камъни. И юмрук. Ах, божичко!

— Я се стегни — рече Гласа. — По-добре свърши това, което съм ти предопределил.

Марвел изду бузи и очите му станаха кръгли.

— Спрях избора си на теб — каза Гласа. — Ти си единственият, ако не се смятат неколцина селски глупци, който знае, че на света има невидим човек. Трябва да ми помогнеш. Помогни ми и аз ще направя много за теб. Един невидим човек е голяма сила. — Той замълча и гръмко кихна. — Но ако ме издадеш, ако не направиш това, което ти заръчам...

Гласа млъкна и потупа здраво Марвел по рамото. Марвел извика от ужас при този допир.

— Нямам намерение да ви издавам — отговори той, като се мъчеше да се отстрани от Невидимия. — Дума да не става. На драго сърце ще ви помогна... кажете само какво трябва да направя. Божичко! Ще направя с най-голямо удоволствие всичко, каквото пожелаете.

[1] Калугерица — малка блатна птица. ↑

ДЕСЕТА ГЛАВА

МАРВЕЛ В АЙПИНГ

Когато паниката понамаля, жителите на Айпинг почнаха да се вслушват в гласа на разума. Скептицизмът внезапно надигна глава — наистина малко неуверено, но си беше скептицизъм. Нали да не се вярва в съществуването на Невидимия беше много по-лесно, а тези, които видяха как той се изпари във въздуха или изпитаха неговите юмруци, се брояха на пръсти. При това един от очевидците, Уоджърс, отсъствуваше, той се беше заключил здравата в дома си и не пускаше никого, а Джафърс лежеше зашеметен в странноприемницата „Кочияш и коне“. Големите и необикновени идеи, които излизат вън от границите на опита, често имат по-малка власт над хората, отколкото незначителните, но затова пък по-конкретни съображения. Айпинг беше украсен със знамена и всички бяха пременени с най-хубавите си дрехи. Бяха очаквали с нетърпение празника повече от месец. Ето защо след няколко часа дори тези, които вярваха в съществуването на Невидимия, вече се веселяха, утешавайки се с мисълта, че той е изчезнал завинаги; що се отнася до скептиците, за тях Невидимия вече беше забавна шега. Така или иначе, и едните, и другите здравата се веселяха.

На Хейсмановата ливада бяха опънали палатка, в която госпожа Бънтинг и други жени приготвяха чай, а край палатката учениците от неделното училище се гонеха из тревата и играеха на разни игри под шумното ръководство на помощник-викария, на госпожица Къс и госпожица Сакбът. Наистина долавяше се някакво леко безпокойство, но всички бяха толкова благоразумни, че криеха страховете си. Голям успех сред младежите имаше едно наклонено въже, по което, като се държиш за една дръжка, можеш стремглаво да се спуснеш до един чувал със сено на другия край на въжето. Не по-малък успех имаха и люлките, и прицелът с кокосовите орехи. Интересни бяха и разходките, а един парен орган, прикрепен към малка въртележка с люлки, изпълваше въздуха с остра миризма на масло и не по-малко остра

музика. Членовете на клуба, които бяха присъствували на сутрешната служба в черквата, се перчеха с розово-зелените си значки, а някои от младите бяха украсили бомбетата си с лъскави цветни панделки. Стариият Флечър, чиято представа за празничната почивка беше сурова, бе стъпил на една дъска, подпряна на два стола — това можеше да се види през цветовете на жасмина върху перваза на прозореца му или през отворената врата (кой както си избере), — и белосваше тавана на гостната си.

Към четири часа в селото дойде откъм хълмовете един непознат. Това беше нисък пълен човек с твърде извехтял цилиндър и много запъхтян. Той ту издуваше, ту отпускате бузи. Лицето му, което беше на петна, изразяваше страх и макар да крачеше бързо, непознатият вършеше това неохотно. Сви зад ъгъла на черквата и се упъти към странноприемницата „Кочияш и коне“. Освен другите забеляза го и стариият Флечър, който бе поразен от необикновено развълнувания вид на непознатия и тъй дълго го проследи с поглед, че накрая врата от четката почна да се стича в ръкава му.

Непознатият, според думите на собственика на прицела с кокосовите орехи, си говорел сам; същото забелязал и Хъкстър. Спрял пред стълбите на странноприемницата и по думите на Хъкстър дълго се колебал, преди да се реши да влезе вътре. Накрая се заизкачвал по стълбите, завил, както успял да забележи Хъкстър, наляво и отворил вратата на приемната. Хъкстър чул от приемната гласове, както и възгласи от бара — хората казвали на непознатия, че има грешка.

— Не влизайте там! — рекъл Хол; тогава непознатият затворил неловко вратата и отишъл в бара.

След няколко минути той отново се появил на улицата и изтрил с ръка устните си с вид на спокойно удовлетворение, което се сторило на Хъкстър престорено. Поспрял се малко, озърнал се, сетне Хъкстър го видял, че се упътва крадешком към вратата на двора, накъдето гледал прозорецът на приемната. След известно колебание непознатият се облегал на един от стълбовете на вратата, извадил къса глинена лула и почнал да я тъпче с тютюн. Ръцете му треперели. Накрая запалил несръчно лулата и като скръстил ръце, почнал да пуши, приемайки позата на скучаещ човек, на която обаче никак не подхождали бързите погледи, които хвърлял от време на време към двора.

Хъкстър наблюдавал всичко това иззад тенекиените кутии, наредени на витрината на магазина му за тютюн, и странното поведение на непознатия го подтикнало да продължи наблюдението си.

Изведнъж непознатият бързо се изправил, пхнал лулата в джоба си и хлътнал в двора. Тогава Хъкстър, като решил, че пред очите му се извършва кражба, изскочил иззад тезгяха и изтичал на улицата да хване крадеца. В това време непознатият се показал отново с килнат настрана цилиндър, държейки в едната си ръка голям вързоп, загънат в синя покривка за маса, а в другата — три книги, вързани — както покъсно се изяснило — с презрамките на викария. Като видял Хъкстър, той ахнал и извивайки рязко наляво, хукнал да бяга.

— Дръжте крадеца! — извикал Хъкстър и се втурнал подир него.

Следващите усещания на Хъкстър били силни, но кратки. Той видял как крадецът тича бързо пред него към черквата, как завива покрай нея и продължава по пътя. Видял малко по-далеч знамената и веселящите се хора, само двама-трима от които се обърнали, като чули вика му.

— Дръжте крадеца! — извикал той още по-силно, продължавайки храбро гонитбата. Но не изминал дори десет крачки, когато нещо го хванало за крака и той вече не тичал, а полетял като стрела във въздуха. Преди да разбере какво става с него, бухнал главата си в земята. Светът пред очите му се разсипал на милиони въртящи се искри и „по-нататъшните събития престанали да го интересуват“.

ЕДИНАДЕСЕТА ГЛАВА

В СТРАННОПРИЕМНИЦАТА „КОЧИЯШ И КОНЕ“

За да се разбере ясно всичко, което се случи в странноприемницата, трябва да се върнем назад до онзи момент, когато Марвел за пръв път се появи пред витрината на Хъкстър.

В същото това време в приемната бяха Къс и Бънтинг. Те най-сериозно обсъждаха необикновените случки от сутринта и с разрешението на Хол грижливо изследваха вещите на Невидимия. Джафърс се пооправи и си тръгна за в къщи, придружен от добрите си приятели. Разхвърляните по пода дрехи на Невидимия бяха прибрани от госпожа Хол и стаята беше разтребена. На масата до прозореца, където бе работил квартирантът, Къс почти веднага забеляза три ръкописни книги, озаглавени „Дневник“.

— Дневник! — възкликна Къс и сложи трите книги на масата. — Сега непременно ще узнаем нещичко.

Викарият се облакът на масата.

— Дневник — повтори Къс, като седнаше на един стол; той пхна двете книги под третата и я разтвори. — Хм... на първата страница няма нищо. Уф!... Цифри. И чертежи.

Викарият заобиколи масата и надникна през рамото му.

Къс прелистваше страниците една след друга и лицето му изразяваше внезапно появило се разочарование.

— Уф! Има само цифри, Бънтинг!

— А няма ли никакви диаграми? — попита Бънтинг. — Или рисунки, които да хвърлят някаква светлина...

— Вижте сам — отвърна Къс. — Има и математика, и нещо на руски или на такъв някакъв език (ако се съди по буквите), и нещо по гръцки. Е, мисля, че поне това на гръцки ще разчетете...

— Разбира се — отвърна Бънтинг, като свали очилата си и ги избърса; той веднага се почувствува много неловко, тъй като в главата

му бяха останали съвсем малко знания по гръцки. — Да... гръцкият, разбира се, може да ни даде ключа.

— Ще ви намеря пасаж...

— Нека първо прегледам всички книги — каза Бънтинг, като продължаваше да си бърше очилата. — Най-напред, Къс, трябва да получим обща представа, а после може би ще потърсим и ключа.

Той се покашля, бавно си натъкми очилата, пак се покашля и си пожела да се случи нещо, което да предотврати неизбежния му позор. После пое книгата, която Къс му подаде спокойно.

И след това действително се случи нещо.

Вратата изведнъж се отвори.

Къс и викарият се стреснаха, но като вдигнаха очи, с облекчение видяха една червена физиономия под мъхест цилиндър.

— Тука ли се пие? — изхриптя физиономията и опули очи.

— Не — отвърнаха в един глас и двамата господа.

— Отсреща, чадо мое — каза Бънтинг.

— И моля, затворете вратата — добави ядосано Къс.

— Добре — рече влезлият тихо, сякаш със съвсем друг глас. — Ест! — отново изхриптя той както първия път. — Пълен назад — изкомандува си сам, изчезна и затвори вратата.

— Навярно е бивш моряк — забеляза Бънтинг. — Забавен човек. „Пълен назад“ — чухте ли го? Това трябва да е някакъв морски израз, който означава излизане от стаята.

— Сигурно е така — каза Къс. — Нервите ми днес са съвсем разстроени. Чак подскочих, когато вратата се отвори.

Бънтинг снизходително се усмихна, сякаш не беше сторил същото.

— А сега — произнесе той с въздишка — да се заловим с книгите.

— Една минутка — каза Къс, като стана и заключи вратата. — Сега, мисля, никой няма да ни обезпокои.

В тоя миг някой подсмръкна.

— Едно не подлежи на съмнение — рече Бънтинг, премествайки креслото си до креслото на Къс. — В Айпинг напоследък се случиха странни неща, съвсем странни. Аз, разбира се, не вярвам в тази нелепа измислица за Невидимия.

— Това е невероятно — рече Къс, — невероятно. Но фактът, че аз видях... да, да, аз надникнах в ръкава...

— И тъй, вие сте уверен, че действително сте видели това?... Може би там е имало огледало... да предизвикаш халюцинации, е твърде лесно. Не знам дали сте виждали някога истински добър фокусник.

— Нека не спорим — каза Къс. — Нали вече говорихме за всичко това. Да се заловим с книгите... Аха, ето това според мен е написано на гръцки! Да, разбира се, това са гръцки букви.

Той посочи средата на една страница. Бънтинг леко порумения и доближи лице до книгата — с неговите очила несъмнено пак нещо се бе случило. Познанията му по гръцки бяха твърде слаби, но той предполагаше, че всички, с изключение на църквата, го считат за специалист по гръцки и староеврейски. И ето сега... Нима ще признае своето невежество? Или ще измисли нещо? Изведнъж той почувствува някакъв странен допир до тила си. Опита се да вдигне глава, но срещна непреодолимо препятствие.

Той усещаше някаква тежест, сякаш нечия здрава ръка му извиваше главата надолу, така че брадичката му опря в масата.

— *Не мърдайте, любезни мои* — прошепна някакъв глас, — *иначе ще сплескам главите и на двама ви!*

Бънтинг погледна Къс, лицето на когото бе наведено близо до неговото, и видя там отражението на собствената си уплаха и изключително учудване.

— Много съжалявам, че трябва да взема крути мерки — каза Гласа, — но това е неизбежно.

— Откога се научихте да надничате в личните записки на изследователите? — попита Гласа и брадичките на двамата едновременно се чукнаха в масата, а зъбите им изтракаха.

— Откога се научихте да се вмъквате в дома на човек, изпаднал в беда? — И отново последва чукване в масата и изтракване на зъби.

— Къде са дянали дрехите ми? Чуйте сега — рече Гласа. — Прозорците са затворени, а от ключалката на вратата измъкнах ключа. Аз съм много силен, под ръка ми е ръженът, да не говорим за това, че съм невидим. Не бива да се съмнявате ни най-малко, че ако поискам, като нищо ще ви убия и двамата и преспокойно ще офейкам, разбрахте

ли? Ето какво. Ако ви пощадя, ще обещаете ли да не правите глупости и да изпълните всичко, какво го ви кажа?

Викарият и докторът се спогледаха и докторът се намръщи.

— Да — каза викарият; докторът повтори същото.

Тогава непознатият ги пусна и те се изправиха; лицата и на двамата бяха съвсем червени, и двамата въртяха глави.

— Моля, останете на местата си — рече Невидимия. — Както виждате, ръженът е в ръцете ми. Когато влязох в тази стая — продължи той, като поднесе поред ръжена към носа и на единия, и на другия от събеседниците си, — не очаквах да намеря тук хора; и при това разчитах да намеря освен книгите си и своите дрехи. Къде са те? Не, не, не ставайте. Виждам — махнали са ги оттук. Макар дните сега да са твърде топли и невидим човек да може да ходи и гол, вечер става доста хладно. Затова аз имам нужда от дрехи и от някои други неща. Трябват ми освен това и тези три книги.

ДВАНАДЕСЕТА ГЛАВА

НЕВИДИМИЯ Е РАЗГНЕВЕН

Тук се налага отново да прекъснем нашето повествование пред вид на едно твърде тягостно обстоятелство, което ще бъде изяснено ей сега. Докато в приемната ставаше описаното в миналата глава и докато Хъкстър наблюдаваше Марвел, който пушеше лула, облегнат на вратата, малко по-настрана, на около дванадесет ярда, стояха Хол и Теди Хенфри и озадачени и недоумяващи разискваха единствения айпингски проблем.

Изведнъж се чу силен удар по вратата на приемната, отекна вик и после всичко стихна.

— Ей! — възкликна Теди Хенфри.

— Ей! — чу се откъм бара.

Хол възприемаше нещата бавно, но сигурно.

— Там става нещо лошо — каза той, като напусна тезгяха и се отправи към вратата на приемната.

Той и Теди се приближиха едновременно до вратата с напрегнато внимание на лице. Погледът им беше замислен.

— Нещо не е в ред — каза Хол и Хенфри кимна в знак на съгласие. Лъхна ги неприятна миризма на химикали, а от стаята се чу някакъв разговор, много бърз и тих.

— Какво правите там? — попита Хол, като почука на вратата.

Тихият разговор веднага се прекъсна, за миг настъпи мълчание, после отново се чу силен шепот, след което отекна остър вик: „Не, не, не бива!“ И стана някакво раздвижване, чу се падане на стол и шум от кратка борба. И отново настъпи тишина.

— Какво става, по дяволите! — възкликна Хенфри sotto voce^[1].

— Какво правите там? — отново попита рязко Хол.

Викарият отговори с някакъв странен, заекващ глас:

— В-всичко е н-наред. М-моля, н-не ни п-пречете.

— Странно — каза Хенфри.

— Странно! — повтори Хол.

— Казва да не им пречим — рече Хенфри.

— Чух — отвърна Хол.

— И някой подсмръкна — добави Хенфри.

Те продължаваха да стоят до вратата и да се ослушват. Разговорът в приемната се възобнови все тъй бърз и тих.

— *Не мога* — чу се по-силно гласът на Бънтинг: — казвам ви, господине, *не* искам!

— Какво е това? — попита Хенфри.

— Казва, че не иска — рече Хол. — На кого го казва, на нас ли?

— Възмутително! — чу се гласът на Бънтинг.

— „Възмутително“ — повтори Хенфри. — *Добре* чух това.

— А кой говори сега? — попита той след малко.

— Сигурно Къс — рече Хол. — Чувате ли нещо?

Те млъкнаха. Разговорът в приемната ставаше все по-неразбираем и по-загадъчен.

— Изглежда, махат покривката от масата — каза Хол.

Зад тезгяха на бара се появи стопанката. Хол почна да ѝ прави знаци да не вдига шум и да дойде при тях. Това породило у госпожа Хол присъщата на всяка съпруга опозиция.

— Какво стоиш там и слухтиш? — попита тя. — Нямах ли друга работа, и то в ден като тоя!

Хол се опитваше да ѝ обясни с жестове и мимика, но тя не искаше да го разбере и повиши глас. Тогава Хол и Хенфри, силно смутени, тръгнаха на пръсти към тезгяха, жестикулирайки, да ѝ обяснят как стои работата.

Отпърво тя категорично отказа да признае, че има нещо необикновено в това, което бяха чули. После поиска Хол да млъкне и да говори само Хенфри. Тя беше склонна да смята всичко това за глупости — може би двамата в стаята просто са премествали мебелите.

— Чух как той каза „възмутително“, чух ясно — твърдеше Хол.

— И чух, госпожо Хол — рече Хенфри.

— Дали е така, или не — поде тя.

— Шт — пресече я Теди Хенфри. — Чувате ли — прозореца!

— Кой прозорец? — попита госпожа Хол.

— На приемната — отвърна Хенфри.

Всички млъкнаха, ослушвайки се напрегнато. Очите на стопанката виждаха само светлия правоъгълник на входа на

странноприемницата, белия, оживен път и фасадата на магазина на Хъкстър, огряна от юнското слънце. Изведнъж вратата на магазина се разтвори и на прага се появи Хъкстър с опулени от възбуда очи, размахвайки ръце.

— Хей! Дръжте крадеца! — извика той, затича се на зигзаг към двора на странноприемницата и се изгуби от погледа ѝ.

В същия миг от приемната се чу силен шум и затваряне на прозорец.

Хол, Хенфри и всички, които седяха в бара, тозчас изтичаха на улицата. Те видяха как някой бързо зави зад ъгъла към пътя и как, Хъкстър, като подскочи силно във въздуха, падна по очи. Хората, които се разхождаха, замръзнаха от изумление; няколко души притичаха към него.

Хъкстър беше зашеметен, както установи навелият се над него Хенфри. Хол и двама прислужници от бара на странноприемницата дотичаха до ъгъла, изкрещявайки нещо неразбираемо, и видяха как Марвел изчезна зад ъгъла на черковната стена. Те, изглежда, решиха, че това не е никой друг, а Невидимия, направил се внезапно видим, и се втурнаха подир него. Но Хол не успя да измине и десет ярда и извиквайки силно от изумление, отхвъркна с все сила настрана; като се хвана за един от прислужниците, той се озова заедно с него на земята. Беше повален като футболист в разгорещена схватка на терена. Вторият прислужник довтаса, взря се и решил, че Хол просто е стъпил накриво, се обърна да продължи преследването, но тутакси бе препънат за глезена също като Хъкстър. Сетне първият прислужник, който се изправяше на крака, получи в хълбока удар, способен да повали бик.

Той падна и в този момент иззад ъгъла се показаха хора, които тичаха откъм поляната, където ставаше увеселението. Най-отпред беше собственикът на прицела с кокосовите орехи — здравеняк със син пуловер. Той много се учуди, като видя, че на пътя има само трима души, които са се проснали глупаво на земята. После се случи нещо с крака му, той отхвъркна встрани и се търколи при своя брат и съдружник, който също се строполи. Тези, които тичаха след тях, се запрепъваха в двамата паднали, събаряха се накуп едни върху други и сипеха ругатни по адрес на братята.

Когато Хол, Хенфри и прислужниците изтичаха от странноприемницата, госпожа Хол, научена от дългогодишен опит, остана в бара при чекмеджето с парите. Изведнъж вратата на приемната се отвори, отвътре излезе Къс и без да погледне към нея, изтича по стълбите към ъгъла.

— Дръжте го! — извика той. — Гледайте да не пусне вързоп! Докато този вързоп е в ръцете му, ние можем да го виждаме. — Че това може да бъде Марвел, той никак не се досещаше, тъй като на двора Невидимия бе предал на Марвел книгите и вързоп. Видът на Къс беше сърдит и решителен, но в облеклото му нещо липсваше — то се състоеше само от подобие на мека бяла фустанела, каквито се носят единствено в Гърция. — Дръжте го! — крещеше той. — Отмъкна ми панталоните! И всичките дрехи на викария!

— Ей сега ще го стигна! — извика той на Хенфри, като задмина проснатия на земята Хъкстър, и свивайки зад ъгъла, се присъедини към тълпата, втурнала се подир Невидимия, но в този момент бе повален и падна на пътя в твърде неприлична поза. Някой, който бягаше бързо, с все сила го настъпи по пръстите. Той изкрещя от болка, опита се да се изправи, отново бе повален, падна на ръце и крака и разбра, че участвува не в преследване, а в отстъпление. Всички тичаха обратно към селото. Той отново се надигна, но получи силен удар зад ухото. Като се олюляваше, упъти се пак към „Кочияш и коне“, прекривайки, както вървеше, забравения от всички Хъкстър, който вече се беше съвзел и седеше наред пътя.

Изкачвайки стълбите пред странноприемницата, Къс изведнъж чу зад гърба си звучна плесница и след нея — силен вик на болка, отекнал сред многогласния шум. Той позна гласа на Невидимия — последният бе извикал така, сякаш го беше разярил някакъв болезнен удар.

След миг Къс нахълта в приемната.

— Той се връща, Бънтинг! — извика лекарят от вратата. — Спасявайте се!

Бънтинг стоеше до прозореца и си стъкмяваше дреха от килимчето пред камината и от един брой на „Уест Съри Газет“^[2].

— Кой се връща? — попита той и така се уплаши, че насмалко не развали импровизираната си дреха.

— Невидимия! — извика Къс и изтича до прозореца. — Трябва да се махаме оттук. Той реве като безумен. Като безумен!

След миг Къс беше вече на двора.

— Господи! — възкликна ужасен Бънтинг, не знаейки какво да прави. В този момент откъм коридора се чу силен шум от борба и това сложи край на колебанията му. Той се измъкна през прозореца, припряно нагласи дрехата си и хукна да бяга по улицата с всичката бързина, която му позволяваха неговите дебели къси крака.

Да се установи последователността на случилите се в Айпинг неща след момента, когато прозвуча разяреният вик на Невидимия и Бънтинг хукна да бяга, е невъзможно. Може би първоначално Невидимия бе искал само да прикрие отстъплението на Марвел с дрехите и книгите. Но тъй като изобщо не се отличаваеше с кротък нрав, пък и случайно засегналият го удар съвсем го вбеси, той почна да сипе удари наляво и надясно и да бъхти всеки, който му попадне.

Представете си улицата, изпълнена с тичащи хора, тряскане на врати и бой за по-потулени места. Представете си въздействието на тази буря върху неустойчивото равновесие на дъската, сложена върху два стола в гостната на стария Флечър, и предизвиканата от това катастрофа. Представете си една уплашена двойка, заварена на люлките от бедствието. А сетне бурята отмина и айпингската улица, окичена със знамената и гирляндите, опустя; единствен Невидимия остана да вилнее сред разпилените по земята кокосови орехи, прекатурени платнени стени и разсипаната стока от сергията за сладкиши. Отвсякъде се чуваше затваряне на дървени капаци, щракане на заключалки и само тук-там, издавайки присъствието на хора, се мярваше на крайчеца на някой прозорец мигащо око под повдигната вежда.

Невидимия се позабавлява, чупейки стъклата на странноприемницата; после провря един уличен фенер през прозореца в гостната на госпожа Грограм. Навярно пак той преряза телеграфната жица за Адърдийн на пътя отвъд къщата на Хигинс. А сетне, като се възползува от необикновената си способност, изчезна безследно и не се появи никога вече в Айпинг. Изгуби се завинаги.

Но минаха най-малко два часа, преди първите смелчаци да се решат да се покажат отново на пустата айпингска улица.

[1] Sotto voce (итал.) — полугласно. ↑

[2] „Уест Съри Газет“ — провинциален английски вестник. ↑

ТРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

МАРВЕЛ МОТИВИРА МОЛБАТА СИ ЗА ОСТАВКА

Когато почна да се мръква и жителите на Айпинг заизлизаха боязливо от домовете си, поглеждайки жалките останки от опорочения празник, по пътя за Брамбълхърст отвъд буковата гора крачеше с мъка един нисък набит човек с овехтял цилиндър. Той носеше три книги, завързани с нещо като еластична лента за украса, и един вързоп, увит в синя покривка. Червеното му лице изразяваше уплаха и умора, а в походката му се чувствуваше някаква конвулсивна припряност. Той вървеше, съпровождан от един чужд, не негов глас, и постоянно бърчеше лице, докосван от невидими ръце.

— Ако пак побегнеш — каза Гласа, — ако пак намислиш да бягаш.

— Божичко! — изстена Марвел. — Здравно място не ми остана по рамото.

— Честна дума — продължаваше Гласа, — ще те убия.

— Аз съвсем не мислех да бягам от вас — отвърна Марвел и едва не се заплака. — Заклевам се. Просто не знаех накъде да завия, така си е. И откъде можех да знам това? И без туй доста ми дойде...

— Още ще ти дойде, ако не ме слушаш — рече Гласа и Марвел тутакси млъкна. Той изду бузи, очите му красноречиво показваха дълбоко отчаяние.

— Не стига, че тези селяндури научиха моята тайна, ами и *ти* намисли да офейкаш с книгите ми. Имаха късмет някои от тях, че се изпокриха навреме. Иначе... До днес никой не знаеше, че съм невидим. А сега какво да правя?

— А аз какво да правя? — избъбри Марвел *sotto voce*.

— Всичко вече е известно. Ще пишат за това във вестниците! Всички ще ме търсят, всички ще бъдат нащрек.

Гласа нервно изруга и млъкна. Отчаянието върху лицето на Марвел се засили и той забави вървежа си.

— Мърдай по-живо — рече Гласа.

Местата между червените петна по лицето на Марвел посивяха.

— Ще изпуснеш книгите, глупако! — сърдито каза Гласа. — С една дума — продължи той, — ще трябва да те използвам. Наистина ти си дребно оръдие, но нямам друг избор.

— Аз съм *жалко* оръдие — рече Марвел.

— Да — потвърди Гласа.

— Аз съм най-лошото оръдие, което бихте могли да изберете — рече Марвел. — Аз съм немошен — продължи той след обезкуражителна пауза. — Аз съм много слаб — повтори той.

— Нима?

— И сърцето ми е слабо. Това, което ми поръчахте, го сторих. Но уверявам ви, струваше ми се, че всеки миг ще падна.

— Така ли?

— Нямам нито смелост, нито сила, каквито са ви нужни...

— Аз ще те поободря.

— Недейте, моля ви. Не бих искал да ви разваля цялата работа, но това може да се случи. Може изведнъж да се изплаша или да се объркам.

— Помъчи се тогава да не се случва това — каза Гласа спокойно, но твърдо.

— По-добре да бях умрял — рече Марвел. — Така несправедливо е това — продължи той. — Съгласете се сам... Струва ми се, че имам пълно право.

— По-живо! — извика Гласа.

Марвел забърза и известно време двамата вървяха мълчаливо.

— Много тежка работа — продума Марвел.

Тази забележка не произведе никакъв ефект.

Тогава той реши да промени курса.

— А какво ще получа за това? — поде той със същия тон на огорчение.

— Стига! — рече Гласа с все сила. — Ще те обезпеча. Само прави това, което ти казвам. Ти ще се справиш. Ще се справиш, макар че си глупак...

— Казвам ви, господине, аз не подхождам за това. Искрено ви казвам, така е...

— Млъкни, че пак ще ти извия ръката — рече Невидимия. — Не ми пречи да мисля.

Напред между дърветата проблеснаха две продълговати петна жълта светлина и в полумрака се появиха очертанията на четвъртита черковна камбанария.

— Ще те държа за рамото — рече Гласа, — докато отминем селото. Върви по пътя и да не си посмял да вършиш глупости. Че зле ще си изпатиш.

— Знам — отвърна с въздишка Марвел, — знам това.

Жалката фигура с извехтелия цилиндър мина с товара си през селцето край осветените прозорци и се изгуби в мрака.

ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

В ПОРТ СТОУ

На другия ден в десет часа сутринта Марвел, небръснат, мръсен и прашен, седеше на пейката до вратата на една малка странноприемница в покрайнините на Порт Стоу; той беше пъхнал ръце в джобовете, непрестанно издуваше бузи и имаше твърде уморен, неспокоен и тревожен вид. До него стояха книгите, вързани вече с канап. Вързопът със синята покривка бе оставен в боровата гора отвъд Брамбълхърст в съответствие с една промяна в плановете на Невидимия. Марвел седеше на пейката и въпреки че никой не му обръщаше внимание, вълнението му непрекъснато се усилваше. Ръцете му непрестанно шареха неспокойно из многобройните джобове.

Като измина така около час, от странноприемницата излезе някакъв стар моряк с вестник в ръка и седна на пейката до Марвел.

— Хубав ден — рече морякът.

Марвел почна уплашено да се оглежда.

— Много — отвърна той.

— Времето си е тъкмо като за сега — продължи морякът с тон, който не търпеше възражение.

— Съвсем — съгласи се Марвел.

Морякът извади клечка за зъби и в продължение на няколко минути се занимава усърдно с нея. Но същевременно очите му внимателно разглеждаха прашния човек и оставените до него книги. Когато морякът се приближи до Марвел, стори му се, че в джоба на Марвел звънтят пари. Изуми го несъответствието между външния вид на Марвел и това звънтящо богатство. Сетне мисълта му отново се върна към темата, завладяла с необикновена сила неговото въображение.

— Книги, а? — рече той изведнъж, като завърши шумно чопленето на зъбите.

Марвел трепна и погледна книгите.

— Да — каза той, — да-да, това са книги.
— Чудни неща има в книгите — продължи морякът.
— Напълно съм съгласен с вас — рече Марвел.
— И не само в книгите — продължи морякът.
— Прав сте — потвърди Марвел. Той погледна събеседника си и после се огледа наоколо.

— Ето например понякога във вестниците пишат чудни неща — поде отново морякът.

— Да, случва се.

— И в този вестник например — каза морякът.

— Ах! — възкликна Марвел.

— Ето тук — продължи морякът, без да сваля упорития си поглед от Марвел — пише за един невидим човек.

Марвел изкриви уста, почеса се по бузата и усети, че ушите му пламват.

— Какви ли не ги измислят — отвърна той със слаб глас. — Къде е това, в Австралия или в Америка?

— Не позна — отговори морякът, — тук.

— Божичко! — възкликна Марвел и потрепери.

— Тоест не съвсем тук — каза морякът за голямо облекчение на Марвел; — не точно тук, дето седим сега, но наблизно.

— Невидим ли? — рече Марвел. — Е, и какво върши той?

— Всичко — отвърна морякът, разглеждайки внимателно Марвел. После допълни: — Всичко, каквото си поиска.

— Четири дена не съм виждал вестник — рече Марвел.

— Първо се появил в Айпинг — каза морякът.

— Тъй ли — възкликна Марвел.

— Там се появил първо. А откъде се е взел, това, изглежда, никой не знае. Ето: „Необикновено произшествие в Айпинг“. И във вестника пише, че всичко това е вярно, съвсем вярно.

— Божичко! — възкликна Марвел.

— Да, това наистина е чудна история. И попът, и докторът твърдят, че са го видели съвсем ясно... тоест по-право, че не са го видели. Тук пише, че той бил отседнал в странноприемница „Кочияш и коне“ и никой, изглежда, отначало не подозирал неговото нещастие, да, тъй пише, никой, а после в странноприемницата станал бой и му смъкнали бинтовете от главата. Точно тогава забелязали, че главата му

е невидима. Тук се казва, че искали веднага да го заловят, но той успял да съблече дрехите си и да се укрие. Това му коствало отчаяна борба, в която нанесъл сериозни рани на достойния и способен полицаи Джафърс, както пише във вестника. Всичко е ясно, нали? Споменати са имената на хората и прочее.

— Божичко! — възкликна пак Марвел, като се оглеждаше неспокойно и се опитваше пипнешком да преброи парите в джобовете си, озарен от странна и твърде интересна мисъл. — Колко чудновато е всичко това!

— Нали? Просто необикновено, бих казал. Не бях чувал досега за невидими хора. Какво да ви кажа, днеска понякога човек чува за такива необикновени неща.

— Това ли е всичко, което той е направил? — попита Марвел колкото можа по-непринудено.

— А нима то е малко? — учуди се морякът.

— Той не се ли е върнал в Айпинг? — попита Марвел. — Просто избягал, така ли?

— Да — рече морякът. — Какво искате повече?

— Да, съвсем достатъчно е — каза Марвел.

— Има си хас да не е достатъчно — забеляза морякът, — има си хас.

— А не е ли имал някой другар, не пишат ли за такова нещо? — попита с безпокойство Марвел.

— Стига и един като него — отговори морякът. — Не, слава богу, бил е сам.

И той унило заклати глава:

— Дори е страшно да си помислиш, че е някъде тъдява!... Той е на свобода и както пишат във вестника, ако се съди по някои данни, може да се предположи, че се е отправил... искат да кажат, *тръгнал* за Порт Стоу. *Тъкмо* към нас! Това не е някакво американско чудо. Помислете си само какво би могъл да направи той тук! Ами ако си пийне повечко и намисли да ви нападне? А ако поиска да граби — кой ще може да му попречи? Той може да се вмъкне в дома ти и да те обере, може да мине през заградилите го полицаи тъй лесно, както ние с вас да се изплъзнем от някой слепец! И даже още по-лесно! Защото казват, че слепците чували много добре. А ако някъде има винце, което би му харесало...

— Да, разбира се, положението му е много благоприятно — каза Марвел. — И...

— Вярно — рече морякът; — *много* благоприятно.

По време на този разговор Марвел не преставаше да се озърта напрегнато, като се заслушваше дали няма да чуе едва доловими стъпки и се мъчеше да открие незабележими движения. Той очевидно беше готов да вземе някакво важно решение.

Изкашля се в ръка, още веднъж се огледа, послуша, после се наведе към моряка и сниши глас:

— Работата е там, че аз случайно... знам нещичко за този Невидим. Сам видях.

— Охо-о! — възкликна морякът. — *Ви*е ли?

— Да — отговори Марвел, — аз.

— Гледай ти! — рече морякът. — Позволете тогава да ви попитам...

— Ще бъдете смаян — каза Марвел, прикривайки уста с ръка. — Това е изумително.

— Как не! — рече морякът.

— Работата е там, че... — поде Марвел нетърпеливо, с поверителен тон. Но изведнъж изражението на лицето му странно се промени. — Ох! — простена той и както стоеше, започна да се гърчи; лицето му се изкриви от болка. — О-ох! — простена той отново.

— Какво ви е? — попита съчувствено морякът.

— Зъби ме болят — отвърна Марвел и долепи ръка до ухото си. После бързо си взе книгите. — Май че е време да вървя — каза той и почна някак особено да се отдръпва по пейката от своя събеседник.

— Но нали щяхте да ми разкажете за Невидимия — запротестира морякът.

Марвел се спря нерешително.

— Измама — каза Гласа.

— Това е измама — повтори Марвел.

— Но нали пише във вестника? — рече морякът.

— Чиста измама — каза Марвел. — Знам кой е измислил всичко това. Няма никакъв невидим човек. Измишльотини.

— Как така? Нали във вестника.

— *Всичко е измишльотина, от начало до край* — рече твърдо Марвел.

Морякът, с вестника в ръка, ококори очи. Марвел трескаво се огледа наоколо.

— Чакайте — каза морякът, като стана и заговори бавно. — Наистина ли...

— Да — рече Марвел.

— Тогава за какъв дявол седяхте и слушахте какво дърдорят? Защо мълчахте, щом съм говорил глупости?

Марвел изду бузи. Морякът изведнъж цял почервения и стисна юмруци.

— Аз седя тука и ти разправям цял час тази история, а ти, шкембе такова глупаво, не можа ли...

— Моля, престанете да ме ругаете — рече Марвел.

— Какво-о? Чакай ти...

— Да вървим — каза Гласа и Марвел изведнъж усети, че нещо го вдига и го завъртява, и закричи напред с някаква странна, конвулсивна походка.

— Махай се, докато си още здрав и читав — рече морякът.

— *Кой* да се маха? — попита Марвел. Той се отдалечаваше с неравномерна, припряна походка, почти на скокове. После забъбри нещо и виновно, и обидено.

— Глупак — каза морякът, широко разкрачил крака и с ръце на кръста, загледан в отдалечаващата се фигура. — Ще ти дам да разбереш, глупчо такъв. *Няма* да ме измамиш! Във вестника пише всичко!

Марвел отговори нещо несвързано, сетне се изгуби зад завоя, но морякът остана да стои величествено сред пътя, гледайки след него, докато накрая каручката на месаря го принуди да се отмести. Тогава той се обърна към Порт Стоу.

— Колко необикновени глупци има по света! — рече си той тихичко. — Изглежда, искаше да се подиграе с мен. Магаре!... Та нали всичко това го пише във вестника!

Беше му съдено да чуе скоро още една необикновена история, случила се съвсем близо до него. Това бе видението „пълна шепа пари“ (ни повече, ни по-малко), движещи се без ничия помощ покрай стената на ъгъла на Сейнт Майкълс Лейн. Тази поразителна гледка се разкрила пред очите на друг такъв моряк същата сутрин. Той, разбира се, опитал да хване парите, но тутакси бил повален, а когато се изправил,

хвърчащите пари били вече изчезнали. Нашият моряк беше склонен, както сам заяви, да повярва в много неща, но това бе *прекалено* невероятно. По-късно той обаче промени мнението си.

Твърденията за летящите пари бяха напълно достоверни. Същия ден из цялата околност, дори от внушителния салон на банка „Лондон и графство Лондон“, от касите на магазините и странноприемниците — тъй като времето бе топло и вратите навсякъде бяха широко отворени — парите тихо и ловко се измъкваха на шепи и пачки и почваха все тъй тихо да плуват край стените и по-тъмните местенца, убягвайки бързо от погледите на приближаващите се хора. Тайнственото си пътешествие парите винаги завършваха — макар никой да не забеляза това — в джобовете на неспокойния човек с овехтелия цилиндър, който бе седял до вратата на малката странноприемница в покрайнините на Порт Стоу.

След десет дена, когато вече на всички бе известно случилото се в Бърдок, морякът съпостави тези случки и едва сега разбра колко близо се е намирал до чудноватия невидим.

ПЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

ЧОВЕКЪТ, КОЙТО ТИЧАШЕ

Рано вечерта доктор Кемп седеше в своя кабинет в белведера^[1] на вилата си на хълма, откъдето се откриваше хубав изглед към Бърдок. Кабинетът беше малка уютна стая с три прозореца — на север, на запад и на юг, с рафтове, отрупани с книги и научни публикации, и с голямо бюро; до северния прозорец имаше масичка с микроскоп, със стъкълца, с всевъзможни дребни прибори, бацилови култури и шишенца с реактиви. Лампата-слънце в кабинета беше вече запалена, макар лъчите на залеза още ярко да озаряваха небето; щорите бяха вдигнати, тъй като нямаше опасност някой да надникне през прозореца. Доктор Кемп беше висок, строен млад човек със сламеноруси коси и светли, почти бели мустаци; на работата, с която се занимаваше сега, той отдаваше голямо значение, надявайки се въз основа на нея да бъде приет в Кралското научно дружество.

Като се откъсна за миг от заниманията си, докторът забеляза аленеещия залез над по-високия отсрещен хълм. За момент, с перото в уста, той се полюбува на златното сияние над гребена на хълма; после вниманието му бе привлечено от една дребна фигура, черна като мастило, която тичаше по хълма към неговия дом. Това беше някакъв възнисьък човек с цилиндър и той тичаше толкова силно, че краката му просто се сливаха в неясно петно.

„Още едно магаре — помисли си доктор Кемп. — Като онзи, който изникна срещу мене тази сутрин иззад един ъгъл и извика: «Невидимия идва, господине!» Не мога да разбера какво става с хората. Може да си помислиш, че живееш в тринайсети век.“

Той стана, отиде до прозореца и се загледа към хълма, потънал в полумрак, и в тъмната фигура на тичащия човек.

— Той, изглежда, отчаяно бърза — каза доктор Кемп, — но това малко му помага. Бяга тъй тежко, сякаш джобовите му са натъпкани с олово. Давай, господине, давай! — рече доктор Кемп.

След миг една от вилите на хълма, която бе най-високо, скри от поглед тичащия. След още един миг той пак се показва между две къщи, сетне се скри и наново се показва и така три пъти, докато накрая се изгуби от поглед.

— Магарета! — каза доктор Кемп и като се обърна, се упъти отново към бюрото си.

Но онези, които се случиха да бъдат по това време на пътя и да видят отблизо тичащия, да видят изражението на малодушен страх върху потното му лице, не споделяха презрителния скептицизъм на доктора. Човекът тичаше и звънтеше като здраво натъпкана кесия, която подхвърлят ту на една, ту на друга страна. Той не се озърташе ни надясно, ни наляво, а гледаше с ококорени очи право пред себе си, натам, където в подножието на хълма светваха един след друг фенери и се събираха хора. Кривата му уста се разтвори, появи се гъста пяна, той задиша хрипливо и шумно. Тези, покрай които минеше, се спираха и почваха да оглеждат пътя нагоре-надолу и със зараждащо се безпокойство се питаха едни други каква би могла да бъде причината за такова енергично бягане.

Изведнъж далеч, почти на върха на хълма, някакво куче, което си играеше на пътя, изквича и се мушна тичешком под една порта и докато минувачите недоумяваха, край тях прелетя нещо като вятър, като шум от шляпане на боси крака или тежко дишане.

Хората се развикаха. Отскочиха встрани. Втурнаха се с вопли надолу по хълма. Виковете им вече ехтяха по улицата, когато Марвел беше още на средата на хълма. Като достигаха домовете си, те затръшваха и заключваха след себе си вратите и силно запъхтени, съобщаваха страшната вест. Марвел чуваше затръшването на вратите и правеше последни отчаяни усилия.

Ужасът достигна до него, задмина го стремително и за миг обхвана целия град.

— Невидимия иде! *Невидимия!*

[1] Белведер — стаичка, кула или тераса на върха на къща. ↑

ШЕСТНАДЕСЕТА ГЛАВА

ВЪВ „ВЕСЕЛИТЕ КРИКЕТИСТИ“^[1]

Странноприемницата „Веселите крикетисти“ се намира в самото подножие на хълма, където започва линията на конския трамвай. Стопанинът, облегал се с дебелия си червен ръце на тезгяха, разговаряше за коне с един анемичен файтонджия, а някакъв човек с черна брада, облечен в сиво, лапаше сухари със сирене, пиеше „Бъртън“^[2] и говореше с американски акцент с един полицаи, току-що сменил се от дежурство.

— Какви са тези викове? — попита файтонджията, като прекъсна внезапно разговора, и почна да оглежда над мръсната жълта щора на ниския прозорец на странноприемницата пътя, който водеше нагоре по хълма. Някой мина тичешком отвън.

— Трябва да има пожар — рече стопанинът.

Чуха се приближаващи се стъпки: някой тичаше тежко. Вратата шумно се разтвори и в стаята нахълта Марвел, разплакан, раздърпан, без шапка и с раздрана яка на дрехата. Като се обърна конвулсивно, той се опита да затвори вратата, но ремъкът я държеше полуотворена.

— Иде! — изпищя Марвел ужасено. — Той идва. Невидимия! Преследва ме! За бога. Спасете ме! Спасете ме! Спасете ме!

— Затворете вратите — рече полицаят. — Кой идва? Каква е тая врява? — Той отиде до външната врата, откачи ремъка и вратата се хлопна. Американецът затвори втората врата.

— Скрийте ме — простена Марвел, като се олюляваше и плачеше, но здраво стискаше книгите. — Скрийте ме. Заклучете ме някъде. Казвам ви, той ме преследва. Избягах от него. Каза, че ще ме убие. И ще го направи.

— *Не бива да се боите* — рече чернобрадият. — Вратите са затворени. Какво се е случило?

— Скрийте ме — повтори Марвел и изведнъж гръмко изпищя: външната врата се разтресе от силен удар и последва нервно чукане,

придружено с викове.

— Хей! — викна полицаят. — Кой е там?

Марвел се замята като безумен към панелите, които приличаха на врати.

— Той ще ме убие! — викаше той. — Има нож! За бога!...

— Елате — рече стопанинът, — елате тук. — Той отметна дъската и Марвел се стрелна зад тезгяха. Чуването на вратата пак се поднови.

— Не му отваряйте! — завика Марвел. — *Моля ви*, не му отваряйте! *Къде* да се скрия?

— И тъй, значи, това е Невидимия? — попита чернобрядият, подложил ръка на гърба си. — Мисля, че вече е време да го видим.

Изведнъж прозорецът на странноприемницата се разхвърча на парчета и отвън отекнаха викове и шум от бягащи хора. Полицаят, като стъпи на един малък диван, провря глава през прозореца да види кой стои пред вратата. После слезе и каза, повдигайки вежди:

— Това е той.

Стопанинът постоя до вратата на приемната, където заключиха Марвел, погледна счупеното стъкло и отиде при своите посетители.

Всичко изведнъж стихна.

— Жалко, че не е у мен палката — каза полицаят, приближавайки се нерешително към вратата. — Като отворим вратата, той веднага ще влезе. Няма с какво да го спрем.

— А вие не бързайте толкова да отваряте — рече боязливо анемичният файтонджия.

— Отключете — каза чернобрядият, — нека влезе — и показва револвера в ръката си.

— Не бива така — рече полицаят, — това е убийство.

— Знам в коя страна се намирам — възрази чернобрядият. — Ще стрелям в краката му. Отключете вратата.

— Гледайте само да не уцелите моя гръб — каза стопанинът, надзъртайки иззад щората към улицата.

— Добре — рече чернобрядият и като се наведе, отключи, държейки револвера готов. Стопанинът, файтонджията и полицаят се обърнаха към вратата.

— Влезте — тихо каза чернобрядият, като отстъпи крачка и гледаше отключената врата; револверът беше скрит зад гърба му. Но

никой не влезе, вратата не се отвори. Когато след пет минути друг файтонджия предпазливо надникна в странноприемницата, всички още стояха в очаквателни пози, а от приемната надзърташе една уплашена физиономия.

— Всички ли врати са заключени? — попита Марвел. — Той е някъде тук... дебне. Хитър е като дявол.

— Боже мой! — възкликна здравенякът стопанин. — А задната врата! Вие останете тук. Та нали... — Той безпомощно се огледа. Вратата на приемната се хлопна и ключът изщрака в ключалката. — Вратата за двора, задният вход...

Той изтича от стаята.

След минута се върна с кухненски нож в ръка.

— Вратата към двора е отворена! — каза той и дебелия му долна устна увисна.

— Може да е вече тук — каза първият файтонджия.

— В кухнята го няма — рече стопанинът. — Там има две жени и аз обходих цялата кухня с този нож, в нито едно ъгълче не забравих да машна. Жените казаха, че не е влизал. Нищо не са забелязали.

— Сложихте ли резето на вратата? — попита първият файтонджия.

— То се знае, да не съм сукалче — отвърна стопанинът.

Чернобрадият прибра револвера. Но още същия миг хлопна подвижната дъска на тезгяха, изщрака ключалка и вратата на приемната широко се отвори. Те чуваха как Марвел изпищя като уловен заек и се втурнаха през тезгяха да му помогнат. Чернобрадият гръмна, огледалото до насрещната стена на приемната иззвънтя и парчетата шумно нападаха по пода.

Като влезе в стаята, стопанинът видя, че Марвел странно се гърчи и извива пред вратата, която водеше към кухнята и двора. Докато стопанинът стоеше нерешително, вратата се отвори и Марвел бе вмъкнат в кухнята. Оттам се чу писък и шум на падащи тенджери. Марвел, навел глава, упорито се дърпаше назад, но беше домъкнат до вратата за двора. Ключалката изщрака.

Полицаят, който се опитваше да се провери покрай стопанина, се втурна в кухнята, придружен от един от файтонджиите, и хвана китката на невидимата ръка, която държеше за яката Марвел, но бе ударен в лицето, олюля се и отстъпи назад. Вратата се отвори и

Марвел направи отчаян опит да се скрие зад нея. В това време файтонджията хвана нещо.

— Улових го — каза той.

Червените ръце на стопанина сграбчиха невидимото пространство.

— Ето го — извика той.

Марвел, изпуснат от невидимите ръце, падна на пода и се опита да изпълзи зад краката на борецките се. Борбата се развихри до вратата. Най-първо отекина гласът на Невидимия — той силно изстена, тъй като полицаят го бе настъпил по крака. После извика бясно и юмруците му заудряха като чукове. Файтонджията изведнъж изохка и се сгърчи, ударен под диафрагмата. Вратата на приемната се хлопна и прикри отстъплението на Марвел. След време мъжете в кухнята разбраха, че се борят с празно пространство.

— Къде избяга той? — извика чернобрадият. — Навън ли?

— Ей натам — каза полицаят, като излезе на двора и се спря.

Парче керемидата прелетя до самото му ухо, падна на кухненската маса, отрупана със съдове, и се раздробиха.

— Ще му дам аз да разбере! — извика чернобрадият. Над рамото на полицая блесна дулото на револвера и към полумрака, откъдето беше хвърлена керемидата, излетяха един след друг пет куршума. Стреляйки, чернобрадият описваше с ръката си дъга, така че куршумите биеха лъчеобразно в тесния двор.

Последва тишина.

— Пет куршума — каза чернобрадият — Сигурна работа. Като четири аса с джокер. Някой да донесе фенер и да вървим да търсим трупа му.

[1] Крикетисти — играчи на крикет, вид спортна игра. ↑

[2] Бъртън — марка вино. ↑

СЕДЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

ГОСТЪТ НА ДОКТОР КЕМП

Доктор Кемп продължаваше да пише в своя кабинет, когато изстрелите привлякоха вниманието му. „Дан, дан, дан“ — ехтяха те един след друг.

— Охо-о! — възкликна доктор Кемп, като отново захапа перото и се послуша. — Кой в Бърдок стреля с револвер? Какво са намислили пък сега онези магарета?

Той отиде до южния прозорец, разтвори го и като подаде глава навън, почна да се взира към обгърнатия от нощта град: мрежа от светещи прозорци, гирлянди фенери и осветени витрини, с черните петна на покривите и дворовете помежду тях.

— Изглежда, там, под хълма, край „Крикетистите“, се е събрала тълпа — каза той и продължи да се взира. После погледът му се устреми по-надалеч, където бяха светлините на корабите и на пристанището — малка, силно осветена постройка, която блестеше като жълт диамант. Луната в първа четвърт грееше ниско над западния хълм, а звездите бяха тъй ярки, както в тропическите страни.

След пет минути, в които мисълта му първо бе заета със социалните условия на бъдещето и после се залута из дебрите на безпределното време, доктор Кемп въздъхна, затвори прозореца и се върна при бюрото си.

Около час по-късно на входната врата се позвъни. Откак Кемп чу изстрелите, работата престана да му спори, той постоянно се разсейваше. Когато се позвъни, той се послуша. Чу как прислужницата отвори и зачака да чуе стъпките ѝ по стълбите, но тя не дойде.

— Кой може да е това? — рече Кемп.

Той се опита отново да продължи работата си, но не успя, стана и слезе по стълбите до площадката; там позвъни и когато долу в хола се появи прислужницата, попита я, наведен над перилата:

— Писмо ли донесоха?

— Не, звъниха, изглежда, по погрешка, сър — отвърна прислужницата.

„Нещо съм нервен тази вечер“ — рече си Кемп. Той се върна в кабинета, залови се енергично за работа и след малко бе вече всецяло погълнат. Тишината в стаята се нарушаваше само от чукането на часовника и от скрибуцането на гъшето перо, което се движеше бързо по листа в самия център на светлия кръг, който лампата хвърляше върху бюрото.

Беше два часът през нощта, когато доктор Кемп реши да прекрати работата си за този ден. Той стана, прозя се и заслиза към своята спалня. Бе вече свалил сакото и жилетката си, когато му се допи. Взе свещ и слезе в столовата да потърси там сода и уиски.

Научните занятия бяха направили доктор Кемп много наблюдателен; на връщане от столовата той забеляза в хола едно тъмно петно на линолеума до рогозката край стълбите. Вече се бе качил горе, когато изведнъж си зададе въпроса откъде се е взело това петно. Това беше несъмнено подсъзнателна мисъл. Но така или иначе, докторът се върна в хола, остави содата и уискито и като се наведе, попипа петното. Без особено учудване той се убеди, че то е лепкаво и червено като засъхваща кръв.

Като взе отново содата и бутилката уиски, доктор Кемп се качи горе, оглеждайки се внимателно и опитвайки се да си обясни произхода на петното кръв. На площадката той забеляза нещо и се спря изумен. Дръжката на вратата на стаята му бе изцапана с кръв.

Кемп погледна ръката си. Тя беше съвсем чиста и той си спомни, че когато бе излязъл от кабинета си, вратата на спалнята беше отворена — следователно не беше докосвал дръжката. С твърди стъпки влезе в спалнята; лицето му беше съвсем спокойно, само че малко порешително, отколкото обикновено. Очите му, като оглеждаха внимателно стаята, се спряха на леглото. На одеялото имаше много кръв, а чаршафът беше разкъсан. Когато той влезе първия път в стаята, не забеляза това, тъй като се бе упътил направо към тоалетната масичка. На едно място завивките бяха омачкани, сякаш някой току-що бе седял на тях.

Сетне му се стори, че нечий глас тихо възкликна: „Господи! Та това е Кемп!“ Но докторът не вярваше в тайнствени гласове.

Той стоеше и гледаше омачканите завивки. Дали действително някой бе проговорил? Той отново се огледа, но не забеляза нищо подозрително освен омачканото и изцапано с кръв легло. После Кемп ясно чу някакво движение в другия край на стаята, до умивалника. Всеки човек, дори най-интелигентният, запазва в себе си известна доза суеверие. Чувство на страх обзе доктор Кемп. Той затвори вратата на спалнята, отиде до тоалетната масичка и сложи на нея содата и бутилката уиски. Изведнъж докторът потрепери: във въздуха, между него и умивалника, висеше една окървавена превръзка от парче платно.

Поразен, той почна да се вира. Това беше празна превръзка — грижливо направена, но съвсем празна. Кемп поиска да се приближи и да я хване, но нечие докосване го спря и той чу глас, отекнал съвсем отблизо.

— Кемп! — каза Гласа.

— А? — рече Кемп с отворена уста.

— Не се плашете — продължи Гласа. — Аз съм невидим.

Известно време Кемп не отговори нищо, само се вираше в превръзката.

— Невидим ли? — каза той накрая.

— Невидим — повтори Гласа.

Кемп си спомни историята, на която толкова се бе смял същата сутрин. Но в тази минута той очевидно не беше нито много уплашен, нито слиян. Едва по-късно можа да си даде сметка за случилото се.

— Предполагам, че всичко това е измислица — каза Кемп. В главата му се въртяха доводите, които бе изтъкнал сутринта. — Вие сте с превръзка? — попита той.

— Да — отвърна Невидимия.

— О! — възкликна Кемп. — Гледай ти. — Но веднага се опомни. — Това е измама. Някакъв фокус. — Той внезапно пристъпи напред и ръката му, протегната към превръзката, опря в невидими пръсти.

При този допир той отстъпи назад и цветът на лицето му се промени.

— За бога, Кемп, не се плашете! Толкова ми трябва помощ! Почакайте!

Невидимата ръка хвана Кемп за лакътя. Кемп я удари.

— Кемп! — извика Гласа. — Успокойте се, Кемп! — И невидимата ръка още по-здраво стисна лакътя на Кемп.

Лудо желание да се освободи обзе Кемп. Превързаната ръка се впи в рамото му и изведнъж Кемп беше повален и хвърлен върху леглото. Той отвори уста да извика, но в същия миг краят на чаршафа бе напъхан между зъбите му. Невидимия го държеше здраво, ала ръцете на Кемп бяха свободни и той бясно удряше с тях, където завърне; опитваше се и да рита.

— Бъдете благоразумен — рече Невидимия, който държеше здраво Кемп въпреки силните удари в ребрата. — По дяволите, не злоупотребявайте с търпението ми. Лежете мирно, глупако! — изрева Невидимия в ухото на Кемп.

Още миг Кемп продължи да се съпротивява, после се усмири.

— Ако извикате, ще ви разбия лицето — рече Невидимия и измъкна чаршафа от устата на Кемп. — Аз съм невидим. Не съм измислица, нито фокус. Аз съм действително невидим. И ми трябва вашата помощ. Няма да ви направя нищо, стига да не се държите като побеснял селяк. Нима не ме помните, Кемп? Аз съм Грифин, заедно учихме в университета.

— Пуснете ме да стана — отвърна Кемп. — Никъде няма да избягам. Искам да поседя спокойно.

Той седна на леглото и опипа врата си.

— Аз съм Грифин, учих в университета заедно с вас. Направих се невидим. Аз съм най-обикновен човек... човек, когото познавахте, само че съм невидим.

— Грифин ли? — попита Кемп.

— Да, Грифин — отвърна Гласа. — В университета бях един курс след вас, почти албинос^[1], висок шест стъпки и широкоплещест, с румено лице и червени очи; получих медал по химия.

— Нищо не разбирам — рече Кемп, — главата ми съвсем се обърка. Какво общо има с това Грифин?

— Грифин — това съм аз.

Кемп се замисли.

— Ужасно! — каза той. — Но каква дяволия може да направи един човек невидим?

— Никаква дяволия. Това е съвсем логичен и понятен процес...

— Ужасно! — рече Кемп. — Как става това?...

— Ужасно е наистина. Но аз съм ранен, имам болки и съм уморен. О, господи! Кемп, бъдете мъж! Отнесете се към това спокойно. Дайте ми да ям и да пия, а дотогава ще поседна.

Кемп гледаше втренчено превръзката, която се движеше из стаята; после той видя как плетеното кресло се задвижи по пода и се спря до леглото. То изскърца и седалката хлътна с около четвърт инч. Кемп разтърка очи и отново попипа врата си.

— Това надминава всички привидения — каза той и глупаво се разсмя.

— Ето, такъв ви искам. Слава богу, вече ставате благоразумен.

— Или по-глупав — рече Кемп и отново разтърка очи.

— Дайте ми уиски. Едва дишам.

— Май не е така според мен. Къде сте? Ако стана, да не се блъсна във вас? Аха, вие сте *ей тук!* Добре, Уиски. Ето го. Къде да ви го поднеса?

Креслото изскърца и Кемп усети, че му вземат чашата от ръцете. Той я пусна не без усилие; боеше се инстинктивно, че тя ще падне и ще се счупи. Но чашата остана наведена във въздуха на около двадесет инча над предния край на креслото. Кемп гледаше чашата с пълно изумление.

— Това е... *разбира се...* хипноза. Вие, изглежда, ми внушихте, че сте невидим.

— Глупости! — каза Гласа.

— Но това е безумие!

— Изслушайте ме.

— Тази сутрин аз приведох неоспорими доказателства — започна Кемп, — че невидимостта...

— Никак не ме интересуват вашите доказателства! — прекъсна го Гласа. — Умирам от глад и после за един съвсем гол човек тук е доста хладно.

— Чувствувате глад! — учуди се Кемп.

Чашата уиски се наклони повече.

— Да — каза Невидимия, като остави шумно чашата настрана. — Нямате ли халат?

Кемп възкликна нещо неразбираемо, отиде до гардероба и извади оттам един тъмночервен халат.

— Ще ви бъде ли по мярка? — попита той.

Халатът му бе отнет. За миг дрехата остана да виси неподвижно във въздуха, после странно се залюшка, изду се по цялата си дължина и като се закопча хубаво, седна в креслото.

— Няма да бъде лошо да ми донесете и гащи, чорапи и чехли — отсече Невидимия. — И нещо за хапване.

— Каквото пожелаете. Но такова нелепо нещо ми се случва за пръв път в живота!

Кемп извади от скрина всичко, каквото поиска Невидимия, и слезе в килера. Върна се със студени котлети и хляб и като придърпа една малка масичка, нареди на нея всичко пред госта си.

— Ще мина и без нож — каза Невидимия и един котлет увисна във въздуха. Чу се дъвчене.

— Винаги съм предпочитал първо да се облека, а после да ям — рече Невидимия с пълна уста, като гълташе лакомо. — Странна прищявка!

— Ръката ви добре ли е? — попита Кемп.

— Бъдете спокоен — отвърна Невидимия.

— Но колко странно е все пак...

— Точно така. Ала най-странното е, че съм влязъл именно във вашата къща, когато стана нужда да си направя превръзка. Това е първият ми успех! Впрочем и без това бях решил да пренощувам тук. И нищо няма да ви избави! Страшно неприятно е, че кръвта ми се вижда, нали? Цяла локва изтече. Изглежда, тя става видима, когато почне да се съсирва. Успях да променя само живата тъкан и ще бъда невидим само докато съм жив. Тук съм вече три часа.

— Но как постигнахте това? — започна Кемп ядосано. — Дяволска работа! Цялата тази история е нелепост от начало до край.

— Не — възрази Невидимия; — всичко почива на здрав разум.

Той се протегна и взе бутилката уиски. Кемп с изумление гледаше как халатът поглъща уискито. Лъч светлина от свещта, който прозираше през една дупчица на дясното рамо на халата, образуваше светъл триъгълник под левите ребра.

— Какви бяха тези изстрели? — попита Кемп. — Как започна стрелбата?

— Там имаше един глупак, нещо като мой другар, проклет да бъде, който се опита да ми открадне парите. И успя.

— Също невидим ли?

— Не.

— Е, и сетне?

— Не може ли да хапна още нещо? После ще разкажа всичко поред. Гладен съм, пък и ръката ме боли. А вие искате да ви разказвам! Кемп стана.

— Значи, *не вие* сте стреляли? — попита той.

— Не — отговори гостът. — Стреля наслука някакъв идиот, не го познавам кой е. Те всички се изплашиха. Всички се плашат от мен. Дяволите да ги вземат! Но ето какво, Кемп — искам да ям още.

— Ще отида да видя дали долу има и друго за ядене — каза Кемп. — Страхувам се, че ще намеря твърде малко.

Като свърши с яденето — а той добре си похапна — Невидимия поиска пура. Нетърпеливо отхапа края, преди Кемп да успее да намери нож, и изруга, когато най-горният лист се разви.

Беше странно да гледаш как пуши: устата, гърлото, фаринксът и ноздрите ставаха видими, когато кръжащият дим минаваше през тях.

— Славно нещо е пушенето! — рече той и всмукна дим с наслада. — Имах късмет, че попаднах на вас, Кемп. Трябва да ми помогнете. Какъв късмет — да ви срещна тъкмо сега! Аз съм в отчаяно положение... бях като побъркан. Какво ли не изпатих! Но сега работата ми ще потръгне, вярвайте.

Той си наля още уиски със сода. Кемп стана, огледа се и донесе от съседната стая друга чаша, за себе си.

— Всичко това е странно, но и аз ще си пийна.

— Почти не сте се изменили, Кемп, през тези дванайсет години. Вие, русите мъже, малко се променят. Все сте си хладнокръвен и методичен. Трябва да ви обясня всичко. Ще работим заедно!

— Но как стана това? — попита Кемп. — Как станяхте такъв?

— За бога, оставете ме спокойно да попуша, после ще ви разказвам.

Но тази нощ той не разкри тайната си. Китката го заболя по-силно; появи се треска, той много отпадна; в главата му непрекъснато се въртяха впечатленията от гонитбата по хълма и сбиването край странноприемницата. По едно време почна да разказва, но веднага се отплесна. Заговори несвързано за Марвел, запуши по-нервно, гласът му стана по-ядовит. Кемп се мъчеше да научи от разказа колкото може повече.

— Той се плашеше от мен. Виждах, че се плаши от мен — непрекъснато повтаряше Невидимия. — Искаше да избяга от мене, все това му беше в ума. Какъв глупак съм бил! Ах, този негодник! Как се бях разгневил. Трябваше да го убия.

— Откъде се сдобихте с парите? — внезапно попита Кемп.

Невидимия замълча. После отвърна:

— Не мога да ви кажа сега това.

Изведнъж той простена и се наведе напред, хващайки с невидимите си ръце невидимата си глава.

— Кемп — каза той, — вече трета нощ как не съм спал като хората, а само съм подрямвал някой и друг час. Трябва да си отспя.

— Добре, разположете се тук, в моята стая.

— Но как мога да спя? Ако заспя, той ще избяга. Ех! Не е ли все едно.

— Раната сериозна ли е? — попита Кемп.

— Дребна работа — драскотина. Господи, как ми се спи!

— Лягайте тогава.

Невидимия, изглежда, наблюдаваше Кемп.

— Има особени причини да не искам да бъда заловен от себеподобните си — произнесе той бавно.

Кемп трепна.

— Ах, какъв съм глупак! — възкликна Невидимия и удари с юмрук по масата. — Сам ви втълпих в главата тази мисъл.

[1] Албинос — човек с неестествено бяла кожа и коса, лишени от пигмент. ↑

ОСЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

НЕВИДИМИЯ СПИ

Въпреки своята отпадналост и своята рана Невидимия все пак не повярва сляпо на думите на Кемп, че на свободата му никой не ще посегне. Той огледа двата прозореца на спалнята, вдигна щорите и отвори капациите, за да се убеди, че оттам може да се избяга, както твърдеше Кемп. Навън цареше мирна и тиха нощ, над хълмовете залязваше луната в първа четвърт. После Невидимия огледа ключалките на спалнята, на тоалетната и банята, за да се убеди, че би могъл и оттам да се измъкне. Накрая заяви, че е доволен. Стоеше на килимчето пред камината и Кемп го чу да се прозява.

— Съжалявам — каза Невидимия, — че не мога да ви разкажа за всичко, което направих. Толкова съм отпаднал. То е глупаво, дума да няма. То е чудовищно! Ала повярвайте ми, Кемп, каквото и да сте доказвали сутринта, това нещо е напълно възможно. Аз направих откритие. Смятах да го запазя в тайна. Но това е немислимо. Необходим ми е помощник. И вие тъкмо... Колко неща ще можем да извършим!... Но за това утре. Сега, Кемп, трябва на всяка цена да заспя — иначе ще умра.

Кемп стоеше сред стаята и гледаше халата без глава над него.

— И тъй, сега ще ви оставя — каза той. — Но това е невероятно. Още три такива случки, които да обърнат наопаки всичките ми теории, и аз ще се побъркам. И все пак очевидно това е така! Не ви ли трябва още нещо?

— Искам само да ми пожелаете лека нощ — рече Грифин.

— Лека нощ — каза Кемп и стисна невидимата ръка.

Той тръгна ребром към вратата. Изведнъж халатът бързо го доближи.

— Помнете — произнесе халатът. — Никакви опити да ми пречите или да ме задържите. Иначе...

Кемп леко промени лице.

— Нали, струва ми се, ви дадох дума — рече той.

Кемп излезе, затвори тихо след себе си вратата и ключът незабавно щракна в ключалката. Докато стоеше неподвижен, с израз на покорно учудване на лицето, чуха се бързи стъпки към вратата на тоалетната стая и тя също бе заключена. Кемп се плесна с ръка по челото.

— Сънувам ли? Дали целият свят се е побъркал, или пък аз съм полудял? — Той се засмя и попипа заключената врата. — Изгонен от собствената си спалня, и от кого? От един призрак. Каква върховна безсмислица!

Той отиде на стълбите, обърна се и отново погледна заключените врати.

— Неоспорим факт — рече докторът и докосна врата си, който бе леко контузен. — Да, неоспорим факт! Но... — Той отчаяно поклати глава, обърна се и заслиза надолу.

Запали лампата в столовата, взе си пура и се заразхожда из стаята, като ту възкликваше от време на време, ту спореше високо сам със себе си.

— Невидим! — каза той. — Може ли да съществува невидимо животно. В морето — да. Там има хиляди, милиони. Всички личинки, всички микроорганизми, а медузите! В морето невидимите същества са повече от видимите! Преди никога не бях помислял за това. А в езерата! Всички тези малки организми, които обитават езерата — късчета безцветна, прозрачна слуз!... Ами във въздуха? Не! Това е невъзможно. А впрочем, защо не? Ако човек е направен от стъкло, тогава пак щеше да бъде видим.

Кемп се замисли дълбоко. Три пури се превърнаха в бяла пепел, разсипала се по килима, преди той да заговори отново. Или по-право, просто извика. Обърна се встрани, излезе от стаята, отиде в своята приемна и запали там газената лампа. Това беше малка стая, тъй като доктор Кемп не упражняваше частна практика; там бяха вестниците от предишния ден. Сутрешният брой, разгънат, небрежно бе захвърлен настрана. Кемп грабна вестника, запрелиства го и почна да чете съобщението за „Необикновената случка в Айпинг“, прочетено с такова усърдие на Марвел от моряка в Порт Стоу. Докторът бързо прегледа тези редове.

— Целият омотан! — възкликна той. — Предрешен! Крие своята тайна. Очевидно никой не е знаел за неговото нещастие. Какво си е

наумил той, дявол да го вземе?

Докторът изпусна вестника и очите му зашариха по масата.

— Аха! — рече той и взе „Сейнт Джеймс Газет“, който лежеше още неразтворен. — Сега ще разберем цялата истина — и разгъна вестника. Погледът му бе привлечен от две колонки. „Цяло село в Съсекс се побъркало“ — гласеше заглавието. — Боже милостиви! — възкликна Кемп, като четеше жадно скептичния отчет за случилото се по-предишния следобед в Айпинг, с което читателят вече е запознат. Бележката се предшестваха от едно съобщение, препечатано от сутрешния вестник.

Кемп прочете всичко отначало. „Тичаше по улицата, сипейки удари наляво и надясно. Джафърс в безсъзнание. Хъкстър сериозно наранен. Не може да съобщи нищо за това, което е видял. Тежко оскърбление на викария. Една жена заболяла от страх. Изпочупени стъкла. Цялата тази необикновена история е несъмнено измислица. Но е достатъчно интересна, затова я печатаме.“

Кемп изпусна вестника и втренчи поглед в една точка.

— Навярно е измислица! — повтори той.

После отново взе вестника и още веднъж прочете всичко.

— Но отде се е взел този скитник? За какъв дявол той е тичал подир този скитник?

Докторът се отпусна безсилно на кушетката за болни.

— Той е не само невидим, но и побъркан! Страда от манията да убива!...

Когато настъпи зората и бледата светлина се смеси със светлината на лампата и с цигарения дим в столовата, Кемп все още крачеше от единия край на стаята до другия, мъчейки се да разбере невероятното.

Той беше премного възбуден, за да помисли за сън. Сънените прислужници, които го завариха на утрото в такъв вид, помислиха, че са му подействували зле прекалените занимания. Той даде едно необикновено, но затова пък съвсем ясно нареждане да поднесат закуска за двама в кабинета му горе, а после да слязат долу и да не се мяркат повече на горния етаж. Продължи да крачи из столовата, докато не му поднесоха сутрешния вестник. За Невидимия пишеше нашироко, но новото беше само едно съобщение за случилото се предишната вечер, както и друго съобщение, написано много лошо, за още една

необикновена случка в Порт Бърдок. Така Кемп научи за станалото във „Веселите крикетисти“, научи и името на Марвел. „Той насила ме държа при себе си цели двацет и четири часа“ — бе заявил Марвел. Пишеше още нещо и за Айпинг, но то беше незначително; споменавахе се също и за повреждането на телеграфната линия. Във всички тези съобщения нямаше нищо, което да хвърли светлина върху взаимоотношенията между Невидимия и скитника, тъй като Марвел не бе споменал ни дума за трите книги и за парите, с които беше натъпкан. Скептичен тон вече не се чувствуваше и цяла армия репортери и следователи се бе заловила с щателно обследване.

Кемп прочете внимателно съобщенията и прати прислужницата да купи всички сутрешни вестници, които намери. После прочете жадно и това, което пишеше в тях.

— Той е невидим! — възкликна Кемп. — И ако се съди по вестниците, става дума за ярост, превърнала се в мания. Пред нищо не би се спрял той. Да, пред нищо! И сега е там, горе, в моята спалня, волен като вятър! Какво, какво да направя? Предателство ли ще сторя, ако... Не!

Кемп отиде до едно малко, разхвърляно писалище в ъгъла и почна да пише някаква бележка. Като я написа до половина, той я скъса и написа друга. Прочете я и се замисли. После взе плик и написа адреса: „Полковник Адай, Порт Бърдок“.

Невидимия се събуди точно в момента, когато Кемп запечатваше плика. Той се събуди в лошо настроение и Кемп, който внимателно се вслушваше в най-малкото шумолене, чу силно шляпане на крака горе в спалнята. После изтрещя съборен стол и иззвънтя счупена чаша — чашата от умивалника. Кемп се упъти бърже нагоре и нервно почука на вратата.

ДЕВЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

НЯКОИ ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ

— Какво стана? — попита Кемп, когато Невидимия го пусна в стаята.

— Нищо — беше отговорът.

— А този шум?

— Пристъп на гняв — отговори Невидимия. — Забравих за ръката си; а тя ме боли.

— Вие, както изглежда, сте податлив на такъв род избухвания.

— Да.

Кемп прекоси стаята и събра парчетата от счупената чаша.

— Всички факти за вас са вече известни — рече той, като се изправяше с парчетата в ръка. — Всичко, което е станало в Айпинг и долу, в странноприемницата. Светът научи за своя невидим гражданин. Но никой не знае, че сте тук.

Невидимия изруга.

— Тайната е открита — продължи Кемп. — Предполагам, че това беше тайната, нали? Не зная какво смятате да правите. Но, разбира се, съм готов да ви помогна.

Невидимия седна на леглото.

— Закуската е сложена на горния етаж — съобщи Кемп, мъчейки се да говори с непринуден тон, и със задоволство видя, че неговият странен гост веднага стана при тези думи. Кемп го поведе по тесните стълби към белведера.

— Преди да предприемем с вас каквото и да било — каза Кемп, — бих искал да науча по-подробно как сте станали невидим. — И като хвърли мигновен неспокоен поглед към прозореца, той седна с вид на човек, на когото предстои дълга беседа. Изведнъж му хрумна, че всичко, което става сега, е глупост, бълнуване на безумец, но тази мисъл веднага изчезна, когато погледна през масата към Грифин: халатът без глава и без ръце седеше на масата за закуска и изтриваше невидимите си устни със странно стоящата във въздуха салфетка.

— Това е много просто и напълно възможно — рече Грифин, като остави настрана салфетката.

— За вас, разбира се, но... — Кемп се засмя.

— Е, да, естествено и на мен това отначало ми се струваше глуповато. Но сега, боже милостиви!... Предстоят ни велики дела! За пръв път тази идея се породила у мен в Чесилстоу.

— В Чесилстоу?

— Преместих се там от Лондон. Нали знаете, заряхах медицината и се заех с физика. Не сте знаели? Е, така беше. Увеличаваше ме проблемата за *светлината*.

— А-а!

— Оптическата непроницаемост! Целият този въпрос е мрежа от загадки, през нея бледо прозира неуловимото решение. А аз тогава бях само двадесет и две годишен, много запален и си рекох: „Ще посветя на този въпрос целия си живот. Има над какво да се работи в тази област.“ Нали знаете колко глупавичък е човек на двадесет и две години.

— Не се знае дали не сме по-глупави сега — рече Кемп.

— Изглежда, знанието никога не може да удовлетвори човека!... Но аз се заех за работа и работех като негър. Мина не повече от половин година в усилен труд и размишления и ето че през мъглявата завеса внезапно блесна ослепителна светлина! Открих общия закон за пигментите и пречупванията на светлината — формулата, геометричния израз, включващ четири измерения. Глупците, обикновените хора, дори обикновените математици никак не подозират какво значение може да има за изучаващия молекулярна физика един такъв общ израз. В книгите — тези, които укри скитникът — има чудеса, магически числа! Но това не беше още метод, а идея, която можеше да доведе до метод, чрез който да стане възможно, без да се променят свойствата на материята — с изключение в някои случаи на цвета, — практически да се понижи коефициентът на пречупването на някои вещества, твърди или течни, и да се сведе до коефициента на пречупването на въздуха.

Кемп подсвирна:

— Интересно! Но все пак на мен още не ми е съвсем ясно. Разбирам, че по този начин бихте могли да развалите някой

скъпоценен камък, но да направите човека невидим — това е още далечна задача.

— Несъмнено — каза Грифин. — Но помислете: видимостта зависи от това как видимото тяло реагира на светлината. Ще започна от самото начало, тогава ще разберете по-добре принципа. Вие прекрасно знаете, че телата или поглъщат светлината, или я отразяват, или я пречупват, а някои правят и едното, и другото, и третото. Ако дадено тяло нито отразява, нито пречупва, нито поглъща светлината, то няма да се вижда. Така например вие виждате непрозрачната червена кутия, защото цветът ѝ поглъща известна част от светлината и отразява останалата, а именно — всички червени лъчи. Ако кутията не поглъщаше известна част от спектъра, а отразяваше светлината напълно, щеше да бъде ярка бяла кутия. Спомнете си среброто! Една кутия от диамант не би поглъщала много светлина и нейната повърхност също би отразявала малко светлина; но на отделни места, в зависимост от разположението на стените, светлината би се отразявала и пречупвала и ние щяхме да виждаме блестящо съчетание от искрящи отражения и полупрозрачни стени. Нещо като скелет от светлина. Кутията от стъкло не е така блестяща и не се вижда толкова ясно като диамантената, защото в нея стават по-малко отразявания и пречупвания. Ясно ли е? В известен смисъл такава кутия ще бъде прозрачна. Някои видове стъкло са по-прозрачни от други. Кутия от флинтглас^[1] би блестяла по-силно, отколкото кутия от обикновено стъкло за прозорци. Кутия от много тънко обикновено стъкло трудно би се забелязвала при слабо осветление, защото тя не поглъща почти никакви лъчи и отразява и пречупва съвсем малко светлина. Ако сложите парче обикновено безцветно стъкло във вода или още по-добре в друга течност, по-плътна от водата, почти никак няма да виждате това стъкло, защото светлината, като преминава от водата в стъклото, се пречупва и отразява съвсем слабо и не претърпява почти никакво изменение. Стъклото в този случай е почти толкова невидимо, колкото струите на светилния газ или водорода във въздуха. И то по същата тази причина!

— Да — рече Кемп, — всичко това е ясно. Такива неща са известни сега на всеки ученик.

— А ето още един факт, известен на всеки ученик. Ако се счупи парче стъкло и се счука съвсем на ситно, стъклото ще личи много

повече във въздуха и ще се превърне накрая в непрозрачен, бял прах. Това става, защото превръщането на стъклото в прах увеличава броя на плоскостите на пречупване и отражение. Стъклената плоча има само две повърхности, а в прахообразната маса всяка прашинка представлява отделна плоскост на пречупване или отражение и през цялата маса светлината преминава твърде слабо. Но ако изсипем белия стъклен прах във вода, той ще изчезне веднага. Стъкленият прах и водата имат почти еднакъв коефициент на пречупване и светлината, която минава от едната среда в другата, се пречупва и отразява съвсем слабо. Вие правите стъклото невидимо, потопявайки го в течност с приблизително същия коефициент на пречупване; всеки прозрачен предмет става невидим, ако го сложим в среда с почти същия коефициент на пречупване. И ако вие помислите малко, ще разберете, че стъкленият прах може да стане невидим и във въздуха, стига коефициентът на пречупване на светлината в него да се изравни с коефициента на пречупване на светлината във въздуха. Защото тогава при преминаването на светлината от стъкления прах във въздуха тя няма нито да се отразява, нито да се пречупва.

— Да, да — потвърди Кемп. — Но човекът не е стъклен прах.

— Разбира се — отвърна Грифин. — *Той е по-прозрачен.*

— Глупости!

— И това го казва един лекар! Как бързо се забравя всичко! Нима за десет години сте забравили това, което сте знаели по физика? Помислете колко прозрачни неща има, които не изглеждат прозрачни! Хартията например се състои от прозрачни влакна и ако тя ни изглежда бяла и непрозрачна, то е, защото причината е същата, поради която прахообразното стъкло ни изглежда бяло и непрозрачно. Намажете с мазнина бяла хартия, запълнете с мазнината всички шупли между частиците на хартията, така че пречупването и отразяването да става само на повърхността, и хартията ще стане прозрачна като стъкло. И не само хартията, а и влакното памук, лен, вълна, дървесина, както и — забележете това, Кемп! — *костите, месото, косата, ноктите и нервите*; с една дума, целият човешки организъм се състои от прозрачна, безцветна тъкан, с изключение на хемоглобина в кръвта и тъмния пигмент на косата — ето колко малко неща ни правят видими един за друг. Общо взето, тъканите на живия организъм не са по-малко прозрачни от водата.

— Вярно, вярно! — извика Кемп. — Нощес мислих за морските личинки и медузите!

— Ето че *сега* ме разбрахте! И всичко това аз знаех и обмислях година след като напуснах Лондон преди шест години. Но не споделих с никого своите мисли. Трябваше да работя при много тежки условия. Хобема, моят професор, беше простак, а не учен, все крадеше чужди идеи, все тикаше нос в чуждото! Нали знаете какво мошеничество цари в научния свят. Просто не исках да публикувам своето откритие и да разделя славата си с Хобема. Продължих да работя; приближавах се все повече до превръщането на моята формула в експеримент, в реалност. Не доверих никому своята работа, исках да смая света с откритието си и изведнъж да стана известен. Заех се с въпроса за пигментите, за да запълня някои празноти, и изведнъж — съвсем случайно — направих откритие във физиологията.

— Така ли?

— Известен ви е хемоглобинът — червеното вещество, което придава цвят на кръвта. И тъй, той може да стане бял... безцветен... и пак да запази всичките си свойства.

Кемп възкликна изумен.

Невидимия стана от мястото си и се заразхожда из малкия кабинет.

— Вие сте смаян и има защо. Помня онази нощ. Беше много късно — през деня ми пречеха да работя невежите студенти, които ме гледаха с отворени уста, и понякога осъмвах над работата си. Това откритие дойде внезапно, то се появи в ума ми в целия си блясък и завършеност. Бях сам, в лабораторията цареше тишина, високо над главата ми горяха тихо и ярко лампите. „Може да се направи животното — неговата тъкан — прозрачна! Може да го направим невидимо! Всичко освен пигментите. Мога да стана невидим“ — казах аз, като осъзнах веднага какво значи да бъдеш албинос, който знае такова нещо. Бях замаян от откритието си. Зарязах филтрирането, с което се занимавах, приближих се до големия прозорец и се загледах в звездите. „Мога да стана невидим“ — повтарях си аз. Да се извърши това, значеше да се надмине вълшебството. И аз, без никакви съмнения, почнах да си представям великолепната картина на онова, което може да даде на човека невидимостта. Тайнственост, могъщество, свобода. Отрицателните страни аз не виждах. Помислете

само! Аз — жалкият, беден асистент, обучаващ глупци в един провинциален колеж — мога да стана изведнъж всемогъщ. Кажете сам, Кемп, ако *вие* например... Всеки, вярвайте, би заработил трескаво върху такова откритие. И аз работих още три години и след всяко грамадно препятствие, което преодолявах с неимоверен труд, възникваше ново. Колко подробности! И нито минута спокойствие! А провинциалният професор вечно се взира в работата ти. Вечно пита едно и също: „Кога ще публикувате този ваш труд?“ Ами студентите, тези ограничени същества! Три години се мъчих така. И след три години на потайност и безпокойство се убедих, че е невъзможно да завърша своя опит, невъзможно.

— Защо? — попита Кемп.

— Нямах пари — отвърна Невидимия и отново се спря до прозореца и се загледа навън.

Изведнъж той се обърна рязко.

— Ограбих стария, ограбих баща си. Парите не бяха негови и той се застреля.

[1] Флинтглас — вид оптическо стъкло, което съдържа много олово и се отличава с голяма способност за пречупване на светлината.

↑

ДВАДЕСЕТА ГЛАВА

В КЪЩАТА НА ГРЕЙТ ПОРТЛАНД СТРИЙТ

За миг Кемп остана мълчалив, гледайки гърба на застаналата до прозореца безглава фигура. После трепна, поразен от някаква мисъл, хвана Невидимия за ръка и го отведе от прозореца.

— Вие сте уморен — рече той. — Аз седя, а вие през цялото време се разхождате. Седнете в моето кресло.

Самият той седна между Грифин и най-близкия прозорец. Грифин поседя в креслото мълчаливо, после отново заговори бързо:

— Когато се случи това, бях вече напуснал колежа в Чесилстоу. Беше през декември миналата година. Имах стая под наем в Лондон, голяма стая без мебели в една грамадна, запусната къща с много наематели в беден краен квартал недалеч от Грейт Портланд Стрийт. Стаята скоро се изпълни с най-различни прибори, купени с парите от баща ми, и аз работех упорито, успешно и се доближавах до целта. Приличах на човек, измъкнал се от гъсталак и неочаквано въввлечен в някаква безсмислена трагедия. Заминах за погребението на баща си. Цял бях погълнат от своите опити и не си помръднах пръста, за да спася татковата репутация. Помня погребението, скромната катафалка, малката процесия, студения, пронизващ вятър по склона на хълма и стария университетски другар на баща ми, който прочете над гроба заупокойна молитва — това беше жалък, чер, прегърбен старец със силна хрема...

Помня как се връщах от гробищата към опустелия дом през селището, което някога беше селце, а сега, пооправено надве-натри от лоши майстори, бе се превърнало в отвратително подобие на град. Всички пътища водеха към запустелите околности и бяха осеяни с купчини чакъл и влажни бурени. Помня как крачех по хлъзгавия, лъснал от влагата тротоар — мрачна, черна фигура — и странното чувство на отчужденост, което изпитвах в това градче, гнездо на фалшива почтеност и отвратително търгашество.

Смъртта на баща ми ни най-малко не ме огорчи. За мене той беше жертва на собствената си глупава чувствителност. Всеобщото лицемерие изискваше аз да присъствувам на погребението, а в действителност малко исках да зная за това.

Но като вървах по главната улица, в мен заговори миналото. Видях една девойка, която познавах от десет години. Нашите очи се срещнаха.

Сам не зная защо се върнах и я заговорих. Тя се оказа посредствен човек.

Цялото ми пребиваване в старото пепелище приличаше на сън. Тогава не чувствах, че съм самотен, че съм се преселил от живия свят в пустиня. Съзнавах, че съм изгубил интерес към окръжаващата среда, но отдавах това на общата пустота на живота. Да се върна в своята стая, значеше за мен отново да се върна към действителността. Тази стая съдържаше всичко, което познавах и обичах: апарата, подготвените опити. Почти всички препятствия бяха вече отстранени, оставаше само да се обмислят някои подробности.

Някога, Кемп, ще ви опиша всички тези най-сложни процеси. Но сега да не се впускаме в подробности. Повечето от това, с изключение на някои неща, които предпочитам да пазя в паметта си, е записано с шифър в книгите, които укри скитникът. Трябва да го хванем. Трябва да си възвърнем тези книги. Главната задача беше да се постави видимият предмет, чийто коефициент на пречупване ще бъде понижен, между два излъчващи светлина центрове на ефирни трептения — за тях ще ви разкажа по-късно. Не, това не са рентгенови лъчи; не знам дали някой е описал тези лъчи, за които споменавам сега, но те съществуват, това е несъмнено. Използувах две малки динамомашини, които пусках в ход чрез евтин газов двигател. Първия си опит направих с късче бяла вълнена материя. Колко странно беше да видиш как тази бяла, мека материя почва да се губи като колелце дим и накрая изчезва съвсем.

Не можех да повярвам, че съм извършил това. Пъхнах ръка в празното пространство и напипах материята все тъй плътна както преди. Неволно я изпуснах и тя падна на пода. После трудничко я намерих.

А сетне ето какво се случи: чух зад гърба си мяукане, обърнах се и видях на капака на щерната бяла котка — мършава и много мръсна.

Дойде ми идея. „Всичко е готово за теб“ — рекох аз, отидох до прозореца, отворих го и галъвно помамах котката. Тя влезе в стаята, мъркайки — бедната, едва не бе умряла от глад, дадох ѝ мляко. Храната беше в един шкаф в ъгъла на стаята. Като излока млякото, котката почна да се разхожда из стаята и да души навсякъде — изглежда, бе решила, че това ще бъде новият ѝ дом. Невидимото парцалче малко я поразтревожи — да бяхте отнякъде да зърнете как фучеше тя! Настаних я удобно на възглавницата на бедното си легло и я нагостих с масло, за да ми позволи да я изкъпя.

— И вие я подложихте на опит?

— Да. Но да дадеш на котка лекарства, не е лесно, Кемп! И моят опит не успя.

— Не успя?

— По две причини. Първо, ноктите и, второ, пигментът. Забравих му името — в задната част на очите на котките; как се казваше?

— Tapetum.

— Точно тъй, tapetum. Този пигмент не изчезна. След като тя погълна средството за обезцветяване на кръвта и направих с нея разни други процедури, ѝ дадох опиум и заедно с възглавницата, на която спеше, я преместих до апарата. И сетне, когато всичко се обезцвети и изчезна, останаха само две малки петна — очите ѝ.

— Интересно!

— Не мога да си обясня това. Котката, разбира се, беше обинтована и вързана и аз не се боях, че може да избяга. Но тя се събуди, когато превъплъщението ѝ още не беше завършило окончателно, почна жално да мяука и ето че на вратата се чу чукане. Чукаше старицата, която живееше на долния етаж и ме подозираше, че се занимавам с вивисекция^[1] — една грохнала от пианство бабичка, която нямаше нищо друго на света освен тази котка. Бързо си послужих с хлороформ, котката млъкна и аз открях вратата. „Във вашата стая ли мяукаше котка? — попита тя. — Да не е моята?“ — „Не, грешите, тук няма никаква котка“ — отвърнах аз много любезно. Тя не ми повярва съвсем и се опита да надникне в стаята, която сигурно ѝ се стори доста странна: голи стени, прозорци без завеси, бедно легло, газов двигател в действие, светене на апарат и слаба,

остра миризма на хлороформ. Накрая трябваше да се задоволи с обяснението ми и си тръгна.

— Колко време ви бе нужно за това? — попита Кемп.

— За опита с котката бяха необходими три-четири часа. Последни изчезнаха костите, сухожилията и тлъстината, а също и краищата на влакната на козината. Както вече казах, веществото сменящ се цвят в задната част на очите не изчезна.

Настъпи нощта, а аз съвсем не бях завършил опита си; вече не се виждаше нищо, освен мътните петна на мястото на очите и ноктите. Спрях двигателя, напипах и погалих котката, която още не беше дошла в съзнание, и като я освободих, оставих я да спи на невидимата възглавница, а аз, чувствувайки се уморен, си легнах. Но не можах да заспя. В главата ми се въртяха неясни, несвързани мисли, непрекъснато се връщах към извършения опит или пък ме унасяше неспокоен сън; струваше ми се, че всичко наоколо става мътно и изчезва и накрая земята също изчезва под краката ми и аз пропадам някъде, както става при всеки мъчителен сън. Към два часа през нощта котката се пробуди и почна да мяука из стаята. Опитах се да я успокоя с гальовни думи, а после намислих да я изпъдя. Помня как бях потресен, когато драснах клечка кибрит: видях само две кръгли зелени светещи очи и около тях — празно пространство. Искях да ѝ дам мляко, но мляко нямаше. Тя не се усмири, клекна до вратата и продължи да мяучи. Опитах се да я хвана, да я изхвърля през прозореца, но тя все ми се изплъзваше и изчезваше. Продължи да мяука от различни места. Отворих прозореца и вдигнах силен шум в стаята. Накрая котката, изглежда, изскочи през прозореца. Нито я видях, нито я чух повече.

После, кой знае защо, почнах да мисля за погребението на баща ми, спомних си острия студен вятър, който духаше по склона на хълма, и се съмна. Когато се убедих, че няма да заспя, станах и заключих след себе си вратата, тръгнах да скитам по тихите утринни улици.

— Мислите ли, че невидимата котка още се разхожда на воля? — рече Кемп.

— Да, стига да не са я убили — отговори Грифин. — И защо не?

— Защо не? — повтори Кемп и се извини: — Простете, че ви прекъснах.

— Сигурно са я убили — каза Невидимия. — Преди четири дена тя беше още жива — в това съм сигурен: бе край една решетка на Грейт Тичфийлд Стрийт, защото видях на това място тълпа зяпачи, които се мъчеха да разберат откъде идва мяукането.

Той замълча за около минута, после отново заговори бързо:

— Помня много ясно онази сутрин. Навярно съм изминал цялата Грейт Портланд Стрийт, защото си спомням казармата на Олбъни Стрийт и излезлите оттам кавалеристи; накрая се озовах на върха на Примроуз Хил; чувствавах се извънредно зле. Беше слънчев януарски ден, един от онези слънчеви, мразовити дни, каквито имахме, преди да падне снегът тази година. Умореният ми ум се мъчеше да прецени положението, да състави план за действие.

Аз с изненада се убедих, че сега, когато почти съм постигнал заветната си цел, това съвсем не ме радва. Изпитвах силна умора, от страшното напрежение на почти четиридневната непрекъсната работа се бях притъпили всичките ми чувства. Бях обзет от равнодушие и напразно се опитвах да си възвърна ентусиазма на първите дни от работата, онзи страстен стремеж към открития, който ми бе дал воля да погубя хладнокръвно дори стария си баща. Изгубих интерес към всичко. Но разбихах, че това е временно състояние, предизвикано от преумората и безсънието, и че лекарствата или отдихът ще ми възвърнат предишната енергия.

Съзнавах ясно само едно: работата трябваше да се доведе докрай; натрапчивата идея все още витаеше в ума ми. И тя трябваше да се осъществи колкото може по-скоро, тъй като бях вече похарчил почти всички пари. Озърнах се наоколо, погледнах играещите деца и гувернантките, които ги пазеха, и се опитах да мисля за фантастичните предимства на един невидим човек в нашия свят. Дотътрих се в къщи, хапнах малко, взех силна доза стрихнин и легнах да спя, без да се съблека, върху застланото легло... Стрихнинът, Кемп, е чудесно стимулиращо средство и не позволява на човек да се отпусне.

— Дяволско средство е той — рече Кемп. — Сатанинска сила, събрана в малко шишенце.

— Събудих се, изпълнен с голям прилив на сили, но и малко нервен. Известно ли ви е това състояние?

— Известно.

— Тогава някой почука на вратата. Това беше хазяинът, дошъл със заплахи и безброй въпроси, стар полски евреин с дълго сиво палто и мръсни пантофи. Мъчил съм някаква котка през нощта, твърдеше той; старата, изглежда, беше вече издрънкала. Той искаше да му кажа с какво точно се занимавам. Вивисекцията била строго забранена и отговорност можела да падне и върху него. Аз твърдях, че не е имало никаква котка при мен. Тогава той заяви, че газовият двигател се чува в цялата къща. Аз, разбира се, признах това. Той се въртеше около мене, опитвайки се да се вмъкне в стаята, и надничаше натам над очилата си с немски сребърни рамки; изведнъж ме обзе страх да не би той да разбере нещо от моята тайна. Опитах се да застана между него и моя апарат, но това само усили любопитството му. С какво се занимавам аз? Защо винаги съм сам и се крия от хората? Не върша ли нещо престъпно? Не е ли опасно това? А отгоре на всичко не плащам повече от обикновен наем за стая. Неговата къща винаги се била ползувала с добро име, а съседните не можели да се похвалят със същото. Накрая търпението ми се изчерпа. Казах му да си върви. Той запротестира, забърбори нещо за своето право да влиза при мен, когато поиска. В следния миг аз го хванах за яката. Нещо шумно се раздра и той излетя презглава в коридора. Тръшнах вратата след него, заключих я и седнах разтреперан.

Хазяинът вдига врява пред вратата още известно време, но аз не му обърнах внимание и той скоро си отиде.

Тази случка обаче ускори нещата. Не знаех нито какво е намислил да направи хазяинът, нито какво има право да стори. Да се преместя в нова квартира, значеше да забавя работата си, а бяха ми останали само двадесет фунта, почти всичките в банката. Не, не можех да допусна никакво забавяне. Дали да изчезна! Изкушението беше непреодолимо. Но тогава ще започне следствие, ще разграбят стаята ми.

Мисълта, че могат да придадат гласност на моята работа или да я прекъснат в момента, когато е почти завършена, ме разгневи и ми върна енергията. Излязох набързо с трите си тома бележки и чековата книжка — сега те се намират у онзи скитник — и ги пратих от най-близкия пощенски клон до службата за запазване на писма и пратки на Грейт Портланд Стрийт. Постарах се да напусна къщата колкото може по-безшумно. Като се върнах, чух, че моят хазяин тихо се качва по

стълбите — той, изглежда, бе чул затварянето на вратата. Щяхте да се разсмеете, ако го бяхте видели как отскочи назад, когато го настигнах стремително на площадката. Той ми хвърли унищожителен поглед, но аз го отминах и така затръшнах вратата на стаята си, че цялата къща се разтърси. Чух как хазяинът тътреше крака, дойде до вратата ми, постоя малко пред нея, после слезе долу. Незабавно почнах да се готвя за опита.

Всичко беше извършено през тази вечер и нощта след нея. Когато бях още замаян и ми беше лошо от лекарствата, взети от мен за обезцветяване на кръвта, някой почна да чука на вратата. После чукаването престана, стъпките като че ли се отдалечиха, но сетне отново се приближиха и чукаването се повтори. Някой се опита да пхне нещо под вратата — някаква синя хартийка. Ядосах се, скочих, отидох до вратата и широко я отворих. „Какво има още?“ — попитах аз.

Човекът до вратата беше хазяинът, той бе донесъл известие за принудително освобождаване на стаята или нещо подобно. Подаде ми хартията, но очевидно ръцете ми нещо го учудиха и ме погледна в лицето.

Един миг хазяинът стоя с отворена уста. Сетне извика нещо нечленоразделно, изпусна и свещта, и хартията и като се препъваше, побягна по тъмния коридор към стълбите.

Аз затворих вратата, заключих я и отидох до огледалото. Тогава разбрах какво го е ужасило. Лицето ми беше бяло — сякаш издялано от бял камък.

Ала аз не очаквах, че това ще ми коштува толкова големи страдания. Беше ужасно. Цялата нощ премина в страшни мъки, гадене и припадъци. Стисках зъби, кожата ми, както и цялото ми тяло, гореше като в огън, но аз лежах неподвижно, сякаш бях мъртвец. Тогава разбрах защо котката така мяукаше, преди да ѝ дам хлороформ. За щастие живеях сам, без прислуга. Имаше минути, когато плачех, стенех, разговарях сам със себе си. Но изтърпях всичко. Изгубих съзнание и се опомних чак посред нощ, съвсем отпаднал.

Нямах вече болки. Реших, че убивам сам себе си, но се отнесох към това съвсем равнодушно. Никога не ще забравя утрото на следния ден, няма да забравя ужаса, който ме обзе, като видях, че ръцете ми са сякаш направени от матово стъкло и че постепенно с настъпването на деня те стават все по-прозрачни и по-тънки, тъй че почнах да виждам

през тях всички предмети, разхвърляни из стаята, макар да затварях прозрачните си клепащи. Тялото ми стана сякаш стъкло, костите и артериите постепенно бледнееха, изчезваха; последни изчезнаха тънките бели нишки на нервите. Скърцах със зъби, но издържах докрай. Най-после останаха само бледобелите мъртви краища на ноктите и едно кафяво петно от някаква киселина на пръстите ми.

С голямо усилие станах от леглото. Отначало се чувствах безпомощен като пеленаче, стъпвайки на крака, които не виждах. Бях отпаднал и много гладен. Като се доближих до огледалото, пред което обикновено се бръснях, видях в него празно пространство, в което едва-едва се виждаха слабите следи на пигмента зад ретината на очите ми — следи, по-бледи от мъгла. Хванах се за края на масата и притиснах чело в огледалото.

Само с цената на отчаяно усилие на волята можах да се заставя да се върна до апарата и да завърша процеса.

Спах цялата сутрин, закрил лице с чаршафа, за да защитя очите си от светлината, а около пладне отново ме събуди чукане на вратата. Силите ми се бяха възстановили. Седнах, послушах се и чух някакъв шепот. Скочих на крака и се залових колкото можех по-безшумно да разглобявам апарата, пъхайки частите му по разни ъгли, за да не може никой да се досети как да го сглоби. Отново се почука и се чуха гласове — първо този на хазяина, а после два други. За да спечеля време, аз се обадох. Попаднах ми под ръка невидимото парцалче и невидимата възглавница, отворих прозореца и ги хвърлих на капака на щерната. Когато отворях прозореца, вратата затреця оглушително. Изглежда, някой я бе натиснал с рамо, за да я разбие. Но здравето резе, което бях поставил няколко дена преди това, не се поддаде. Обаче това ме стресна и разгневи. Като треперех с цялото си тяло, аз се заех да завърша бързо своите приготовления.

Събрах на купчина сред стаята малко непотребни чернови, слама, амбалажна хартия и други вехтории и пуснах газа. Върху вратата се посипаха тежки удари. Не можех да намеря кибрит. От яд задумах по стената с юмруци. Отново затворих горелката на газа, излязох на капака на щерната през прозореца, сетне затворих прозореца съвсем тихо и като седнах, зачаках — в пълна безопасност и невидим, но треперейки от гняв. Видях как изкъртиха една дъска от вратата, после избиха скобите на резето и в стаята нахлуха хазяинът и

двамата му доведени синове — здрави младежи на двадесет и три и двадесет и четири години. Зад тях се люшкеше старата вещица от долния етаж.

Можете да си представите изумлението им, когато намериха стаята ми празна. Един от младежите веднага се втурна към прозореца, отвори го и почна да се оглежда наоколо. Опулените му очи, брадатото му лице с дебели устни бяха само на една стъпка от мен. Блазнеше ме мисълта да цапна с юмрук по мутрата този глупак, но възприях ръката си.

Младежът гледаше право през мен, както и останалите, които дойдоха при него. Старецът се върна в стаята и надзърна под леглото, а после всички се завтекоха към шкафа. Сетне почнаха надълго да спорят, смесвайки идиш^[2] с кокни^[3]. И дойдоха до заключението, че изобщо не съм отговорил на чуването, че просто така им се е сторило. Моят гняв отстъпи място на чувство за необикновено тържествуване; аз седях отвъд прозореца и спокойно наблюдавах тези четирима души (старицата също влезе в стаята, озъртайки се недоверчиво като котка), които се опитваха да разберат голямата загадка — къде съм се дянал.

Старият, доколкото можах да разбера двуетичната му реч, се съгласи със старицата, че се занимавам с вивисекция. Синовете възразяваха на завален английски, че съм електротехник и за доказателство се позоваваха на динамомашините и на приборите за излъчване. Те всички се страхуваха от моето завръщане, макар, както разбрах по-късно, да бяха заключили външната врата. Старицата надникна в шкафа и под леглото. Един от моите съседи по квартира, продавач на плодове по улиците, който живееше заедно с един месар в отсрещната стая, се появи на площадката на стълбите; извикаха го в моята стая и му казаха нещо, от което не чух всичко.

Дойде ми наум, че ако приборите за излъчване попаднат в ръцете на наблюдателен, образован човек, те ще му разкрият твърде много; ето защо, като избрах подходящ момент, аз се вмъкнах в стаята и заобикаляйки старицата, разединих динамомашините и счупих и двата апарата. Как се изплашиха неканените ми гости! После, докато се мъчеха да си обяснят счупването, аз се измъкнах от стаята и тихо слязох долу.

Влязох в една от гостните и зачаках тяхното завръщане; те дойдоха скоро, като все още спореха и се мъчеха да си обяснят

случилото се. Бяха малко разочаровани, понеже не бяха видели в стаята ми никакви ужаси, и същевременно смутени, не знаейки доколко законно са постъпили спрямо мен. Веднага щом слязоха в партера, аз отново се промъкнах в стаята си, този път с кутия кибрит, запалих купчината книги и боклук, придърпах към нея столовете и леглото и прекарах до огъня газа посредством каучукова тръбичка.

— Вие запалихте къщата! — възкликна Кемп.

— Да, запалих я! Това беше единственият начин да прикрия следите си, а къщата несъмнено бе застрахована... Махнах безшумно резето на външната врата и излязох на улицата. Бях невидим и едва сега започнах да съзнавам необикновените предимства, които ми даваше моето състояние. Главата ми вече гъмжеше от планове за най-дръзки и чудновати неща, които можех да извърша безнаказано.

[1] Вивисекция — разрязване на жив организъм с научна цел. ↑

[2] Идиш — език, говорен от евреите в Източна Европа и Северна Америка, основан на хебраизиран средногермански, с примес от полски, френски и английски думи. ↑

[3] Кокни — жаргон на по-простите хора в Лондон, характерен най-вече за жителите на Ист Енд. ↑

ДВАДЕСЕТ И ПЪРВА ГЛАВА НА ОКСФОРД СТРИЙТ

Като слизах първия път по стълбата, аз срещнах неочаквано затруднение: не беше лесно да ходя, без да виждам краката си; два пъти дори се препънах. Освен това проявих някаква неприсъща за мене непохватност, когато се залових с резето на вратата. Обаче преставайки да гледам земята, скоро се научих да ходя сравнително добре по равно място.

Настроението ми, както вече казах, беше възторжено. Чувствувах се така, както би се чувствувал един виждащ човек в град на слепци, разхождайки се с меки пантофи и безшумни дрехи. Изпитвах диво желание да се присмивам на хората, да ги плаша, да ги потупвам по гърба, да им събарям шапките и изобщо да се веселя от необикновените предимства на своето състояние.

Ала веднага щом се озовах на Грейт Портланд Стрийт (живеех до един голям магазин за платове), чух извънтяване на стъкло и усетих силен удар в гърба. Като се обърнах, видях един човек, който носеше кошница с шишета сода, че гледа изумено своя товар. Въпреки че ударът беше много болезнен, човекът бе така смешно опулен, че аз гръмко се разсмях. „В кошницата има дявол“ — казах аз и внезапно му дръпнах кошницата от ръцете. Той я пусна и аз я вдигнах във въздуха.

Но сетне някакъв глупав файтонджия, който стоеше на вратата на една кръчма, се втурна да хване кошницата и протегнатата му ръка ме удари под ухото, причинявайки ми мъчителна болка. Изпуснах кошницата, която с трясък и звън падна върху файтонджията, и чак когато се вдигна врява и затропаха много крака, когато дотичаха от магазините хора и спряха много превозни средства, разбрах какво съм направил. Проклинайки своето безумие, аз се долепих до витрината на един магазин и зачаках случай да се измъкна незабелязано от блъсканицата. Още миг и щях да бъда въвлечен в тълпата и тогава моето присъствие щеше неминуемо да бъде открито. Блъснах едно момче от месарски магазин, което за щастие не забеляза, че го е

блъснало празно пространство, и се скрих зад файтона на файтонджията. Как е свършила тази история, не знам. Прекосих тичешком улицата, която за щастие беше свободна, и изплашен, че насмалко не откриха невидимостта ми, бързо вървах, без да гледам накъде; озовах се на Оксфорд Стрийт, където следобед е винаги пълно с хора.

Опитах се да се слея с потока, но тълпата беше твърде гъста и след миг почнаха да ме настъпват по краката. Тогава тръгнах по отводнителната канавка, твърдото дъно на която беше болезнено за босите ми крака; след миг окът на един минаващ край мен файтон ме ръчна под мишницата и възбуди и предишната болка в гърба. Олюлявайки се, аз се отдръпнах от файтона и като избягнах с конвулсивно движение една детска количка, се озовах зад превозното средство. Спаси ме една щастлива мисъл: тръгнах подир бавно движещия се файтон, без да изоставам от него нито крачка. Моето приключение, взело тъй неочакван обрат, ме изплаши, ала аз треперех не само от страх, но и от студ. В този ясен януарски ден бях съвсем гол, а тънкият слой кал по паважа беше почти замръзнал. Колкото и да изглежда глупаво, аз не бях съобразил, че прозрачен или не, си оставам уязвим за лошото време и студа.

И тогава ми хрумна блестяща идея, изтичах напред и седнах във файтона. Като треперех от студ, уплашен, със започваща хрема, с натъртени места по гърба, които вече ме боляха по-силно, аз пътувах бавно по Оксфорд Стрийт и отминах Тотнъм Корт Роуд. Настроението ми съвсем не приличаше на онова от преди само десет минути, когато излязох на улицата. На ти тебе *невидимост!* Занимаваше ме само една мисъл: как да се оправя от незавидното положение, в което се намирах.

Минавахме покрай книжарницата на Мюди; в този миг някаква висока жена, натоварила се с пет-шест книги с жълти корици, извика моя файтонджия и като скочих бързо от файтона, за да не се сблъскаме с жената, конският трамвай мина само на косъм от мене. Упътих се към Блумсбъри Скуеър с намерение да поема на север от Музея, за да се озова в един по-безлюден квартал. Бях вкочанясал от студ и глупавото ми положение така ме гнетеше, че хленчех, като тичах. На западната страна на Блумсбъри Скуеър от канцеларията на дружеството на фармацевтите изтича едно бяло кученце и веднага тръгна подир мен, душейки земята.

Дотогава не ми беше идвало наум, че за кучето носът е това, което са за човека очите. Кучетата усещат с носа си движението на човека, също както хората го виждат с очите. Долната твар почна да лае и да скача около мене, показвайки съвсем ясно, че е открила моето присъствие. Пресякох Грейт Ръсел Стрийт и непрекъснато поглеждах през рамо; чак като повървах по Монтагю Стрийт, забелязах какво иде насреща ми.

До ушите ми достигнаха силни звуци на музика и аз видях, че по улицата, откъм Ръсел Скуеър, идват много хора — всички с червени пуловери и пред тях знамето на Армията на спасението^[1]. Не можех да се надявам, че ще се промъкна през пеещата и дъвчеща тълпа, запълнила цялата улица, а да се върна назад и пак да се отдалеча от квартирата си, не смеех. Ето защо веднага взех решение: бързо изтичах на белите стълби пред една къща срещу оградата на Музея и зачаках да отmine тълпата. За щастие кученцето, като чу музиката, се поспря нерешително и сетне с вирната опашка затича обратно към Блумсбъри Скуеър.

Музиката се приближаваше, гърмейки някакъв химн, а тълпата пригласяше с думите: „Кога ще видим ние Неговия лик!“, което ми се стори ироничен намек. Множеството сякаш се точеше покрай мен безкрайно. „Трам-там-там“ — ехтеше барабанът с вибриращ резонанс и аз не забелязах веднага, че двама хлапаци са се спрели до парапета на оградата, недалеч от мен. „Виж“ — рече единият. „Какво?“ — попита другият. „Следи... от боси крака. Сякаш някой е ходил из кал.“

Погледнах надолу и видях, че хлапациите, ококорили очи, разглеждат калните следи, които бях оставил по скоро измитите стъпала. Минаващите немилостиво блъскаха хлапациите, но те, увлечени от своето откритие, продължаваха да стоят край мен. „Трам-там-там, кога, трам, ще видим ние, трам, Неговия лик, трам-там...“ — „Казвам ти, някой се е качил бос по тези стълби — каза единият хлапак. — А не е слязъл обратно и от краката му е текла кръв.“

Най-гъстата част на тълпата вече бе отминала. „Виж там, Тед“ — извика по-малкият детектив, силно учуден, сочейки точно моите крака. Погледнах надолу и веднага забелязах мътното очертание на краката си; появило се поради малкото кал по тях. Останах като вкаменен.

„Чудно нещо! — възкликна по-големият хлапак. — Гледай ти! Също като човешки крак, нали?“ След известно колебание той дойде

по-близо до мен и протегна ръка. Някакъв мъж рязко се спря да види какво иска да хване момчето, после се спря и едно момиче. След миг хлапакът щеше да ме докосне. Тогава аз разбрах какво да направя. Като пристъпих напред — хлапакът с вик отскочи назад, — аз бързо се прехвърлих на терасата пред входа на съседната къща. Но по-малкият хлапак беше много наблюдателен; той забеляза моето движение и преди да успея да сляза по стълбите на тротоара, се опомни от минутното си смайване и почна да вика, че краката са прескочили през оградата.

Всички притичаха и видяха как на най-долното стъпало и на тротоара бързо-бързо се появяват все нови и нови следи. „Какво става?“ — попита някой. „Крака! Гледайте! Тичат крака!“

Ала хората по улицата, освен моите трима преследвачи, бързаха след Армията на спасението и този поток задържахше не само мене, но и преследвачите. Сипеха се въпроси и възгласи на изумление. Като съборих някакъв младеж, аз затичах стремглаво по Ръсел Скуеър, а шест-седем изумени минувачи се носеха по моите следи. Нямаше време за обяснения, иначе сигурно цялата тълпа щеше да тръгне подир мен.

На два пъти завивах зад ъгли и пак поемах назад, три пъти пресякох улицата и се връщах по същия път, краката ми се постоплиха, произсъхнаха и следите ми станаха по-бледи. Накрая, като издебнах един свободен миг, аз си избърсах краката с ръце и по този начин напълно убягнах от погледа. Последното, което видях от преследвачите, бяха десетина души, които с безгранично изумление разглеждаха бавно съхнещия отпечатък от крака ми, получил се от една локва на Тависток Скуеър, отпечатък тъй изолиран и неразбираем за тях, както този, на който се натъкнал Робинзон Крузо.

Бягството ме погря и аз почнах да се промъквам през лабиринта от по-глухи улички вече с по-бодро настроение. Гърбът ми се беше вдървил и ме болеше, под ухото ме смъдеше от пръстите на файтонджията, кожата на врата ми беше одраскана от неговите нокти, краката ми бяха изранени и поради порязаното си стъпало накуцвах. Към мен се приближи някакъв слепец, но аз навреме го забелязах и се отдръпнах бързо настрана — боях се от острия му слух. Веднъж-дваж случайно се сблъсках с минувачи и те се спираха в недоумение, слисани от разнеслите се ругатни, идващи неизвестно откъде. После

усетих на лицето си нещо леко и меко и площадът се загърна с тънко було от бавно падащ сняг. Бях се простудил и не можех да се въздържа да не кихам от време на време. А всяко куче, което се появяше отнякъде и навирило нос, почваше с любопитство да души, вселяваше в мен ужас.

После се зададе някакъв мъж, след него други мъже и момчета; всички тичаха и викаха. Някъде имаше пожар. Тълпата тичаше по посока на моята квартира. Като погледнах от една странична улица, аз видях гъст облак чер дим, който се издигаше над покривите и телефонните жици. Не се съмнявах, че гори моята квартира. Всичките ми дрехи, апарати, всичкото ми имущество бе останало там, с изключение на чековата книжка и трите тома бележки, които ме очакваха на Грейт Портланд Стрийт. Да, бях изгорил корабите си — така беше всъщност! Целият дом бе обхванат от пламъци.

Невидимия млъкна и се замисли. Кемп неспокойно погледна през прозореца.

— Е — рече той, — продължавайте.

[1] Армия на спасението — религиозно-благотворителна организация в Англия. ↑

ДВАДЕСЕТ И ВТОРА ГЛАВА В ГОЛЕМИЯ МАГАЗИН

— И тъй, през януари, сред фъртуната — а щом снегът ме покриеше, веднага щеше да ме издаде, — уморен, настинал, изпитващ болка, безкрайно нещастен и все още само наполовина убеден в своята невидимост, аз почнах новия живот, на който сам се бях обрекъл. Нямах нито убежище, нито средства за съществуване, нямаше никой в целия свят, на когото да мога да се доверя. Да разкрия тайната си, би значило да се откажа от плановите си и да почнат да ме показват насам-натам като мечка. Въпреки това аз едва не реших да се приближа до някой случаен минувач и да прибегна до неговата милост. Но твърде добре разбирах какъв ужас и каква безчовечна жестокост би възбудил един такъв опит. Не ми беше до планове. Искях само да се скрия от снега, да се загърна и сгрея — тогава може би ще помисля и за някакъв план. Но дори за мене, Невидимия, редиците лондонски къщи бяха заключени, залостени, недостъпни.

Единственото, което виждах ясно пред себе си, бяха студът, моята бездомност и мъките на предстоящата нощ сред виелищата.

И изведнъж ми хрумна блестяща мисъл. Свих по една улица, която водеше от Гауър Стрийт към Тотнъм Корт Роуд, и се озовах пред големия магазин „Омниум“, вие го знаете, там продават всичко — месо, бакалски стоки, бельо, мебели, дрехи, дори картини с маслени бои. Този магазин представлява гигантски лабиринт от най-различни щандове. Надявах се да намеря вратите на магазина отворени, но се излъгах. Докато стоях пред широкия вход, пристигна един екипаж и портиерът с ливрея и надпис „Омниум“ на фуражката отвори вратите. Успях да се вмъкна в магазина и като минах през първия отдел — там продаваха кордели, ръкавици, чорапи и прочие, — се озовах в по-обширно помещение, където продаваха кошници за излет и плетени мебели.

Аз обаче не се чувствах в пълна безопасност, тъй като тук непрекъснато се трупаха купувачи. Почнах да се разхождам

неспокойно из магазина и накрая попаднах на грамаден отдел на горния етаж, където имаше много легла. Тук най-сетне си намерих приют сред огромна купчина сгънати дюшеци. В магазина вече бяха запалили осветлението, беше приятно топло, реших да остана в своето убежище и като следях внимателно неколцината продавачи и купувачи, които се разхождаха из отдела, зачаках часа, когато ще затворят магазина. Тогава ще мога да се сдобия с храна, облекло и маскировка, ще обиколя целия магазин, ще изследвам неговите запаси и може би ще си поспя на някое легло. Този план ми се струваше осъществим. Искях да намеря дрехи, които да подходжат за омотана, но небудеща подозрение фигура, да се сдобия с пари, после да си получа книгите и пакетите, да си наема някъде квартира и да си разработя планове за пълното използване на всички предимства над себеподобните ми, които, както все още си въобразявах, ми даваше моята невидимост.

Времето за затваряне на магазина настъпи скоро. Беше минал не повече от час, откак се бях покатерил на купчината дюшеци, и забелязах, че щорите на прозорците са спуснати и че последните купувачи се отправят към изходите. Сетне пъргави млади мъже със завидна бързина заприбираха стоките, разхвърляни по щандовете. Когато тълпата почна да редее, аз напуснах леговището си и внимателно се промъкнах към централните отдели на магазина. Слиса ме бързината, с която цяла армия младежи и девойки прибираха стоките, изложени през деня за продажба. Всички кутии със стока, окачените платове, дантелените фестони, кутиите със сладки неща в бакалския отдел, различните предмети, изложени по щандовете — всичко се сваляше, сгъваше и прибираше в съответните хранилища, а онова, което не можеше да се свали и прибере, се покриваше с калъфи от някаква груба материя като зебло. Накрая всички столове бяха наредени по щандовете нагоре с краката, на пода не остана нищо. Като свършеше работата си, всеки от младите хора си тръгваше с израз на радост, каквато рядко съм забелязвал върху лицата на продавачите преди това. После се появиха много юноши с дървени стърготини, кофи и метли. Трябваше непрекъснато да се отстранявам от тях и все пак стърготини попаднаха върху единия ми глезен. Като се разхождах из опустелите тъмни помещения, аз още дълго чувах бръскането на метлите. Най-сетне, след час и повече, откак бяха затворили магазина, чух, че заключват вратите. Възцари се тишина и аз останах сам в

огромния лабиринт от щандове, коридори и зали за показ на стоки. Беше съвсем тихо — помня как, като минавах край един от входовете на магазина към Тотнъм Корт Роуд, долових стъпките на минувачите.

Най-напред се упътих към мястото, където бях видял чорапи и ръкавици. Беше тъмно и едва намерих кибрит в чекмеджето на едно малко бюро, което служеше за каса. Но ми трябваше и свещ. Почнах да свалям капациите и да тършувам из кутиите и сандъците, но в края на краищата успях да намеря това, което търсех. Свещите бяха в един сандък, на който пишеше: „Вълнени мъжки гащи и фланели“. После взех чорапи и едно дебело шалче, след което, се упътих към отдела за готови дрехи, където се снабдих с панталони, меко сако, палто и шапка с наведена периферия — като шапките на свещениците. Отново се почувствувах човек и първата ми мисъл беше да се нахраня.

На горния етаж имаше бюфет със закуски и там намерих студено месо. В кафеника беше останало малко кафе, аз запалих газа й го стоплих. Похапнах си добре. След това тръгнах да си търся одеяло — трябваше да се задоволя накрая с една пухена завивка — и попаднах в бакалския отдел, където намерих цяла грамада шоколад и захаросани плодове, от които едва не преядох, както и бяло бургундско вино. А в съседство беше отделът за играчки, който ме насочи към блестяща идея: там открих няколко изкуствени носа — виждали сте такива носове — и след това ми потрябваха и тъмни очила. За съжаление „Омниум“ нямаше оптически отдел. Но пък носът беше за мен действително важно нещо. Помислих си за грим. Сдобил се с картонен нос, аз започнах да мечтая за перуки, маски и прочие. Накрая заспах върху купчина пухени завивки, където беше много топло и удобно.

Като заспихах тази вечер, аз за пръв път след необикновената си промяна се почувствувах добре. Намирах се в състояние на пълно безгрижие и бях настроен твърде оптимистично. Надявах се на сутринта да се измъкна незабелязано от магазина, облечен и с омотано с бялото шалче лице, после да си купя очила с откраднатите от мен пари и така да завърша предreshването си. През нощта сънувах несвързано всички необикновени неща, които бяха станали с мен през последните няколко дена. Видях мръсния дребен евреин — моя хазяин — да крещи из къщата, недоумяващите му синове, сбръчканото, грубо лице на старицата, която питаше за своята котка. Отново изпитах странното усещане при вида на изчезващото бяло парцалче. После ми

се присъни ветровитият склон на хълма при погребението на баща ми, настиналият възрастен свещеник, който подсмърчаше и мърмореше над зеещия гроб: „От пръст си направен, на пръст ще станеш.“

„И ти също“ — рече нечий глас и изведнъж няколко души ме помъкнаха към гроба. Аз се дърпах, виках, молах присъстващите на погребението, но те стояха неподвижно и слушаха опелото; старият свещеник, също без да спира, монотонно четеше молитви и час по час подсмърчаше. Съзнавах, че не ме виждат и не ме чуват и че ме държат сили, превъзхождащи моята. Въпреки съпротивата ме хвърлиха в гроба и като паднах върху ковчегата, той глухо изкънтя; после каменистата пръст почна да се сипе отгоре ми. Никой не забелязваше, никой не подозираше моето присъствие. Лудо се замяхах в гроба и се събудих.

Бледата лондонска зора бе настъпила, през пролуките на щорите на прозорците вече проникваше студена сива светлина. Аз приседнах и дълго не можех да разбера какво е това грамадно помещение с много щандове, с топове платове, купчини завивки и възглавници и с железни колони. После си спомних всичко и тутакси чух някакви гласове.

Отдалеч, от едно помещение, където беше по-светло, тъй като там щорите бяха вече вдигнати, към мен се приближаваха двама души. Скочих на крака и се заоглеждах къде да се скрия; това движение издаде присъствието ми. Предполагам, че те са успели да забележат моята фигура, отдалечаваща се тихо с бързи стъпки. „Кой е там?“ — извика единият. „Стой!“ — провикна се другият. Свих зад един ъгъл и се сблъсках с някакъв дангалак на около петнайсет години. Не забравяйте, че аз бях фигура без лице! Той изпищя, а аз го повалих на земята, продължих да бягам, свих зад друг ъгъл и тогава ми хрумна щастлива мисъл: легнах на пода зад един щанд. След миг чух край мен стъпките на тичащи хора, отвсякъде се чуваха викове: „Вратите, заключете вратите!“, „Какво има?“ — и от всички страни почнаха да се сипят съвети как да ме хванат.

Лежах на пода, изплашен до смърт. Колкото и да изглежда странно, в онзи миг не ми идваше наум, че трябва просто да се съблека. Очевидно у мен твърде дълбоко се бе вселило предишното решение да изляза от магазина облечен. А после откъм дългото, тясно място между щандовете се разнесе вик: „Ето го!“

Аз скочих, грабнах един стол от щанда и като го хвърлих върху глупеца, който извика това, се втурнах да бягам, налетях зад един ъгъл на друг човек, отхвърлих го настрана и се завтекох нагоре по стълбите. Той се задържа на крака и като извика на другите да дойдат насам, се спусна ядосано подир мен. На върха на стълбите бяха натрупани множество ярко нашарени съдове — как се наричаха?

— Саксии за цветя — подсказа Кемп.

— Именно, саксии за цветя! На най-горното стъпало аз се обърнах назад, измъкнах от купчината една саксия и я счупих в главата на доближилия ме глупец. Цялата купчина саксии рухна, чух викове и стъпки към мен отвсякъде. С все сила се втурнах към бюфета за закуски, но там имаше някакъв човек в бяло като готвач, който също ме подгони. Направих последен отчаян завой и се озовах в отдела за лампи и железария. Изтичах зад щанда и причаках готвача. Веднага щом той се появи, пръв от всички преследвачи, цапнах го с една лампа. Той падна и аз, като се сниших зад щанда, почнах да събличам дрехите си колкото можех по-бързо. Палтото, сакото, панталоните, обувките — всичко това можах да сваля много бързо; но тези проклети фланели от агнешка вълна се залепват за тялото ти като собствената ти кожа. Готвачът лежеше неподвижно откъм другата страна на щанда, зашеметен от удара или припаднал от страх, но аз чувах стъпки на много хора, преследвачите приближаваха — и трябваше отново да се спасявам с бягство, като заек, изгонен от купчина дърва.

„Насам, господин полицай!“ — извика някой. Пак се озовах в отдела за легла, в края на който имаше цяла гора от гардероби. Вмъкнах се бързо сред тях, легнах на пода и като се заизвивах като червей, смъкнах най-сетне фланелата. Когато зад ъгъла се появиха полицаят и трима продавачи, аз стоях вече съвсем гол, задъхан и уплашен. Те се втурнаха към фланелата и гащите ми и сграбчиха панталоните. „Хвърлил е пляката си — каза един от продавачите. — Навярно е някъде тук.“

Но все едно, те не ме намериха.

Аз постоях, гледайки как ме търсят и проклинайки лошия си късмет, тъй като ми взеха дрехите. После се отправих към бюфета за закуски, изпих малко мляко и като седнах до камината, почнах да обмислям положението си.

След малко дойдоха двама продавачи и доста разпалено закоментираха случилото се; приличаха ми на глупци. Чух силно преувеличения разказ за извършените от мен опустошения, както и всевъзможни предположения за това къде се намирам. После наново почнах да обмислям своя план на действие. Да откънеш нещо от магазина особено след цялата тази суматоха, беше извънредно трудно. Слязох в склада да видя дали няма да мога да увия и надпиша един пакет, но не можах да разбера системата на контролата. Към единайсет часа реших, че е безсмислено да остана повече в магазина, тъй като снегът се бе стопил и времето беше по-хубаво и по-топло, отколкото предишния ден, и излязох на улицата. Бях отчаян от своя неуспех, а плановете ми за бъдещето бяха съвсем мъгляви.

ДВАДЕСЕТ И ТРЕТА ГЛАВА НА ДРУРИ ЛЕЙН

— Сега вече почвате да разбирате — продължи Невидимия — цялата неизгода на моето положение. Нямах нито покрив, нито дрехи, а да се облека, значеше да се откажа от всичките си предимства, да се превърна в нещо странно и страшно. Нищо не ядях, тъй като да приема храна, тоест да погълна непрозрачно вещество, значеше да стана смешно видим отново.

— За това аз не помислих — каза Кемп.

— Да, и аз също. А снегът ми отвори очите за други опасности. Не можех да излизам на улицата, когато валеше: той ме покриваше и по такъв начин ме издаваше. Дъждът също би издавал моето присъствие, очертавайки ме с воден контур и превръщайки ме в проблясваща повърхност на човек — в мехур. А мъглата? При мъгла аз бих се превръщал в мътен мехур, във влажно подобие на човешко същество. Освен това, като скитах из улиците на Лондон, аз си мърсах краката, а по кожата ми падаха сажди и прах. Не знаех колко време ще бъде достатъчно нечистотията да ме издаде, но ясно разбирах, че това ще настъпи скоро, ако продължавам да стоя в Лондон. Упътих се към бедното предградие до Грейт Портланд Стрийт и се озовах на края на улицата, където живеях преди. Но не минах оттам, защото срещу още димящите развалини на къщата, която бях запалил, имаше пак гъста тълпа. Трябваше преди всичко да си намеря дрехи. Тогава зърнах едно от онези магазинчета, в които се продава всичко: вестници, сладки неща, играчки, канцеларски материали, украшения за елхи, макар че беше след Коледа, и други такива вещи. На витрината забелязах цяла изложба на маски и носове и това отново ме наведе на същата мисъл, както когато видях играчките в „Омниум“. Тръгнах назад, вече с определена цел, и като избягвах многолюдните улици, се упътих към глухите квартали на север от Странд, понеже си спомних, че някъде нататък се намират ателиетата на неколцина театрални шивачи.

Денят беше студен, по улицата духаше остър северен вятър. Вървах бързо, за да не ме блъскат отзад. Всеки кръстопът представляваше за мен опасност, всеки минувач — обект на моето внимание. На края на Бедфорд Стрийт някакъв човек, когото исках да задмина, неочаквано се обърна и като връхлетя върху мен, ме повали на паважа, където едва не попаднах под един кабриолет.

Файтонджииите, чиито файтони бяха наредени по улицата, помислиха, че човекът е получил нещо като удар. Това сблъскване така ме разстрои, че отидох на Ковънтгардънския пазар и там се свих в едно тихо кътче до сергия с теменужки, задъхвайки се и треперейки. Изглежда, наново се бях простудил и бях принуден скоро да се махна оттам, за да не привлече вниманието на хората със своето кихане.

Най-сетне достигнах целта на своите търсения — това беше едно мръсно, оплюто от мухи магазинче на уличка близо до Друри Лейн, с витрина, отрупана със сърмени дрехи, фалшиви скъпоценности, перуки, пантофки, домина и снимки от представления. Магазинчето беше старомодно, ниско и тъмно, а над него се извисяваха още четири етажа, мрачни и неприветливи. Надникнах през витрината и като не видях никого в магазинчето, влязох. Окаченото до вратата звънче иззвъня. Оставих вратата отворена, проврях се покрай голия манекен и се скрих в ъгъла зад голямото огледало. Един миг никой не се показа. После чух нечий стъпки и в магазина се появи някакъв човек.

Бях си вече съставил план за действие. Ще се промъкна в къщата, ще се крия някъде горе, ще чакам удобен момент и когато всичко притихне, ще си избира перука, маска, очила и дрехи, сетне незабелязано ще се измъкна на улицата вероятно в твърде странен, но все пак приемлив вид. Освен това се надявах да отмъкна и парите, които намеря в къщата.

Човекът, който влезе в магазинчето, беше нисък, по-прегърбен, с надвиснали вежди, дълги ръце и много къси криви крака. Изглежда, моето звънене го бе сварило на масата. Той изпитателно огледа магазинчето, после на лицето му се изписа учудване и накрая гняв, когато се убеди, че няма никого. „Дявол да ги вземе тези хлапета!“ — избърбори той. Излезе на улицата и погледна нагоре-надолу. След миг се върна, хлопна ядосано вратата с крак и като си мърмореше нещо под носа, се упъти към вратата за към къщата, откъдето се бе появил.

Напуснах моето убежище, за да го последвам, но той чу движението ми и се спря като вкаменен. Спрях се и аз, смаян от острия му слух. Той тръшна вратата под носа ми.

Обзе ме нерешителност. Изведнъж чух отново бързите му стъпки и вратата отново се отвори. Той почна да оглежда магазинчето като човек, чиито подозрения още не са се разсеяли. Сетне, мърморейки пак, огледа тезгяха отзад и надникна зад някои вещи. След това се спря колебливо. Тъй като бе оставил вратата към къщата отворена, аз се промъкнах в съседното помещение.

Това беше странна малка стая, бедно обзаведена, с купчина големи маски в единия ъгъл. На масата стоеше изстиналата закуска на стопанина. Повярвайте ми, Кемп, не ми беше лесно да стоя там, вдъхвайки миризмата на кафето и гледайки как той отново идва и сяда да се храни. Той обаче се хранеше твърде неапетитно. Стаята имаше три врати; една от останалите две водеше нагоре, другата надолу, но и трите бяха затворени. Не можех да изляза от стаята, докато той беше там; не можех дори да мръдна от мястото си заради неговия остър слух, а в гърба ми духаше. На два пъти едва не кихнах.

Усещанията ми бяха необикновени и интересни, ала едновременно с това чувствавах непоносима умора и едва изтърпях той да завърши закуската си. Накрая се засити, остави малките съдове на черния тенекиен поднос, на който бе сложен чайникът, и като събра трохите от изпоцапаната с горчица покривка, тръгна с подноса към вратата. Тъй като ръцете му бяха заети, той не можеше да я затвори след себе си, както очевидно му се искаше. Никога дотогава не бях виждал човек, който така да обича да затваря вратите! Последвах го в мазето, където беше неговата много мръсна кухня. Там имах удоволствието да видя как той почна да мие съдовете, а след това, без да намирам никакъв смисъл в присъствието си долу, където освен всичко друго босите ми крака изстиваха от тухления под, се върнах горе и седнах в неговото кресло до камината. Тъй като огънят тлееше, аз, без да помисля, хвърлих малко въглища. Този шум веднага привлече вниманието на стопанина, той дотича развълнуван и почна да опипва стаята, при което едва не ме докосна. Но и този грижлив преглед очевидно малко го задоволи. Той се спря на прага и преди да слезе долу, още веднъж внимателно огледа стаята.

Прекарах в тази малка приемна цяла вечност. Най-сетне стопанинът се върна и отвори вратата за нагоре. Успях да се промъкна бързо след него.

На стълбата той внезапно се спря и аз едва не връхлетях върху него. Застана, обърнал назад глава, гледаше ме право в лицето и се заслушваше. „Готов съм да се закълна...“ — каза той. С дългата си космата ръка стопанинът пощипваше долната си устна; погледът му шареше нагоре-надолу по стълбата. После той измърмори нещо и продължи да се качва нагоре.

Хванал дръжката на вратата, стопанинът отново се спря с израз на същото сърдито недоумение на лице. Той безспорно долавяше шумоленето при моите движения. Очевидно този човек имаше дяволски остър слух. Внезапно го обзе ярост. „Ако някой се е вмъкнал тук...“ — извика той, здравата изруга и не довърши заплахата си. Пъхна ръка в джоба си, не намери там това, което търсеше, и шумно, и войнствено, като се препъваше, се завтече покрай мен надолу. Но аз не го последвах, а седнах на най-горното стъпало и зачаках той да се върне.

Скоро стопанинът отново се появи и все още мърмореше нещо. Отвори вратата, но преди да успея да се вмъкна подир него, той я затръшна под носа ми.

Реших да огледам къщата и изгубих за това известно време, стремейки се да се движа колкото може по-тихо. Къщата беше съвсем стара, порутена, много влажна — тапетите на таванския етаж се бяха отлепили от стените — и гъмжеше от плъхове. Повечето дръжки на вратите се движеха тежко и аз не смеех да ги докосвам. Някои стаи бяха съвсем без мебели, а други отрупани с театрален реквизит, купен — ако се съди по вида му — на вехто. В една стая до спалнята намерих куп стари дрехи. Почнах нетърпеливо да ги ровя и като се увлякох, отново забравих за острия слух на стопанина. Чух предпазливи стъпки и вдигнах глава тъкмо навреме: стопанинът се появи на прага с един стар револвер в ръка и втренчи поглед в разбъркания куп дрехи. Аз стоях, без да мърдам, докато той с отворена уста подозрително оглеждаше стаята. „Трябва да е тя — бавно изрече той. — Дяволите да я вземат!“

Стопанинът безшумно затвори вратата и веднага ключът изщрака в ключалката. Чух неговите отдалечаващи се стъпки. И изведнъж

разбрах, че съм заключен. В първия миг просто не знаех какво да правя. Отидох до вратата, после до прозореца, сетне пак до вратата и се спрях смутен. Обзе ме ярост. Но реших най-напред да огледам дрехите. Още при първия си опит обаче съборих един вързоп от горните рафтове. Това отново привлече вниманието на стопанина и той пристигна още по-разгневен. Този път ме докосна, отскочи поразен и се спря с отворена уста сред стаята.

Скоро се поуспокои. „Плъхове“ — рече той полугласно, притиснал пръст до устните си. Беше несъмнено поуплашен. Аз безшумно излязох от стаята, но една дъска изскърца. Тогава проклетият дребосък тръгна из цялата къща с револвера в ръка, заключваше врата след врата и тикаше ключовете в джоба си. Като разбрах какво е намислил, изпаднах в такава ярост, че едва не изпуснах удобния момент. Защото вече знаех със сигурност, че е сам в цялата къща. Затова най-безцеремонно го халосах по главата.

— Халосахте го по главата! — възкликна Кемп.

— Да, здравата го фраснах, както вървеше надолу. Ударих го изотзад с едно столче, което стоеше на площадката на стълбата. Той се търколи надолу като чувал със стари обувки.

— Но извинете, елементарната хуманност...

— Елементарната хуманност важи за обикновените хора. Разберете, Кемп, трябваше да се измъкна от тази къща предрешен, и то така да го сторя, че той да не ме види. Друго средство не можех да измисля. После му запуших устата с една жилетка от времето на Луи XIV и го завързах в един чаршаф.

— Завързахте го в чаршаф!

— Направих нещо като вързоп. Доста добро средство, с което да наплаша този идиот и да го усмиря, а да се измъкне от този вързоп, не беше така лесно. Драги Кемп, какво ме гледате, сякаш съм извършил убийство! Та той имаше револвер. Ако ме беше открил, щеше хубаво да ме надупчи...

— Но все пак — забеляза Кемп — в Англия, в наше време!... И при това този човек си е бил у дома, а вие... вие сте извършвали грабеж.

— Грабеж ли? По дяволите! Може би ще ме наречете и крадец. Надявам се, Кемп, че не сте толкова глупав, та да запееете пак старата песен. Няма не можете да разберете в какво положение бях тогава?

— Ами неговото положение! — възрази Кемп.

Невидимия скочи.

— Какво искате да кажете? — попита той.

Лицето на Кемп прие малко сурово изражение. Той понечи да каже нещо, но се въздържа.

— Впрочем — рече докторът, като внезапно промени тона си, — смятам, че наистина не сте имали друг изход. Вашето положение е било безизходно. И все пак...

— Разбира се, аз бях в безизходно положение... в ужасно положение! Пък и стопанинът ме бе довел до лудост — гонеше ме из цялата къща, плашеше ме с глупавия си револвер, отключваше и заключваше вратите. Това беше просто непоносимо. Вие не ме вините, нали?... Не ме вините?

— Никога никого не виня — отвърна Кемп. — Да виниш хората, е твърде старомодно. Е, какво направихте после?

— Бях гладен. Долу намерих самун хляб и малко лошо сирене — беше повече от достатъчно, за да утоля своя глад. После изпих малко бренди с вода и се упътих нагоре покрай моя импровизиран вързоп — той лежеше, без да мърда — към стаята със старите дрехи. Прозорецът на тази стая, с мръсни дантелени завеси, гледаше към улицата. Отидох до прозореца и надникнах през пролуката между завесите. Денят беше ясен, ослепително ясен в сравнение със здрача на мрачната къща, в която се намирах. Улицата беше много оживена — колички с плодове, един кабриолет, кола, натоварена със сандъци, количка на продавач на риба. От силния блясък пред очите ми заплуваха цветни петна и аз извърнах поглед към полутъмната стая. Възбудата ми се уталожи, отново ме обзе трезво чувство за моето положение. В стаята миришеше слабо на бензин, който, изглежда, се употребяваше за почистване на дрехите.

Почнах внимателно да оглеждам стая след стая. Несъмнено гърбушкото отдавна живееше в тази къща сам. Интересна личност. Всичко, което би могло да ми послужи, аз събрах в стаята, където бяха дрехите, после почнах грижливо да подбирам нужните ми вещи. Намерих една чанта, която можеше да ми бъде полезна, пудра, руж и лейкопласт.

Отпърво помислих да си боядисам и напудря лицето, за да го направя видимо, но веднага се сетих, че в това има голямо неудобство:

за да изчезна отново, ще трябва да си послужи с терпентин и някои други средства и това би ми отнело много време. Накрая си избрах един по-хубав нос, малко карикатурен, но не повече от носовете на доста хора, тъмни очила, бакенбарди с прошарени косми и перука. Долни дрехи не намерих, но можех да си купя такива по-късно, а засега се загърнах с няколко бели кашмирски шалчета и си сложих на лицето домино от книговезко платно. Чорапи нямах, затова пък обувките на гърбушкото ми дойдоха почти по мярка. В касата на магазина намерих три суверена и сребро, равняващо се на около трийсет шилинга, а като разбих един шкаф в приемната, намерих в него осем фунта злато. Вече можех да се появя на бял свят в тази екипировка.

После почнах да се съмнявам дали действително външността ми е приемлива. Внимателно се огледах в едно малко тоалетно огледало, като се извъръцах ту на една, ту на друга страна, проверявайки дали не съм пропуснал нещо, но не, изглежда, всичко беше в ред. Фигурата ми беше гротескна — наподобяваше просяк на сцената на театър, — но се утеших с мисълта, че се срещат и такива хора. Като се поуспокоих, аз слязох с малкото огледало в магазина, спуснах завесите и отново се огледах от всички страни в голямото огледало в ъгъла.

Известно време събирах кураж, после отключих вратата на магазина и излязох на улицата, предоставяйки на дребосъка да се измъкне със собствени сили от чаршафа. След пет минути свивах вече за дванайсети път от една улица в друга. Видът ми не привличаше вниманието на никого. Изглежда, бях преодолял последното препятствие.

Той замълча отново.

— А гърбушкото оставихте на произвола на съдбата, така ли? — попита Кемп.

— Да — отвърна Невидимия. — Не зная какво е станало с него. Вероятно е развързал чаршафа или по-право го е скъсал с ритане. Възлите бяха много здрави.

Той пак замълча, отиде до прозореца и се загледа навън.

— Кажете какво се случи, когато излязохте на Странд.

— О! Отново изпитах разочарование. Мислех, че патилата ми са се свършили и че сега вече мога безнаказано да правя всичко, каквото пожела, стига да запазя своята тайна. Така мислех аз. Можех да върша

всичко, каквото поискам, без да се съобразявам с последиците: достатъчно беше да хвърля дрехите си, за да изчезна. Никой не би могъл да ме задържи. С пари можех да се сдобивам отвсякъде. Реших да си устроя великолепен пир, сетне да се настаня в добър хотел и си накупя нови вещи. Моята самоувереност беше безгранична, дори ми е неприятно да си спомням какво магаре бях. Влязох в един ресторант, приготвих се да си поръчам обед и изведнъж се сетих, че без да открива невидимото си лице, няма да мога да се храня. Поръчах обета и като казах на келнера, че ще се върна след десет минути, излязох ядосан. Не знаей дали вие, Кемп, гладен като вълк, сте изпитали някога такова разочарование.

— Такова никога не съм изпитвал — каза Кемп, — но мога да си го представя.

— Готов бях да ги убия, онези кретени. Накрая, съвсем измъчен от глад, отидох в друг ресторант и поисках да ми сервират в сепаре. „Осакатен съм много“ — казах аз. Келнерите ме погледнаха любопитно, но не посмяха да ме разпитват и най-сетне се наобядвах. Храната не беше добре приготвена, но аз се заситих и като запалих пура, почнах да мисля какво ще направя занапред. Навън се изви виелица.

Колкото повече мислех, Кемп, толкова по-ясно разбирах колко безпомощен и непригоден е един невидим човек за влажен и студен климат в грамаден, цивилизован град. Преди моя безумен опит си бях представял хиляди предимства. Сега не виждах в тях нищо хубаво. Премислих всичко, което може да пожелае човек. Наистина това, че съм невидим, ми даваше възможност да постигна много, но не ми позволяваше да се ползувам от постигнатото. Амбиция? Но какво представлява едно завидно положение, щом притежателят му е принуден да се крие? Какъв смисъл има любовта на жена, щом тя трябва да бъде Далила? Не ме интересуват нито политиката, нито евтината слава, нито човеколюбието, нито спортът. Какво ми оставаше тогава? Заради какво се бях превърнал в омотана мистерия, в загърнатата и обинтована пародия на човек?

Той млъкна и като че ли погледна през прозореца.

— А как се озовахте в Айпинг? — попита Кемп, за да не даде възможност разговора да се прекъсне.

— Заминах за там да работя. По онова време бях озарен от смътна надежда, а сега тази мисъл узря: да се върна в предишното си състояние! Да се върна, когато това ми потрябва, когато аз като невидим направя всичко, каквото поискам. Ето за какво трябва преди всичко да поговоря с вас.

— Направо за Айпинг ли заминахте?

— Да. Получих трите си тома бележки и чековата книжка, сдобих се с бельо и всичко необходимо за път, поръчах реактиви, с помощта на които исках да осъществя своята мисъл (веднага щом получа книгите, ще ви покажа моите изчисления), и заминах. Боже! Каква виелица беше и колко трудно бе да опазя проклетия картонен нос да не се размекне от снега.

— Ако се съди по вестниците — рече Кемп, — онзи ден, когато са ви открили, вие малко...

— Да, аз малко... дали не съм убил онзи глупак полицай?

— Не — отвърна Кемп. — Той оздравявал.

— Е, значи, имал е късмет. Бях съвсем разярен. Глупаци такива! Защо не ме оставиха на мира? Ами оня дръвник бакалин?

— Смъртни случаи не се очакват — отговори Кемп.

— Що се отнася до моя скитник — каза Невидимия, като се засмя зловещо, — това още не се знае. Бога ми, Кемп, вие с вашия характер не може да разберете какво значи да изпаднеш в ярост!... Работиш дълги години, обмисляш, кроиш планове и после някакъв безмозъчен, тъп идиот ти застане на пътя!... Всякакви глупаци, каквито човек може да срещне на света, се опитваха да ми попречат. Ако продължава така, съвсем ще се разяря и ще почна да ги трепя, където ги видя. Заради тях сега всичко стана хиляда пъти по-трудно.

ДВАДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

НЕУСПЕЛИЯТ ПЛАН

— Е — каза Кемп, като погледна крадешком през прозореца, — какво ще правим сега?

Той се премести по-близо до госта си, за да скрие от погледа му тримата души, които съвсем бавно, както се стори на Кемп, се изкачваха по хълма.

— Какво се готвехте да правите, когато вървахте към Порт Бърдок? Имахте ли някакъв план?

— Искях да избягам зад граница, но щом ви срещнах, промених решението си. Тъй като времето се затопли и ми е по-лесно да бъда невидим, бях решил, че най-добре ще е да замина на юг. Нали тайната ми е разкрита и тук всички ще търсят загърнат човек с маска. А оттук има параход за Франция. Мислех, че може да дръзна да се настаня в някой параход и да отплувам. А от Франция бих могъл да замина с влак за Испания или дори да тръгна за Алжир. Това би било лесноосъществимо. Там може да бъдеш невидим през цялата година, без да мръзнеш. И да си правиш, каквото искаш. Онзи скитник щях да превърна в моя каса и носач, докато реша как да получа книгите и нещата си, изпратени предварително на местоназначението.

— Разбирам.

— И изведнъж онова животно намисли да ме ограби! Укри ми книгите, Кемп. Укри ги! Само да ми падне!...

— Най-добре е първо да получим от него книгите.

— Ала къде е той? Нима знаете това?

— Задържан е... в градското полицейско управление, в най-удединената килия по негово собствено желание.

— Псе! — възкликна Невидимия.

— Това нарушава малко вашите планове.

— Трябва да си взема книгите; те са много необходими.

— Разбира се — набързо се съгласи Кемп, на когото се стори, че чува стъпки навън. — Разбира се, книгите непременно трябва да си

вземем. Но това ще бъде лесно, стига той да не разбере, че ги искат за вас.

— Така е — съгласи се Невидимия и се замисли.

Кемп напразно се мъчеше да измисли нещо, за да поддържа разговора, но ето че Невидимия сам заговори.

— Сега, когато се натъкнах на вас, Кемп, всичките ми планове се променят. Вие сте човек, способен да ме разбере. Може да се направи още много, твърде много, въпреки липсата на книгите, въпреки разчулото се, въпреки всичко, което се случи и което изтърпях... На никого ли не сте казали, че съм тук? — попита той изведнъж.

Кемп позабави отговора си.

— Нали се уговорихме — рече той.

— На никого ли? — повтори Грифин.

— Абсолютно на никого.

— Е, тогава. — Невидимия стана и с ръце на кръста се заразхожда из кабинета.

— Да, това беше грешка, Кемп, грамадна грешка, че сам се заех с тази работа. Похабих много сили, време, възможности. Самичък; странно, колко малко може да извърши човек, когато е сам! Да пооткрадне малко, да се побие малко, това е всичко.

Имам нужда от убежище, Кемп. Трябва ми човек, който би ми помогнал, би ме укрил, трябва ми място, където бих могъл спокойно, без да възбудям подозрения, да се храня, да спя и да почивам. С една дума, трябва ми съюзник. Тогава ще бъде възможно всичко. Досега аз действах несистемно. Сега двамата ще обсъдим всички изгоди, които дава невидимостта, и всички свързани с нея трудности. За подслушване например има малка полза от нея — и аз издавам шум. За кражби по къщите на хората ползата е също малка. Да ме хванат, е трудно, но щом сторят това, лесно ще ме тикнат в затвора. Невидимостта е полезна само в два случая: когато трябва да бягаш и когато искаш да се приближиш незабелязано. Следователно тя е твърде удобна, когато искаш да убиваш. Както и да е въоръжен човек, аз мога лесно да избира най-слабо защитеното му място, да го ударя както си искам, да се скрия както си искам и да избягам както си искам.

Кемп поглади мустаците си. Стори му се, че чува някакво движение долу.

— Трябва да почнем да убиваме, Кемп.

— Трябва да почнем да убиваме — повтори Кемп. — Слушам ви внимателно, Грифин, но това не значи, че се съгласявам с вас. *Защо* трябва да убиваме?

— Не безсмислено да убиваме, а разумно да отнемаме живота. Работата стои така: те знаят, че съществува невидим човек, знаят го не по-лошо от нас двамата, и този невидим човек, Кемп, трябва да установи Царство на терора. Вие сте изумен, разбира се, но аз говоря сериозно: Царство на терора. Невидимия трябва да превземе някой град като вашия Бърдок, да почне да тероризира населението и да подчини на своята воля всички. Той ще издава свои заповеди. Това ще може да се осъществи по хиляди начини — да речем, например, като пъха под вратите листчета хартия. И които дръзне да не се подчини, ще бъде убит така, както ще бъдат убити и онези, които се опитат да защитят непокорника.

— Хм — измърмори Кемп, слушайки как външната врата се отваря и затваря, а не думите на Грифин. — Аз мисля, Грифин — каза той, като се мъчеше да не издаде насоченото си другаде внимание, — че положението на вашия съюзник не би било леко.

— Никой няма да знае, че той е мой съюзник — разпалено възрази Невидимия и изведнъж застана нащрек. — *Тихо!* Какво става долу?

— Нищо — отвърна Кемп и в миг заговори високо и бързо: — Не мога да дам съгласието си, Грифин. Разберете, не мога. Защо да продължавате вече изгубената игра? Нима това може да ви даде щастие? Нима искате да приличате на вълк-единак? Публикувайте вашето откритие... ако не искате да го обявите на целия свят, доверете го поне на вашата родина. Помислете какво бихте могли да постигнете с един милион помощници...

Невидимия прекъсна Кемп.

— Чуват се стъпки по стълбите — рече той, вдигнал ръка.

— Не може да бъде — възрази Кемп.

— Сега ще видя — каза Невидимия и пристъпи към вратата с все още вдигната ръка.

Сетне нещата се развиха много бързо. След минутно колебание Кемп тръгна да препречи пътя на Грифин. Невидимия трепна и се спря.

— Предател! — извика Гласа.

Като се разгърна, халатът седна в креслото — Невидимия почна да се съблича. Кемп направи три бързи крачки към вратата и в този миг Невидимия — краката му вече не се виждаха — скочи прав и извика. Кемп разтвори широко вратата.

Отдолу ясно се чуваха припрени стъпки и гласове.

С бързо движение Кемп блъсна Невидимия назад, изскочи в коридора и тръшна след себе си вратата. Ключът беше предварително поставен отвън. Още миг и Грифин щеше да остане в кабинета сам, заключен, но една малка подробност попречи на това: набързо пъхнатият сутринта ключ се изхлузи при затръшването на вратата и тупна върху килима.

Лицето на Кемп побледня. Като хвана с две ръце дръжката, той се помъчи да задържи вратата затворена. За известно време това му се удаде. После вратата се откряна на шест инча, но Кемп отново я затвори. Следния път тя рязко се отвори на една стъпка и през пролуката почна да се провира червеният халат. Невидимите пръсти хванаха Кемп за гърлото и той трябваше да пусне дръжката на вратата, за да се защити. Докторът беше изблъскан, повален и силно отхвърлен на края на площадката. Върху него бе запокитен и празният халат.

По средата на стълбите стоеше полковник Адай, началникът на бърдокската полиция, до когото Кемп бе написал бележката. Той с ужас видя неочакваната поява на Кемп, последвана от необикновена гледка — подскачащи във въздуха празни дрехи. Видя как Кемп бе съборен, как той с мъка се надигна, олюлявайки се, втурна се напред и пак се строполи на пода, този път като повален бик.

И изведнъж самият полковник получи силен удар. Удар от празно пространство! Сякаш върху него се бе стоварила огромна тежест. Нечии пръсти му стиснаха гърлото, нечие коляно го ритна в слабините и той се търколи презглава по стълбите. После невидим крак премина по гърба му, някой зашляпа надолу с боси крака, в хола двамата полицаи извикаха и побягнаха и входната врата се затръшна с все сила.

Полковник Адай се надигна и седна опулен. Отгоре, като се олюляваше, слизаше Кемп, раздърпан и прашен. Едната му буза, ударена, беше побеляла, от разбитата му устна течеше кръв, в ръцете си той държеше червения халат и още няколко дрехи.

— Господи! — извика Кемп. — Добре я свършихме! Той избяга!

ДВАДЕСЕТ И ПЕТА ГЛАВА

ПРЕСЛЕДВАНЕТО НА НЕВИДИМИЯ

Отначало Адай нищо не можеше да разбере от несвързаните думи на Кемп. Дватамата стояха на площадката на стълбите и Кемп, като говореше бързо, все още държеше в ръце дрехите на Грифин. Най-сетне Адай почна да проумява случилото се.

— Той е побъркан — говореше Кемп, — това не е човек, а звяр. Мисли само за себе си. Не го интересува нищо друго освен собствената му изгода и безопасност. Слушах го тази сутрин и от думите му заключих, че е брутален егоист. Засега само е наранявал хора. Но ще почне да убива, ако не му попречим. Ще създаде паника. Пред нищо няма да се спре. И той сега е свободен и обезумял от ярост!

— Едно е ясно: трябва да го хванем — каза Адай.

— Но как! — възкликна Кемп и изведнъж заизлива поток от думи: — Трябва веднага да вземете мерки; трябва да вдигнете на крак всички; трябва да му попречите да напусне този край. Иначе ще кръстосва из страната, ще осакатява и убива хора. Той мечтае за царство на терор! Разбирате ли — царство на терор! Трябва да установите надзор върху влаковете, пътищата и корабите. Гарнизонът трябва да помогне. Искайте по телеграфа помощ. Единствената надежда е, че той няма да се махне оттук, докато не си вземе обратно книгите с бележки, които много цени. После ще ви обясня. При вас в полицейското управление е задържан някой си. Марвел.

— Знам — каза Адай, — знам. Книгите... да, да. Но нали този скитник...

— Твърди, че книгите не са у него. Но Невидимия е уверен, че Марвел ги е скрил. А главното е да не се дава на Невидимия възможност да яде и да спи. Ден и нощ да го дебнат. Хранителните продукти да бъдат прибрани на сигурно място и заключени. Всички къщи да бъдат здраво залостени. А ако има студ и дъжд, още по-хубаво! Мало и голямо трябва да участвува в залавянето. Разберете,

Адай, този човек представлява голяма опасност, той е напад. Иначе ни заплашват огромни бедствия, страшно е дори да се помисли за това.

— Друго какво трябва да направим? — попита Адай. — Ей сега тръгвам и ще се заема с тази работа незабавно. А защо не дойдете с мен и вие? Съгласен сте, така ли? Да вървим, ще свикаме военен съвет. Ще поканим Хопс, както и началниците на железницата. Не бива да се губи нито миг! А по пътя вие ще ми разкажете подробно всичко. Какво да предприемем още? Но хвърлете най-сетне този халат!

След минута Адай и Кемп бяха вече долу. Външната врата беше отворена и двамата полицаи все още се взираха в празното пространство.

— Избяга, сър — доложи единият от тях.

— Ей сега ще отидем в централното управление — каза Адай. — Един от вас да намери файтон и да ни настигне, но по-бързо! И тъй, Кемп, какво трябва още?

— Трябват кучета — рече Кемп. — Намерете кучета. Те няма да го видят, ала ще го подушат. Намерете кучета.

— Добре — отвърна Адай. — Ще ви кажа под секрет, че при началника на затвора в Холстед има един човек, който държи полицейски кучета. Значи, кучета. Друго?

— Не забравяйте — каза Кемп, — че храната, погълната от него, се вижда. Тя се вижда, преди да бъде усвоена от организма. Значи, когато се нахрани, той ще трябва да се крие. Необходимо е да бъдем нащрек; всеки храст, всяко тихо кътче трябва да се претърсва. И да се укрие всичкото оръжие — всичко, което може да послужи за оръжие. Той не може да носи дълго нищо със себе си. Всичко, което би могъл да използва, за да нанесе удар, трябва да се прибере.

— Ще направим и това — рече Адай. — Няма да се крие дълго, ще го хванем начаса!

— А по пътищата... — започна Кемп и се запъна.

— Какво? — попита Адай.

— Да се насипе стъкло на прах. Това, разбира се, е жестоко, но като имаме пред вид какво може да стори той...

Адай подсвирна.

— Това не е ли прекалено? Не знам. Впрочем ще заповядам да приготвят и стъклен прах. Ще го използваме в случай, че той отиде твърде далеч...

— Казвам ви, това не е вече човек, а звяр — рече Кемп. — Никак не се съмнявам, че той ще установи царство на терор — стига само да се окопити след бягството си. Единственият ни шанс за успех е да го изпреварим. Той се откъсна от другите хора. Нека пострада собствената му глава.

ДВАДЕСЕТ И ШЕСТА ГЛАВА

УБИЙСТВОТО НА УИКСТИЙД

Невидимия, изглежда, бе изтичал от дома на Кемп, обзет от дива ярост. Едно детенце, което си играеше до пътната врата, бе вдигнато във въздуха и с такава сила отхвърлено настрана, че си счупи глезена. После Невидимия се изгуби за няколко часа. Никой не научи накъде се е упътил и какво е правил. Но всеки може да си представи как той е бягал в горещото юнско утро нагоре по хълма, после по голите варовикови хълмове отатък Порт Бърдок, проклинайки яростно съдбата си, и най-сетне, изморен и сгорещен, вероятно е потърсил подслон сред гъсталаците на Хинтъндийн, където е възнамерявал наново да скърпи рухналите си планове за борба против своите себеподобни. Той се е укрил в тази местност най-вече поради това, че към два часа на обед за пръв път тук е осъзнал състоянието си по най-мрачен, трагичен начин.

Какво е било тогава неговото настроение и какво е замислял той, за нас е загадка. Несъмнено Невидимия е бил разярен до крайност от предателството на Кемп и макар напълно да са понятни мотивите на постъпката на Кемп, все пак можем до известна степен да оправдаем и дори да съчувствуваме малко на гнева, който би предизвикала една такава неочаквана измяна. Може би Невидимия отново е бил обзет от онова чувство на обърканост, което бе изпитал по време на случките на Оксфорд Стрийт, тъй като очевидно много разчиташе на това, че Кемп ще му помогне да осъществи жестокия замисъл да тероризира хората. Във всеки случай около пладне той се изгуби — и никой не го видя, никое живо същество не знае какво е вършил до два и половина. За човечеството това може би е по-добре, но за самия него такава бездействие се оказа съдбоносно.

По това време същия ден с преследването се заловиха много хора, пръснати из цялата околност. Сутринта Невидимия беше още само предание, плашило; следобед, благодарение главно на сухото, но изразително възвание на Кемп, той се превърна в съвсем реален

противник, когото трябваше да ранят, да заловят или сразят — и всички в околността с невероятна бързина почнаха да се готвят за борбата. До два часа Невидимия още можеше да се спаси, ако се беше вмъкнал във влака, но след два това стана невъзможно: по всички железопътни линии в големия успоредник между Саутхамптън, Уинчестър, Брайтън и Хоршъм пътническите влакове се движеха със заключени врати, а товарното движение бе почти напълно прекратено. В един голям кръг с диаметър от двадесет мили и с център Порт Бърдок по пътищата и полето бродеха групи от по трима-четирима души с пушки, сопи и кучета.

Конната полиция патрулираше, спираше пред всеки дом и предупреждаваше хората да си заключват вратите и да не излизат навън без оръжие. В три часа затвориха началните училища и изплашените деца на групи затичаха към къщи. Към четири-пет часа възванието, написано от Кемп, но подписано, разбира се, от Адай, беше вече разлепено почти из целия район. В него кратко и ясно бяха посочени всички средства за борба: да не се дава на Невидимия да яде и да спи, всеки да бъде непрекъснато нащрек, да се следи дали по нещо няма да проличи присъствието на Невидимия. Действията на властите бяха тъй бързи и енергични, всички бяха тъй убедени, че противникът им е наистина необикновен, че до вечерта върху пространство от няколкостотин квадратни мили беше въведено строго обсадно положение. И още същата вечер из цялата околност, обзета от напрегнато очакване, премина тръпка на ужас: от уста на уста се понесе вестта, мълниеносна и достоверна, че е убит господин Уикстийд.

Ако нашето предположение, че Невидимия се е укрил в гъсталака на Хинтъндийн е правилно, то несъмнено скоро след пладне той се е измъкнал оттам с някакво намерение, за изпълнението на което е било нужно оръжие. Какво е това намерение, не може да се установи, но то е било налице, тъй като още преди да срещне Уикстийд, Невидимия имал в ръцете си желязна пръчка.

Подробности за тази среща ние, разбира се, не знаем. Тя станала на края на една кариера за чакъл на по-малко от двеста ярда от имението на лорд Бърдок. Всичко показва отчаяна борба — изпотъпканата земя, многобройните рани на Уикстийд, раздробеният му бастун, — но какво би могло да послужи за причина на

нападението освен мания за убийство, е трудно да си представим. Мисълта за невменяемост се натрапва сама. Уикстийд, управител на имението на лорд Бърдок, човек четиридесет и пет-четиридесет и шест годишен, беше най-безобидното същество на света и никога не би предизвикал такъв страшен противник. Раните очевидно му бяха нанесени с една желязна пръчка, измъкната от някаква счупена ограда. Невидимия спрял този кротък човек, който се бил упътил към къщи да обядва, нападнал го, бързо сломил слабата му съпротива, счупил ръката му, повалил го и му смачкал главата.

Желязната пръчка, която той, изглежда, измъкнал от оградата, преди да срещне жертвата си, е била предварително в ръцете му. Още две подробности хвърлят известна светлина върху това произшествие. Първо, кариерата за чакъл съвсем не била на пътя на Уикстийд към къщи, а на около двеста ярда встрани. Второ, по думите на едно момиченце, което отивало следобед на училище, Уикстийд с някаква странна походка „бързал“ през полето към кариерата. По това как момиченцето представило момента, може да се заключи, че Уикстийд е преследвал нещо, което се движело по земята пред него, като от време на време замахвал с бастуна си. Момиченцето последно видяло Уикстийд жив. Той вървял право към своята гибел: спуснал се в една долчинка и няколкото букови дървета, които растели там, скрили от очите на момиченцето последната схватка.

Тези подробности несъмнено поне за пишещия тези редове правят убийството на Уикстийд не съвсем безпричинно. Може да си представим, че Грифин е взел желязната пръчка за оръжие, но без умисъл да извърши убийство. Сетне той е срещнал Уикстийд и последният е забелязал пръчката, която необяснимо как се движела сама във въздуха. Без да помисли ни най-малко за Невидимия — тъй като от това място до Порт Бърдок има десет мили, — той, изглежда, е тръгнал подир плячката. Твърде вероятно е покойният дори да не е чувал нищо за Невидимия. Може да се допусне по-нататък, че Невидимия е почнал тихо да се отдалечава, за да не открият присъствието му, а Уикстийд, възбуден и заинтригуван, е продължил да преследва странния самодвижещ се предмет и накрая го ударил.

При такива обстоятелства Невидимия несъмнено би могъл лесно да избяга от своя преследвач на средна възраст, но положението на трупа дава основание да се предполага, че Уикстийд е имал

нещастieto да натика това, което преследвал, в малкото пространство между копривата и кариерата. Сетне тези, които познават крайната раздразнителност на Невидимия, лесно ще си представят останалото.

Но всичко дотук е само предположение. Единствените несъмнени факти — тъй като на това, което говорят децата, невинаги може да се вярва — са трупът на Уикстийд и окървавената желязна пръчка, захвърлена в копривата. Грифин е зарязал пръчката, защото при вълнението, което го обзело в онзи миг, е забравил за целта, с която се бил въоръжил с нея, ако е имал първоначално такава цел. Той, разбира се, беше голям егоист и безчувствен човек, но видът на жертвата, неговата първа жертва, окървавена и жалка, просната в краката му, би могла да пробуди у него отдавна притъпеното чувство за разкаяние и да потисне за известно време злодейските му намерения.

Като убил Уикстийд, Невидимия, изглежда, е побягнал към хълмовете. Говори се, че двама души в една нива край Фърн Ботъм чули по залез-слънце някакъв тайнствен глас. Някой плачел и се смеел, хълцал и стенел, а от време на време високо извиквал. Тези звуци трябва да са били доста странни. Гласът отекнал над нивата с детелина и замрял към хълмовете.

Междувременно Невидимия вероятно научил колко бързо се е възползувал Кемп от неговата откровеност. Той, изглежда, намирал всички врати заключени; скитал край железопътните гари, доближавал се крадешком до странноприемници и несъмнено прочел възванията и подразбрал похода против него. С настъпването на вечерта полето било осеяно с патрули от по трима-четирима души и из него почнали да лаят кучета. Тези патрули получили специални указания как да си помагат, в случай че срещнат врага. Но Невидимия успял да избегне срещите с тях. Можем донякъде да разберем неговата ярост, като си спомним, че той сам бе съобщил всички сведения, които така безпощадно се обръщаха сега против него. Този ден той бе паднал духом повече от всякога; почти през цялото денонощие, без да се смята само схватката с Уикстийд, той се чувствуваше като подгонен звяр. През нощта вероятно успя да похапне и поспи, тъй като на сутринта му се възвърна присъствието на духа и пак стана силен, енергичен, гневен и злобен, готов за своята последна голяма битка с целия свят.

ДВАДЕСЕТ И СЕДМА ГЛАВА

ОБСАДАТА НА КЪЩАТА НА КЕМП

Кемп получи странно послание, написано с молив на омазнено парче хартия.

„Вие проявихте изумителна енергия и даровитост — се казваше в писмото, — макар да не ми е ясно какво искате да постигнете с това. Вие сте против мен. Цял ден ме преследвахте, искахте да ме лишите от сън през нощта. Но въпреки вашите старания аз се заситих, наспах и играта едва сега започва. Да, едва сега започва. Не ми остава нищо друго, освен да прибягна към Терора. С настоящето обявявам първия ден на Терора. Отсега нататък Порт Бърдок престава да бъде под властта на Кралицата, предайте това на вашия началник на полицията и на неговата шайка; градът е под моя власт, под властта на Терора! Днешният ден е първият ден от първата година на новата ера — Ерата на Невидимия. Аз съм Невидим Първи. Отначало моята власт ще бъде по-милостива. През първия ден ще бъде изпълнена само една смъртна присъда за назидание, а именно присъдата над човека на име Кемп. Днес Смъртта ще връхлети този човек. И ако ще да се заключи, да се крие, да се ограда с охрана, да се облече в броня — Смъртта, невидимата Смърт се приближава към него. Ако той вземе предпазни мерки, смъртта му ще направи още по-голямо впечатление на моя народ. Смъртта ще дойде от пощенската кутия днес към обед. Писмото ще бъде пуснато в кутията малко преди пощальонът да я изпразни и — на път! Играта започва. Смъртта вдига ръка над него. Не му помагай, народе мой, защото Смъртта ще връхлети и тебе. Днес Кемп трябва да умре.“

Кемп прочете два пъти писмото.

— Това не е шега — каза той. — Това е неговият тон! И този човек ще постъпи, както пише.

Докторът обърна същия лист и видя там, където бе написан адресът, печата „Хинтъндийн“ и прозаичната подробност „да се доплатят два пенса“.

Той бавно стана от масата, без да довърши обета си — писмото бе пристигнало с пощата в един часа, — и се качи в своя кабинет. Позвъни на икономката си, нареди ѝ незабавно да обиколи цялата къща, да огледа всички куки на прозорците и да затвори всички капаци.

В кабинета Кемп сам затвори капациите. От заключеното чекмедже на масата в спалнята той извади малък револвер, грижливо го огледа и го пхна в джоба на кабинетната си пижама. После написа няколко кратки бележки, една от които до полковник Адай, и заръча на прислужницата да ги занесе, като ѝ даде точни наставления как да излезе от къщата.

— Няма никаква опасност — каза той и си добави наум: „За вас.“ След това остана известно време замислен, а после се върна при изстиналия обед.

Продължи да се храни, но час по час изпадаше в размисъл. Накрая силно удари с юмрук по масата.

— Ние ще го хванем! — възкликна той. — И примамката ще бъде аз. Той ще се хване в капана.

Като затваряше внимателно след себе си всички врати, Кемп се качи в белведера.

— Това е игра — каза той, — игра необикновена; но всички шансове са на моя страна, господин Грифин, макар да сте невидим и освен това смел. Грифин contra mundum^[1]. В истинския смисъл на думата!

Кемп стоеше до прозореца и гледаше напечения склон на хълма.

— Нали той трябва да си намира храна всеки ден, не му завиждам. Дали наистина е успял да поспи миналата нощ? Сигурно някъде под открито небе, където никой не би могъл да го намери. Ех, ако вместо тази горещина имаше студ и влага!... А той навярно и в този миг ме наблюдава отнякъде.

Кемп дойде съвсем близо до прозореца и изведнъж отскочи уплашено: нещо с все сила се удари в стената над рамката.

— Нервите ми много са се разстроили — рече той. Но цели пет минути не се осмели да се приближи отново до прозореца. — Трябва да е било някое врабче — реши той.

Тогава чу, че се звъни на външната врата и забърза надолу. Махна резето, свали веригата, огледа я, сетне пак я закачи и внимателно

открехна вратата, без да се показва. Познат глас го извика по име. Това беше Адай.

— Нападнали вашата прислужница — каза Адай отвън.

— Какво! — възкликна Кемп.

— Отнели й вашата бележка. Той е някъде наблизно. Пуснете ме.

Кемп свали веригата и Адай се провря през много тясната пролука на открехнатата врата. Той се спря в хола и с безкрайно облекчение загледа как Кемп отново заключва вратата.

— Грабнали бележката от ръцете й. Тя страшно се изплашила. Сега е долу в моето управление. Хвана я истерия. Той е някъде наблизно. Какво ми пишехте в бележката?

Кемп изруга.

— Какъв съм глупак! — рече той. — Трябваше да се досетя. Та нали оттук до Хинтъндийн е по-малко от час пеша. Дойде часът!

— Какво говорите? — попита Адай.

— Елате да видите! — каза Кемп и поведе Адай към кабинета си. Там му подаде писмото на Невидимия. Адай го прочете и леко подсвирна.

— А вие?... — попита той.

— Скроих капан — каза Кемп — и като глупак пратих плана по прислужницата. В ръцете му го пъгнах.

Адай търпеливо изслуша хулите на Кемп. После каза:

— Той ще избяга.

— Не, няма — отвърна Кемп.

Горе изтрещя счупено стъкло. Адай забеляза малкия револвер, който се подаваше от джоба на Кемп.

— Това е в кабинета! — рече Кемп и тръгна пръв по стълбите. Преди да достигнат горната площадка, чуха още едно изтрещяване.

Когато влязоха в кабинета, видяха, че два от трите прозореца са счупени, че подът е осеян с парчета стъкло и че един голям камък е паднал върху бюрото. И двамата се спряха до вратата, оглеждайки съсипиите. Кемп отново изруга и в този миг и третият прозорец изтрещя като пистолет и на пода със звън се посипаха назъбени триъгълни отломки.

— Защо става това? — попита Адай.

— Това е началото — отговори Кемп.

— А сигурен ли сте, че не би могъл да се покатери тук?

— Дори котка не би могла — отвърна Кемп.

— Няма ли капаци на прозорците?

— Тук няма. Само на долните стаи... Охо-о!

Откъм долния етаж се чу извънтяване на счупено стъкло и сетне трясък на дъски, ударени от нещо тежко.

— Дяволите да го вземат! — изруга Кемп. — Това трябва да е... да, това е в една от спалните. Той се готви да опустоши цялата къща. Глупак. Капаците са затворени и стъклото ще пада навън. Ще си изпореже краката.

Още един прозорец възвести своята гибел. Кемп и Адай стояха на площадката, обзети от смут.

— Сетих се! — рече Адай. — Дайте ми един бастун или нещо такова — ще отида до управлението и ще наредя да пратят тук кучета. Тогава ще го оправим!

Пети прозорец сподели участието на предишните.

— Нямате ли револвер? — попита Адай.

Кемп пхна ръка в джоба си и почна да се колебае.

— Не, нямам излишен — отговори той.

— Ще ви го върна веднага — рече Адай. — Вие тук сте в безопасност.

Кемп, засрамен, задето се опита да излъже, даде револвера.

— Сега да вървим да отворим вратата — каза Адай.

Докато двамата стояха в хола и не смееха да се приближат до вратата, един от прозорците на спалнята на първия етаж изтрещя и рухна. Кемп отиде до вратата и почна колкото може по-тихо да я отключва. Лицето му беше попребледняло.

— Излизайте бързо — рече той.

След миг Адай беше вече на площадката отвън, а Кемп отново заключи. Адай се поспря малко, облегнал гръб на вратата — това беше по-сигурна позиция, — сетне се изправи и с твърди стъпки заслиза по стълбите. Прекоси моравата и се приближи до пътната врата. Нещо като лек вятър разроши тревата. Адай усети край себе си някакво движение.

— Чакайте малко — произнесе някакъв глас.

Адай се спря като вкаменен, ръката му здраво стисна револвера.

— Какво има? — каза той бледен и мрачен; всеки негов нерв беше напрегнат.

— Много ще ви бъда задължен, ако се върнете в къщата — изрече Гласа също тъй мрачно и напрегнато като Адай.

— Съжалявам — каза Адай с попресипнал глас и облиза засъхналите си устни. Гласа, както му се стори, идваше отляво, дали ще сполучи, ако стреля натам?

— Къде отивате? — попита Гласа. И двамата направиха бързи движения и в откопчания джоб на Адай блесна на слънцето револверът.

Адай се отказа от намерението си и се замисли.

— Къде отивам — рече той бавно, — това си е моя работа.

Но Адай едва успя да произнесе тези думи и една ръка го хвана за врата, в гърба му опря коляно и той се просна възник. Като измъкна непохватно револвера, Адай стреля наслука, но в следния миг получи удар в зъбите и револверът му бе изтръгнат. Той напразно се опита да хване изплъзващия се невидим крак, помъчи се да стане и пак падна назад.

— Проклятие! — възкликна Адай.

Гласа се разсмя.

— Аз бих ви убил, но ми е жал за куршума — заяви той.

Адай видя във въздуха на около шест стъпки разстояние наведения към него револвер.

— Е? — рече той, като се надигна и седна на земята.

— Станете — каза Гласа.

Адай стана.

— Мирно! — заповяда Гласа и продължи с твърд тон: — Зарежете плановете си. Не забравяйте, че аз виждам вашето лице, а вие не виждате моето. Върнете се в къщата.

— Той няма да ме пусне — каза Адай.

— Много жалко. С вас нямам никакви сметки за уреждане.

Адай отново облиза устни. Той отклони поглед от дулото на револвера, видя в далечината морето, много синьо и тъмно на обедното слънце, меките зелени хълмове, белия скалист нос, многолюдния град и изведнъж почувствува колко хубав е животът. После пак премести поглед върху малкия металически предмет, който висеше между небето и земята на шест стъпки от него.

— Но какво да правя? — мрачно попита той.

— А аз какво да правя? — попита Невидимия. — Вие ще докарате помощ. Не, ще трябва да се върнете в къщата.

— Ще се опитам. Ако той ме пусне, обещавайте ли да не влизате след мен?

— С вас нямам сметки за уреждане — отвърна Гласа.

Когато Кемп пусна Адай да излезе, забърза нагоре, стъпвайки внимателно между парчетата стъкло, той се добра предпазливо до края на перваза на прозореца в кабинета, погледна надолу и видя, че Адай разговаря с Невидимия.

— Но защо не стреля! — прошепна си Кемп.

После револверът помръдна и заблестя на слънцето.

Докторът заслони очи и се помъчи да проследи посоката на ослепителния лъч.

— Така си и мислех! — възкликна той. — Пистолетът не е у Адай.

— Обещайте да не влизате след мен — казваше в този миг Адай. — Не се увличайте от вашия успех. Бъдете по-отстъпчив.

— Върнете се в къщата. Говоря ви откровено: нищо не мога да ви обеща.

Адай, изглежда, изведнъж взе някакво решение. Той тръгна към къщата с бавни стъпки и с ръце на гърба. Кемп го наблюдаваше учуден. Револверът изчезна, отново проблесна, после пак изчезна и накрая Кемп, като напрегна очи, успя да види по-отблизо малкия тъмен предмет, който следваше Адай. След това нещата се развиха много бързо. Адай отскочи назад, рязко се извърна, опита се да хване револвера, изпъна нагоре ръце и падна по очи, като остави над себе си синьо облаче дим. Кемп не чу изстрела. Адай се сгърчи, привдигна се, опрян на ръка, сетне отново падна напред и остана неподвижен.

Кемп постоя малко, гледайки втрещено невъзмутимата поза на Адай. Следобедът беше много горещ и без вятър, целият свят сякаш бе замрял, само в храстите между къщата и портата се гонеха две жълти пеперуди. Адай лежеше на моравата до портата. Щорите на всички вили по шосето на хълма бяха спуснати, но в една малка зелена беседка се виждаше бяла фигура — навярно някакъв старец, който спеше. Кемп внимателно се взираше, търсейки във въздуха край къщата револвера, но оръжието бе изчезнало. Той отново погледна към Адай. Играта започваше сериозно.

Някой почна да звъни и да чука на външната врата все по-силно и по-силно, но цялата прислуга, според разпореждането на Кемп, се беше заключила в стаите си. После настъпи тишина. Кемп постоя, ослушвайки се, сетне внимателно надникна поред от всеки от трите прозореца. След това отиде до стълбите и пак тревожно се ослуша. Въръжи се с ръжена от спалнята си и отново се упъти да проверява вътрешните куки на прозорците на долния етаж. Всичко беше здраво и сигурно. Той се върна в белведера. Адай лежеше, както и по-рано, неподвижно до чакълената пътека. По пътя край вилите вървеше прислужницата с двама полицаи.

Цареше мъртва тишина. На Кемп му се струваше, че тримата приближават много бавно. Той се питаше какво ли прави неговият противник.

Докторът трепна. Долу се разнесе трясък. След известно колебание Кемп слезе на долния етаж. Внезапно цялата къща прокътна от тежки удари и грохот на разцепвано дърво. Зазвънтяха и затракаха железните куки на капаците. Той превъртя ключа и отвори кухненската врата. В този миг в стаята полетяха парчета от разсечените капацы. Кемп се спря вцепенен от ужас. Рамката на прозореца, с изключение на една пречка, беше още здрава, но от стъклото беше се запазила само една назъбена ивица. Капаците бяха насечени с брадва, която сега удряше с всичка сила по рамката и по железните пречки на прозореца. Но изведнъж брадвата отскочи настрана и изчезна.

Кемп видя лежащия на пътеката револвер и тутакси малкото оръжие полетя във въздуха. Кемп побърза да се отдръпне. След секунда се разнесе изстрел и една треска, отчупена от края на вратата, която прикриваше Кемп, прелетя над главата на доктора. Той затръшна вратата и я заключи и в същия миг чу виковете и смеха на Грифин. После дървото отново затрещя от съкрушителните удари на брадвата.

Кемп стоеше в коридора и се мъчеше да събере мислите си. След минута Невидимия ще бъде в кухнята. Тази врата ще го задържи за съвсем малко и после...

На външната врата отново се позвъни. Това сигурно бяха полицаите. Кемп изтича в хола, сложи веригата и махна резето. Чак когато извика прислужницата по име и чу отговора ѝ, той свали веригата, тримата вкупом нахълтаха вътре и Кемп отново затръшна вратата.

— Невидимия! — каза Кемп. — Той има револвер. Останаха му още два патрона. Трябва да е убил Адай. Видях го да стреля в него. Не го ли забелязахте на моравата? Той лежи там.

— Кой? — попита единият от полицаите.

— Адай — отговори Кемп.

— Ние минахме през задния вход — рече прислужницата.

— Каква е тази шумотевица? — попита другият полицай.

— Той е в кухнята... или скоро ще бъде там. Намерил е брадва...

Изведнъж из цялата къща отекнаха ударите на брадвата по кухненската врата. Прислужницата погледна втренчено към кухнята и се вмъкна в столовата. Със запъване Кемп се опита да обясни всичко. Присъстващите чува как кухненската врата поддаде.

— Насам! — извика Кемп и като се активизира отведнъж, отведе полицаите в столовата.

— Ръженът! — извика Кемп и се втурна към скарата на камината. Ръжена, който бе взел от спалнята, той даде на единия от полицаите, а ръжена от столовата — на другия.

Внезапно Кемп отскочи назад. Единият от полицаите бързо се сгъбна и като изпъшка, закачи с ръжена брадвата. Револверът изстреля предпоследния патрон и продупчи една ценна картина от Сидни Купър. Вторият полицай удари с ръжена си малкото оръжие, сякаш искаше да убие оса, и револверът изтрака на пода.

Веднага щом започна схватката, прислужницата изпищя, поспря се до камината и сетне изтича да отвори капациите, мислейки вероятно да избяга през счупения прозорец.

Брадвата се измъкна в коридора и увисна на около две стъпки от пода. Чувахе се тежкото дишане на Невидимия.

— Вие двамата се отдръпнете — каза той. — На мен ми трябва Кемп.

— А на нас ни трябва вие — отвърна първият полицай и като пристъпи бързо напред, нанесе удар с ръжена към Гласа. Но Невидимия, изглежда, успя да избегне удара, защото ръженът удари стойката за чадъри.

Полицаят едва се задържа на крака и в тази минута брадвата го удари по главата, като смачка шлема му, сякаш той беше от хартия; ударът търколи полицая по пода чак до кухненската стълба. Ала другият полицай замахна зад брадвата с ръжена и удари нещо меко,

което изплющя. Разнесе се остър вик на болка и брадвата падна на пода. Полицаят отново замахна, но този път не улучи; после той стъпи с крак върху брадвата и още веднъж замахна. След това, като държеше ръжена готов, почна да се ослушва, мъчейки се да долови и най-тихото шумолене.

Той чу как се отвори прозорецът на столовата и сетне прозвучаха бързи стъпки. Другарят му се надигна и седна, по лицето му — между окото и ухото — течеше кръв.

— Къде е той? — попита раненият.

— Не знам. Ударих го. Стои някъде в хола, ако не се е промъкнал покрай теб. Доктор Кемп!... Сър!...

Никакъв отговор.

— Доктор Кемп! — извика още веднъж полицаят.

Раненият се опитваше да се изправи на крака. Най-после успя. Изведнъж откъм кухненската стълба се раздаде тихо шляпане на боси крака.

— Хоп! — извика полицаят, който държеше ръжена, и метна оръжието си. Ръженът счупи една малка горелка за светилен газ.

Полицаят се приготви да тръгне надолу подир Невидимия. Но после се отказа от намерението си и влезе в столовата.

— Доктор Кемп... — поде той и изведнъж млъкна. — Юнак е доктор Кемп — каза той, обръщайки се към надникналия над рамото му другар.

Прозорецът на столовата беше широко отворен и нямаше нито следа от прислужницата и от Кемп.

Мнението си за Кемп вторият полицай изрази кратко и енергично.

[1] Contra mundum (лат.) — против целия свят. ↑

ДВАДЕСЕТ И ОСМА ГЛАВА

ПРЕСЛЕДВАНЕТО НА ПРЕСЛЕДВАЧА

Хийлас, стопанинът на най-близката вила до тази на Кемп, спеше в своята беседка, когато започна обсадата на дома на доктора. Той се числеше към онези упорити хора, които за нищо на света не искаха да повярват в „нелепите приказки“ за Невидимия. Жена му обаче вярваше в слуховите и впоследствие често припомняше това на мъжа си. Той упорито твърдеше, че трябва да се поразходи в своята градина, сякаш нищо особено не бе се случило, и стори това, а следобеда според своя стар навик легна да поспи. През цялото време, докато Невидимия чупеше стъклата на къщата на Кемп, Хийлас спеше, после изведнъж се събуди с чувството, че наблизо нещо не е в ред. Той погледна към къщата на Кемп, потърка очи и пак погледна. Сетне спусна крака и седна, като се заслушваше. Отправи си ругатня, но странната гледка не изчезна. Къщата приличаше на дом, напуснат преди седмици след силен погром. Всички прозорци бяха счупени и с изключение на тези на белведера бяха затворени отвътре с капаците.

— Готов съм да се закълна — и Хийлас погледна часовника си, — че преди двацет минути всичко си беше в ред.

Отдалеч се дочуваха равномерни удари и звън на стъкло. А после, докато той седеше с отворена уста, стана нещо още по-странно. Капаците на столовата бързо се разтвориха и прислужницата с шапка и палто се появи на прозореца, мъчейки се с треперещи ръце да вдигне рамката^[1]. Изведнъж до нея изникна един мъж и почна да ѝ помага. Доктор Кемп! След миг прозорецът се отвори и прислужницата с мъка се провря през него; после тя се втурна да бяга и се изгуби сред храстите. Хийлас се изправи и изрази вълнението си от тъй необикновената гледка със слаби възклицания на уплаха. Той видя как Кемп се покатери на перваза на прозореца, как скочи навън и след миг се появи по пътеката сред храстите; той тичаше наведен, сякаш се криеше от някого. Изгуби се зад жълтата акация, после пак се показва,

този път до оградата на вилата си. Бързо прехвърли оградата и затича стремглаво надолу по склона право към Хийлас.

— Господи! — възкликна поразен от страшна мисъл Хийлас. — Това е работа на онзи негодник. Невидимия! Значи, всичко е било истина!

За Хийлас да си помисли значеше да действа и готвачката му, която го наблюдаваше от прозореца на горния етаж, с учудване видя как той се втурна към къщата с най-малко девет мили в час. Чу се думкане на врати, звънците иззвъняха и гласът на Хийлас отекна с все сила:

— Заклучете вратите! Затворете прозорците! Затворете всичко!... Невидимия иде!

Цялата къща тозчас се изпълни с викове, разпореждания и стъпки на тичащи хора. Хийлас сам се втурна да затваря вратите към верандата и в този миг зад оградата на градината се показа главата, раменете и коляното на доктор Кемп. След още миг Кемп, който изтича по лехата с аспержи, вече прекосяваше игрището за тенис пред къщата.

— Не може — каза Хийлас, като слагаше резетата. — Много съжалявам, ако той ви преследва, но не можете да влезете тук.

До стъклото се притисна ужасеното лице на Кемп; той почна да тропа на една от вратите на верандата и да натиска отчаяно дръжката. Като видя, че всичко това е напразно, докторът притича до края на верандата, скочи на земята и отиде да чука на задната врата на вилата. После излетя през вратата на задната ограда, появи се пред вилата и продължи да бяга по пътя. Той едва се бе скрил от очите на Хийлас, който през цялото време уплашено гледаше през прозореца, и лехата с аспержи бе стъпкана от невидими крака. След това Хийлас профуча по стълбите нагоре и не видя нищо повече от преследването на Кемп. Но минавайки бегом покрай прозореца на стълбището, той чу как се хлопна вратата на задната ограда.

Като излезе на пътя, Кемп естествено затича по него надолу; сега той сам трябваше да бяга така, както онзи човек, когото бе наблюдавал толкова внимателно от своя кабинет само преди четири дена. Докторът, въпреки че не беше атлет, сега тичаше добре и макар да бе побледнял и да се обливаше в пот, мисълта му работеше съвсем спокойно. Той се носеше с едър тръс и когато му се изпречеха неравни места, остри камъни или парчета счупено стъкло, блестящи ярко на слънцето,

минаваше по тях, предоставяйки на невидимите боси крака на своя преследвач да минат, откъдето си щат.

За пръв път в живота си Кемп откри, че пътят по хълма е необикновено дълъг и безлюден и че краят на града в подножието на хълма е необикновено далеч. Няма по-бавен и по-мъчителен начин за придвижване от бягането. Неприветливите вили, които дремеха на следобедното слънце, очевидно бяха заключени и залостени; да, те бяха заключени и залостени по негова собствена заповед. Но поне един човек да се бе сетил за всеки случай да погледне какво става навън! В далечината почна да се откроява градът, морето зад него се скри от поглед, долу шаваха хора. Към подножието на хълма в момента се приближаваше конският трамвай. А там наблизо е полицейското управление. Но какво се чува отзад, стъпки ли? По-бързо!

Хората долу го гледаха втренчено, един-двама се втурнаха да бягат. Кемп вече дишаше хрипливо. Сега конският трамвай беше съвсем близо, във „Веселите крикетисти“ шумно залоствах вратите. Отвъд трамвая имаше стълбове и купчини чакъл — за отводнителния канал. На Кемп му мина през ума да скочи във вагона на трамвая и да хлопне вратите, но реши, че е по-добре да се упъти към полицейското управление. След миг той минаваше покрай „Веселите крикетисти“ и ето че се озова вече на края на улицата, сред много хора. Кочияшът на трамвая и неговият помощник, неразпрегнали конете, следяха със зяпнали уста отчаяното му бягане. По-далеч, зад купчините чакъл, надничаха учудените копачи.

Кемп понамали хода, но като чу зад гърба си бързия тропот на своя преследвач, отново забяга по-бързо.

— Невидимия! — извика той на копачите, сочейки с неопределено движение на ръката назад, и успя да прескочи изкопа, така че между него и Невидимия сега имаше неколцина здрави мъже. Като зарязва мисълта за полицейското управление, Кемп сви в малка странична улица, профуча покрай каручката на градинар, позабави се за частица от секундата на вратата на сладкарница и после затича по булеварда, който излизаше на главната улица, наречена Хил. Две-три дечурлига, които си играеха там, изписаха и се разбягаха при неговата поява; отвориха се няколко врати и прозорци и ядосаните майки го нахокаха. Той отново затича по Хил Стрийт на около триста ярда от

крайната спирка на конския трамвай и в този миг чу, че викат и тичат много хора.

Кемп погледна нагоре по улицата към хълма. На около дванадесет ярда от него тичаше едър копач, като ругаше на пресекулки и сърдито размахваше лопатата; кондукторът на трамвая, стиснал юмруци, го следваше по петите. Подир тях тичаха и други, които замахваха към някого и викаха високо. От другата страна, откъм града, също тичаха мъже и жени и Кемп видя ясно как от един магазин изскочи човек с прът в ръка.

— Пръснете се във верига! — извика някой.

И Кемп разбра, че положението се е променило. Той се спря и се огледа, като едва си поемаше дъх.

— Той е някъде тук! — извика той. — Преградете улицата.

Кемп получи зашеметяващ удар под ухото и се олюля, опита се да се обърне към невидимия си противник, но едва се задържа на крака и удари празно пространство. После получи силен удар в челюстта и се просна тежко на земята. След малко в корема му опря коляно и две ръце яростно го сграбчиха за гърлото, но едната от тях стискаше по-слабо. Кемп хвана китките на невидимия, раздаде се вик на болка и сетне над главата на доктора се завъртя лопатата на копача, която с кук удар се стовари върху нещо. На лицето на Кемп капна някаква капка. Ръцете, които го стискаха за гърлото, изведнъж се отпуснаха, той се напрегна и се освободи, хвана омекналото рамо на своя противник и се тръшна върху него.

— Хванах го! — изкрещя Кемп. — Помогнете! Помогнете... да го задържим! Той е под мен! Дръжте го за краката!

След миг на мястото на борбата се събра цяла тълпа и случайно озовал се тук човек би помислил, че на улицата се играе някакъв много разгорещен ръгби мач. След виковете на Кемп хората престанаха да викат — чуваха се само удари, тропот на крака и запъхтяно дишане.

Невидимия успя със свръхусилие да се изправи на крака. Кемп обаче се залепи за него като ловджийско куче за елен и десетки ръце сграбчиха и заудряха невидимото същество. Кондукторът на конския трамвай го хвана за врата и отново го повали на земята.

Пак се образува купчина боричкащи се хора. Някои удряха доста немилостиво. Изведнъж се раздаде див вик: „Милост, милост!“ — и бързо замря в сподавен стон.

— Оставете го, глупаци такива! — изкрещя Кемп с глух глас и заблъска купчината хора. — Той е ранен, казвам ви. Отдръпнете се!

След малко мястото на борбата беше вече чисто и кръгът от нетърпеливи лица видя доктор Кемп, сякаш коленичил на петнадесет инча във въздуха, да притиска към земята невидими ръце. Зад него един полицаи държеше невидими крака.

— Не го пускайте! — извика едрият копач с окървавената си лопата в ръка. — Преструва се.

— Не се преструва — каза докторът, като повдигна предпазливо коляното си, — а освен това аз го държа. — Лицето на Кемп беше разбито и бе почнало да се подува; той говореше с мъка, защото от устната му течеше кръв. Вдигна едната си ръка и, изглежда, почна да опипва лицето на лежащия. — Устата му е цялата мокра — рече той и изведнъж извика: — Господи!

Кемп бързо стана и после коленичи до невидимото същество. Отново хората се размърдаха и се заблъскаха напред, отекнаха тежките стъпки на нови любопитни и натискът на тълпата се увеличи. От всички къщи запристигаха хора. В миг вратата на „Веселите крикетисти“ широко се разтвори. Говореше се съвсем малко. Кемп направи такова движение с ръка, сякаш опипваше въздуха.

— Не диша — каза той. — И сърцето му не бие. Едната му страна. Ох!

Някаква старица, която надничаше под лакътя на едрият копач, изпищя остро:

— Гледайте! — и протегна сбръчкания си показалец.

Като погледнаха, накъдето сочеше тя, всички видяха бледите, прозрачни очертания на една ръка, отпусната безсилно и направена сякаш от стъкло — личаха вените и артериите, костите и нервите. Тя постепенно губеше прозрачността си и потъмняваше.

— Охо-о! — възкликна полицаят. — Ето че и краката почват да се показват.

И така, бавно, започвайки от ръцете и краката и пълзейки към жизнените центрове, продължаваше този странен преход към видима телесност. Това приличаше на бавното разпространение на отрова. Отпърво се показаха тънките бели нерви, очертавайки нещо като бегла бледа скица на крайниците, след това стъкловидните кости и сложната плетеница на артериите, още по-късно мускулите и кожата, които

отначало наподобяваха лека мъглявина, но после бързо помътняха и изгубиха своята прозрачност. Скоро можеше вече да се различат смазаните гърди, раменете и смътните контури на израненото и разбито лице.

Когато най-сетне тълпата отстъпи и Кемп можа да се изправи, пред очите на всички се откри едно проснато на земята голо, жалко, покрито с рани и осакатено тяло на около тридесетгодишен човек. Косата и веждите му бяха бели — не побелели като на старците, а бели като на албиносите, — очите пък червени като гранати^[2]. Ръцете бяха със стиснати юмруци, очите широко отворени, а на лицето бе застинало изражение на гняв и отчаяние.

— Покрийте му лицето! — извика някакъв мъж. — За бога, покрийте му лицето!

Някой донесе чаршаф от „Веселите крикетисти“ и като покриха с него Грифин, пренесоха го в странноприемницата. Там, на едно вехто легло в бедна, полутъмна стая, сред невежата, възбудена тълпа, осакатен и покрит с рани, предаден и безмилостно преследван, завърши трагично своя странен и страшен жизнен път Грифин — първият човек, който успя да стане невидим, Грифин — най-даровитият физик на света.

[1] В Англия прозорците се отварят чрез вдигане на рамката. ↑

[2] Гранати — различно оцветени минерали, някои от които са полускъпоценни камъни. ↑

ЕПИЛОГ

Така завършва повествованието за необикновения и гибелен експеримент на Невидимия. А ако искате да научите още нещо за Грифин, отбийте се в малката странноприемница край Порт Стоу и поговорете със стопанина ѝ. Фирмата на тази странноприемница е парче дъска, на което са нарисувани само шапка и обувки, а името ѝ — заглавието на тази книга. Стопанинът е нисък, пълен дребосък с цилиндричен нос, остра коса и лице на червени петна. Пийнете си повечко и той повечко ще ви разкаже за всичко, което се случило с него след описаното в книгата, както и за това как съдиите се опитали „да му вземат“ намерените у него пари.

— Когато разбраха, че не могат да научат чии са тези пари, те почнаха да приказват, да ме прости бог, че с мен трябвало да постъпят като със съкровище! Кажете, моля ви се, *приличам* ли аз на съкровище? А после един господин почна да ми дава по гвинея всяка вечер, за да разправам тая история в един локал.

Ако пожелаете да спрете отведнъж потока на неговите спомени, попитайте го не става ли дума в тази история за три ръкописни книги. Той ще отговори утвърдително и ще почне да се кълне, че, кой знае защо, всички мислят, че тези книги са у него — това не е вярно, у него ги няма.

— Невидимия си ги взе да ги скрие, когато избягах от него и се отправих към Порт Стоу. Пък мистър Кемп разправя на хората, че книгите били у мен.

След това той се замисля, почва скришом да ви наблюдава, да забърсва нервно чашите и не след дълго излиза от бара.

Той е стар ерген, отдавна е възприел ергенските навици и в къщата няма нито една жена. Външните части на дрехите си закопчава с копчета — това се изисква от неговото положение, — но що се отнася до презрамките и прочие по-интимни части на облеклото, все още си служи с връвчици. Не е предприемчив; но много държи на доброто име на заведението си. Движенията му са мудни и е твърде

склонен към размишления. В селото минава за умен човек, пестеливостта му внушава у всички почит, а за пътищата в Южна Англия ще ви бъде по-полезен от пътеводителя „Кобет“.

В неделя сутрин, през което и да е годишно време — тогава външният свят престава да го интересува, — и всяка вечер след десет часа той отива в приемната на странноприемницата, държейки чаша джин, поразреден с вода, оставя чашата, заключва вратата, оглежда щорите и дори надниква под масата. Като се убеди напълно в своята самота, отключва шкафа, след това едно чекмедже на шкафа, изважда оттам три книги с кафява кожена подвързия и тържествено ги полага на средата на масата. Подвързията е овехтяла и покрита със слой зелена плесен — тъй като веднъж тези книги бяха стояли цяла нощ в един отводнителен канал, — а някои страници са съвсем заличени от мръсната вода. Стопанинът сяда в едно кресло, почва бавно да тъпче дългата си глинена лула, без да откъсва възхитения си поглед от книгите. Сетне придърпва една от тях и почва да я разглежда, прелиствайки я ту отпред назад, ту отзад напред.

Веждите му са присвити, а устните му мърдат от напрежение.

— Шест, малко две отгоре, кръстче и една заврънкулка. Господи, каква глава е имал тоз човек!

Скоро обаче усърдието му отслабва, той се обляга в креслото и почва да вижда на отсрещната стена на стаята, през кълбенцата дим пред себе си, нещо, което другите не могат да видят.

— Колко тайни има тук — казва той. — Чудновати тайни!... Да можех да ги разгада. *Божичко!*... На негово място *нямаше* да сторя така; щях просто... ах! — И той си смуква от лулата.

После се унася в своята мечта, в неувяхващата чудесна мечта на своя живот. И въпреки търсенията, предприемани непрекъснато от неуморимия Кемп, никой освен стопанина на странноприемницата не знае къде се намират тези книги, в които е скрита сложната тайна на невидимостта и още десетина други чудновати тайни. И никой няма да научи това, докато стопанинът е жив.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.